

Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, podľa §1 odst.1. písm. b a § 4 odst.1 zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 55 písm. a, na základe rozhodnutia Ministerstva životného prostredia podľa §54 písmena 4 zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vydáva na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa jednotlivých ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v súlade s § 14 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

záverečné stanovisko

č. OU-BB-OSZP1-2021/002081

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

2. Identifikačné číslo

42 181 810

3. Adresa sídla

Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Anna Gaálová, riaditeľka odboru štátnej vodnej správy a rybárstva

Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Tel.: 02/59563101

e-mail: anna.gaalova@enviro.gov.sk

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027 (ďalej len „Plán rozvoja VVaVK 2021 - 2027“)

2. Charakter

Plán rozvoja VVaVK 2021 - 2027 patrí k národným koncepčným dokumentom obsahujúcim návrh investičného plánu, vrátane odhadu investícií potrebných na obnovenie existujúcej infraštruktúry - verejných vodovodov a verejných kanalizácií. V súčasnosti je platný pre obdobie 2016 - 2021 a tvorí prílohu Vodného plánu Slovenska. Za účelom splnenia základných podmienok aktualizovaného plánovania investícií do odvetvia vodohospodárstva a odpadových vôd bude existujúci dokument nahradený novým dokumentom, platným na roky 2021 - 2027.

Strategický dokument je vypracovaný za účelom usmernenia prípravy, plánovania, realizácie, rekonštrukcie a obnovy verejných vodovodov a komunálnych stokových sietí a čistiarní odpadových vôd do roku 2027. Smeruje k napĺňaniu požiadaviek kladených európskou a národnou legislatívou. Pri tvorbe materiálu sa berú do úvahy taktiež kritériá a požiadavky vyplývajúce zo strategických a koncepčných materiálov, technických noriem a environmentálnych kritérií. Ich realizácia je pritom závislá od možností zabezpečenia finančných prostriedkov.

3. Hlavné ciele

Plán rozvoja VVaVK 2021 - 2027 má za cieľ:

- poskytnúť aktuálnu analýzu súčasného stavu zásobovania pitnou vodou a systému odvádzania a čistenia odpadových vôd na Slovensku,
- sumarizovať legislatívne požiadavky EÚ a SR ako aj súvisiace koncepčné materiály SR ovplyvňujúce ciele strategických materiálov,
- definovať stratégiu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií so zohľadnením prognózy vývoja obyvateľstva, spotreby vody a produkcie odpadovej vody na Slovensku a požiadaviek na ochranu zdravia obyvateľstva a životného prostredia,
- stanoviť priority výstavby, rekonštrukcie a obnovy verejných vodovodov a verejných kanalizácií,
- vyčíslieť náklady a zdroje financovania potrebné k uskutočneniu aktivít uvedených v Pláne rozvoja VVaVK na obdobie rokov 2021 - 2027.

Plán rozvoja verejných vodovodov pre územie Slovenskej republiky (ďalej len „Plán rozvoja VV“)

Vypracovanie, vyhodnocovanie, aktualizovanie Plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie Slovenskej republiky zabezpečuje MŽP SR, v súlade so zákonom č. 442/2002 Z. z. verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2000 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov.

Plán rozvoja VV určuje priority realizácie výstavby chýbajúcej vodohospodárskej infraštruktúry, ktoré vypracovávajú na úrovni kraja aj príslušné krajské úrady a schvaľuje ich MŽP SR. Plánom rozvoja verejných vodovodov sa navrhuje realizovať výstavbu verejných vodovodov v obciach bez vodovodu, zvýšenie počtu obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov a zabezpečiť bezproblémové zásobovanie obyvateľov bezpečnou pitnou vodou bez negatívnych dopadov na zdravie obyvateľov a životné prostredie.

Strategickým cieľom Plánu rozvoja verejných vodovodov je zabezpečenie:

- potrebnej úrovne zásobovania pitnou vodou - zvýšenie počtu zásobovaných obyvateľov z verejných vodovodov,
- dodávok pitnej vody spĺňajúcej požiadavky zdravotnej bezpečnosti a limitov kvality pitnej vody pre všetkých obyvateľov SR.

Z hodnotenia súčasného stavu zásobovania obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov vyplýva, že nie je dostačujúci. Z celkového počtu obyvateľstva bolo k 31.12.2018 zásobovaných pitnou vodou 89,3 %.

Z hľadiska jednotlivých krajov je najpriaznivejšia situácia v Bratislavskom kraji, kde zásobovanosť obyvateľov dosahuje 98,4 %. Zásobovanosť vyššiu ako celoslovenský priemer vykazujú aj Trenčiansky kraj (91,6 %), Nitriansky kraj (91,9 %) a Žilinský kraj (91,4 %). Tesne nad úrovňou

priemeru je Trnavský kraj (89,7 %). Za celoslovenským priemerom zaostávajú kraje Banskobystrický (87,6 %), Košický (85,0 %) a Prešovský s 81,5 % podielom obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov.

Úroveň zásobovanosti v jednotlivých okresoch Slovenska je veľmi rozdielna. Okrem miest nadokresného významu (Bratislava, Košice), ktoré dosahujú vysoký stupeň zásobovanosti (98 - 99 %), je najvyššia zásobovanosť aj v okresoch Martin, Prievidza, Banská Bystrica. Veľmi vysoká zásobovanosť je v okresoch Pezinok, Trenčín, Partizánske, Šaľa, Liptovský Mikuláš, Turčianske Teplice, Tvrdosín, Banská Štiavnica. Vyšší podiel zásobovaných obyvateľov ako je celoslovenský priemer dosahuje celkom 33 okresov. Naopak najnižší podiel zásobovaných obyvateľov je dlhodobo v okresoch Košice-okolie a Vranov nad Topľou, kde takmer polovica obyvateľov je zásobovaná pitnou vodou z domových studní (v niektorých prípadoch s nevyhovujúcou kvalitou vody). Podobne nepriaznivý stav je aj v okresoch Sabinov a Bytča. Menej ako 70 % zásobovaných obyvateľov je v okresoch Gelnica, Medzilaborce, Rimavská Sobota a Lučenec. Za celoslovenským priemerom zaostáva spolu 39 okresov.

Vo vodárenských zariadeniach všetkých prevádzkových vodárenských spoločností sa vyskytujú väčšie, či menšie nedostatky, ktoré nepriaznivo vplyvajú na plnenie základných úloh spoločností, t.j. dodávku kvalitnej pitnej vody svojim spotrebiteľom a racionálne a efektívne nakladanie s vodou, určenou na ľudskú spotrebu.

Najčastejšie nedostatky sa prejavujú na vodárenských zdrojoch určených najmä na zásobovanie miestnych vodovodov. Často ide o problémy nedostatku vody v období dlhotrvajúcich období sucha, prípadne kvality odoberanej vody, ktorá nezodpovedá požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z. z. Najčastejšie prekračované ukazovatele sú železo, mikrobiologické ukazovatele, mangán, ale aj celková objemová aktivita alfa (po sprísnení limitnej hodnoty). Ďalšie nedostatky sú vo vodovodných radoch, časté sú poruchy na prívodoch vody, ale aj na vodovodných sieťach, čo nepriaznivo vplyva jednak na plynulosť dodávky vody spotrebiteľom, ako aj na vývoj strát vody. Treba systematicky kontrolovať úniky vody, operatívne zasahovať a postupovať podľa plánu obnovy a postupne ho naplňovať. Zvýšené požiadavky sú aj na vybavenie úpravnej vody, ich modernizáciu a zvýšenie účinnosti procesu úpravy vody.

Potrebu riešenia zabezpečenia výhľadových potrieb vody zvyrazňujú opakujúce sa periódy výskytu suchých období, čím sa znižuje výdatnosť podzemných zdrojov z nedostatočnej obnovy týchto zdrojov. Očakávaná klimatická zmena znamená možné negatívne kvalitatívne a kvantitatívne zmeny vo vodárenských zdrojoch, čo už v súčasnosti potvrdzujú prvé výsledky ich prehodnocovania.

Priority výstavby verejných vodovodov sa sústreďujú na ich realizáciu súbežne so stavbou verejnej kanalizácie a na zvyšovanie podielu obyvateľov zásobovaných nezávadnou a kvalitnou pitnou vodou, najmä v tých okresoch, ktoré v súčasnosti nedosahujú ani celoslovenskú úroveň, napr. v Prešovskom a Košickom kraji a južných okresoch Banskobystrického kraja.

Koncepcia rozvoja verejných vodovodov je orientovaná predovšetkým na využívanie kapacít vybudovaných zdrojov pitnej vody. Všade tam, kde je dostatok zdrojov podzemnej vody vyhovujúcej kvality sa prednostne na zásobovanie obyvateľov pitnou vodou budú aj v budúcnosti využívať tieto zdroje.

Na báze podzemných zdrojov pitnej vody budú zásobované všetky verejné vodovody na západnom Slovensku. Verejné vodovody v juhozápadnej časti budú zásobované zo zdrojov oblasti Bratislavy (Karlova Ves - ostrov Sihoť, Petržalka - Pečniansky les, Rusovce - Ostrovné Lúčky, Mokrad', Šamorín) a Žitného ostrova (Jelka, Gabčíkovo) a dopĺňané miestnymi zdrojmi. V ostatných regiónoch sa predpokladá okrem podzemných zdrojov vody využívať aj veľkokapacitné zdroje povrchovej vody – vodárenské nádrže. V oblasti severozápadného Slovenska budú potreby vody kryté z existujúcich zdrojov podzemnej vody a VN Nová Bystrica. Potreby pitnej vody v južných okresoch Banskobystrického kraja (Veľký Krtíš, Lučenec, Poltár, Rimavská Sobota, Revúca) vzhľadom na nepriaznivé hydrogeologické pomery budú kryté dodávkou vody z vodárenských nádrží Hriňová, Málinec a Klenovec. Potreby vody v okresoch Banská Bystrica a Brezno budú kryté zo zdrojov

podzemnej vody. V ostatných okresoch kraja sa predpokladá spolupráca zdrojov podzemnej vody a VN Hriňová a Turček.

Zo zdrojov podzemnej vody, ale aj z povrchových odberov z tokov by v období do roku 2027 mali byť kryté potreby vody na území v pôsobnosti Podtatranskej vodárenskej spoločnosti, a. s. Bolo by žiaduce, aby v súčasnosti využívané priame odbery z tokov boli postupne nahradené inými vyhovujúcimi zdrojmi vody.

Na území v pôsobnosti Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s. sa aj v budúcnosti predpokladá kryť potreby vody z miestnych zdrojov podzemnej vody podľa potreby dopĺňané prívodom vody z VN Bukovec (pre Košice) a VN Starina (pre okresy Košice, Snina, Trebišov, Vranov nad Topľou, Prešov a Humenné). Z hľadiska podzemných vôd, však záujmové územie nie je veľmi bohaté na kvalitné zdroje vody. Už v súčasnosti je rozhodujúcim zdrojom v regióne východného Slovenska vodárenská nádrž Starina, pretože množstvo podzemných vôd dostupných na východe krajiny nie je zrovnateľné so zvyškom SR.

Pre riešenie zabezpečenia výhľadových potrieb vody v prešovskom a košickom kraji sa analyzujú najvhodnejšie riešenia z nasledovných alternatív:

- zníženie strát v jestvujúcom vodovodnom systéme VVS, a. s. (napr. obnovou existujúcich prívodov vody a vodovodných sietí a ďalších vodárenských objektov),
- VN Tichý Potok (hrubý odhad finančných prostriedkov na VN Tichý Potok je 328 mil. €; ide o výhľad v dlhodobom horizonte alebo podľa vývoja po prehodnotení povolených odberov a dopadov klimatických zmien),
- zadržiavanie vody v krajine - prehrádzky na tokoch,
- prívod vody zo Žitného ostrova.

V roku 2018 bolo posúdenie uvedených možností riešenia vykonané v rámci štúdie „Posúdenie VN Tichý Potok podľa článku 4.7. Rámcovej smernice o vode“, z ktorej vyplynulo, že prehrádzky sú kapacitne, ako aj technicky nevhodné na zabezpečenie požadovaného množstva pitnej vody. Závery uvedenej štúdie boli potvrdené odborným posudkom Stavebnej fakulty Slovenskej technickej univerzity v Bratislave.

Plán rozvoja verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky (ďalej len „Plán rozvoja VK“)

Plán rozvoja VK na roky 2021 - 2027 vychádza zo súčasnej situácie v odvádzaní a čistení komunálnych odpadových vôd na území Slovenskej republiky a sleduje postupnosť naplňovania koncepčných zámerov a strategických postupov.

Ku koncu roku 2018 podľa štatistických údajov bol počet obyvateľov v SR bývajúcich v domoch napojených na verejnú kanalizáciu 3 724 376 (68,40 % z celkového počtu obyvateľov), z čoho verejné kanalizácie v správe vodárenských spoločností (VS) zabezpečovali odvádzanie odpadových vôd od 3 311 717 obyvateľov (88,92 %) a verejné kanalizácie v správe obecných úradov (OÚ) od 412 659 obyvateľov (11,08 %). Počet obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu s ČOV bol 3 699 154 (67,94 % z celkového počtu obyvateľov).

Podľa aktuálnych zistení z VS a OÚ je verejná kanalizácia/stoková sieť v prevádzke v 1 128 obciach čo je 39,03 % z celkového počtu obcí v SR. Budovanie a uvádzanie stokových sietí do prevádzky má stúpajúci trend je bližšie charakterizovaný počtom pripojených obyvateľov na stokovú sieť. Stoková sieť je rozostavaná v 222 obciach. V SR je 1 125 obcí, ktoré sú napojené na ČOV (vlastná ČOV alebo ČOV v inej obci) a 112 rozostavaných ČOV.

V roku 2018 bolo podľa štatistických údajov vypúšťaných cez verejnú kanalizáciu do vodných tokov 414 825 tis. m³ odpadových vôd, z čoho splaškové vody predstavovali 29,59 %, priemyselné odpadové vody 21,06 %, zrážkové odpadové vody 12,50 % a cudzie (balastné) vody 36,85 %. Vysoký podiel balastných vôd (36,85 %) svedčí o nevyhovujúcom fyzickom stave častí stokových sietí, respektíve kritických úsekov stokových sietí vyžadujúcich naliehavé opravy a rekonštrukcie. Na komunálnych ČOV bolo v roku 2018 vyčistených 409 240 tis. m³ odpadových vôd z celkového množstva 414 825 tis. m³ vypúšťaných odpadových vôd. Celková dĺžka stokovej siete bola 14 415 km, z čoho v správe

vodárenských spoločností bolo 11 842 km a obecných úradov 2 573 km. Celkový počet kanalizačných prípojok bol v SR 563 214 s ich celkovou dĺžkou 4 347 km. Prehľad stavu v odvádzaní čistení odpadových vôd v členení podľa krajov je uvedený v tabuľke č. 1.

Nedostatky, resp. rozhodujúce problémy vyskytujúce sa na existujúcich kanalizačných systémoch definuje Plán rozvoja VK na základe analýzy súčasnej situácie nasledovne:

- koncepčné riešenie starých kanalizačných systémov nevyhovuje súčasným a budúcim požiadavkám na odvádzanie komunálnych a dažďových vôd,
- časté zaústenie väčších profilov stôk do menších, ako dôsledok dodatočného budovania nových kmeňových stôk,
- predimenzované profily zberačov, v ktorých dochádza k sedimentácii znečistenia, v dôsledku veľkorysých prognóz rozvoja miest v minulosti,
- nariadenie a ochladzovanie odpadových vôd v dôsledku zaústenia drenáží, potokov prameňov a pod. čo spôsobuje zvýšené hydraulické zaťaženie a ochladzovanie vôd,
- častý prítok vôd z extravilánu do verejnej kanalizácie,
- vysoký podiel balastných vôd (v roku 2018 36,85 %),
- malá kapacita stokových sietí, nedodržanie periodicity preťaženia a zaplavenia,
- nedodržanie riediaceho pomeru pri odľahčovaní dažďových vôd,
- vysoký stupeň fyzického opotrebovania stokových sietí a nezrekonštruovaných čistiarní odpadových vôd,
- zlý technický stav starších dielčích kanalizácií (spravidla realizované v obciach ako akcia „Z“), ktorých napojenie na ČOV je veľmi problematické a vyžaduje komplexné riešenia,
- nevhodné dispozičné, technologické a strojnotechnologické riešenie nezrekonštruovaných ČOV,
- nedostatočný rozsah opráv, údržby a obnovy stokových sietí a ČOV,
- malý objem finančných prostriedkov na realizáciu kanalizačných stavieb,
- zaúšťovanie vôd z povrchového odtoku do splaškovej kanalizácie,
- pomalé pripájanie obyvateľov (v individuálnych prípadoch neochota pripojenia, najmä z dôvodu finančnej náročnosti) na vybudovanú stokovú sieť,
- znižovanie počtu absolventov odborných škôl s vodohospodárskym zameraním na všetkých úrovniach.

Hlavné relevantné ciele udržateľnej vodohospodárskej politiky definované v koncepčných dokumentoch SR sú:

- zabezpečenie pitnej vody,
- zabezpečenie vody na ďalšie hospodárske účely,
- prevencia a zmierňovanie následkov povodní a sucha,
- dosiahnutie dobrého stavu vôd,
- ochrana životného prostredia.

Vychádzajúc z týchto koncepčných zámerov SR, resp. z ich cieľov, je potrebné v rámci rozvoja VK predovšetkým eliminovať negatívny vplyv znečistenia na kvalitu vodných zdrojov, kvalitu povrchových a podzemných vôd a najmä na zdravie ľudí, ktorý je dôsledkom vypúšťania nečistených alebo nedostatočne čistených splaškových a komunálnych odpadových vôd ako aj neprípustných odľahčení a nedodržaní predpísaných riediacich pomerov pri odľahčení vôd z povrchového odtoku.

Znamená to, že je potrebné zabezpečiť zodpovedajúcu úroveň odvádzania a čistenia splaškových a komunálnych odpadových vôd a reguláciu odľahčení a odvádzania vôd z povrchového odtoku do recipientov, aby sa predišlo:

- zhoršovaniu kvality povrchových a podzemných vôd,
- podstatnej redukcii kyslíka v recipientoch,
- nadmernému obohatovaniu recipientov živinami, hlavne makronutrientami N a P,
- nadmernému vypúšťaniu patogénnych mikroorganizmov fekálneho pôvodu,

- nadmernému vypúšťaniu škodlivých látok do verejnej kanalizácie hlavne od priemyselných producentov a postupnému zamedzeniu vypúšťania obzvlášť škodlivých látok,
- poškodzovaniu recipienta počas dažďovej udalosti odľahčovaním odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku nad predpísaný riediaci pomer.

Z pohľadu medzinárodných záväzkov, ekonomických a organizačno-technických možností je nutné riešiť v horizonte do roku 2027 prioritne kanalizačné systémy, alebo ich časti prekrývajúce sa s aglomeráciami na plnenie záväzkov nad 10 000 EO a nad 2 000 EO, výstavbu čistiární odpadových vôd (ČOV) v kanalizačných systémoch do 2 000 EO v prípadoch ak už je vybudovaná stoková sieť min. na 80 % a kanalizačné systémy do 2 000 EO nachádzajúcich sa v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd. Ostatné kanalizačné systémy (obce) budú riešené priebežne, postupne a individuálne.

Ekologicko-technické kritériá, podľa ktorých bola posudzovaná prioritizácia, naliehavosť výstavby verejných kanalizácií:

- veľkosť zdroja znečistenia – určujúcim pre rozvoj verejných kanalizácií je splnenie požiadaviek smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd vo vzťahu k veľkostným kategóriám v odvádzaní a čistení odpadových vôd. Nižší stupeň naliehavosti je kladený na kanalizačné systémy menšie ako 2 000 ekvivalentných obyvateľov,
- dosiahnutie požadovanej miery čistenia odpadových vôd – prioritne je potreba dosiahnuť vyhovujúce čistenie odpadových vôd s požiadavkou odstraňovania nutrientov N a P. Rovnaký stupeň naliehavosti je priznaný aj kanalizačným systémom s vybudovanou stokovou sieťou, kde nie je zabezpečené čistenie odpadových vôd a kanalizačným systémom nachádzajúcich sa v chránených vodohospodárskych oblastiach,
- podiel odkanalizovaného obyvateľstva – dôraz je kladený na rozvoj existujúcich kanalizačných systémov s nízkym podielom odkanalizovaného obyvateľstva, naopak kanalizačné systémy s vysokým podielom odkanalizovania sú považované za menej problémové,
- situovanie kanalizačného systému – prioritne budovať kanalizačné systémy nachádzajúce sa v CHVO, v oblastiach so zvýšeným eutrofizačným potenciálom, alebo ktoré môžu ovplyvniť vodárenské toky nad odberným profilom pre hromadné zásobovanie obyvateľstva, zdroje pitných vôd v alúviách riek.

Rozvoj verejných kanalizácií do roku 2027 je formulovaný nasledovne:

I. Prioritná realizácia kanalizačných stavieb

- výstavba, rozšírenie a zvýšenie hydraulickej kapacity stokových sietí v obciach z aglomerácií väčších ako 2 000 EO, výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiární odpadových vôd v obciach z aglomerácií väčších 2 000 EO (aglomerácie s najvyššou prioritou sú obsiahnuté v prílohe č. 6),
- výstavba stokových sietí a čistiární odpadových vôd v aglomeráciách do 2 000 EO, nachádzajúcich sa v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd a ktoré smerujú k zamedzeniu ohrozenia kvality a kvantity podzemných vôd tak, aby nebolo ohrozené ich využívanie (CHVO Žitný ostrov),
- výstavba čistiární odpadových vôd, resp. privádzača do iného kanalizačného systému v obciach zaradených do aglomerácií menších ako 2 000 EO, v prípadoch ak už je vybudovaná alebo čiastočne vybudovaná stoková sieť a odpadové vody sú vypúšťané bez čistenia.

II. Priebežná realizácia kanalizačných stavieb

Priebežné budovanie, rozširovanie a zvyšovanie hydraulickej kapacity stokových sietí a zvýšenie kapacity a budovanie nových čistiární odpadových vôd vo všetkých obciach SR (mimo obcí spadajúcich pod Národný program pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS):

- dobudovanie a výstavba stokových sietí so situovaním zdroja znečistenia vo vodohospodársky významných oblastiach, v povodiach vodárenských tokov, v chránených vodohospodárskych

- oblastiach, ochranných pásmach existujúcich vodárenských zdrojov, v pásmach ochrany prírodných liečivých zdrojov a zdrojov prírodných minerálnych vôd, ako aj situovanie zdroja znečistenia na území národných parkov a chránených krajinných oblastí (chránené oblasti),
- výstavba a dobudovanie stokových sietí a ich pripájanie na existujúce kanalizačné systémy s ČOV,
 - výstavba a dobudovanie kanalizačných systémov vo väčších sídlach s významným vplyvom na stav povrchových vôd (väčšie kanalizačné systémy),
 - dobudovanie rozostavaných stokových sietí a ČOV, sfunkčnenie rozostavaných kanalizačných systémov so zohľadnením úrovne rozostavanosti,
 - rozšírenie kapacity existujúcich ČOV pre celý kanalizačný systém,
 - zvýšenie kapacity úsekov stokových sietí pre zabezpečenie odvádzania odpadových vôd z novo pripájaných obcí,
 - variantné riešenia individuálneho nakladania s odpadovými vodami, a to ich akumuláciou alebo individuálnym čistením v mieste ich vzniku vo veľmi malých obciach alebo častiach obcí s rozptýlenou zástavbou (neúmerne vysoké náklady na centrálné odvádzanie a čistenie odpadových vôd; alternatívna možnosť využitia extenzívnych procesov čistenia s potrebnou mierou mechanického predčistenia).

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Plán rozvoja VVaVK 2021 - 2027 pozostáva z nasledovných koncepčných, plánovacích a strategických materiálov:

- Plán rozvoja verejných vodovodov pre územie Slovenskej republiky
- Plán rozvoja verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky
- Plán obnovy verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky

Plán obnovy verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky tvorí prílohu č. 7 Plánu rozvoja verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky.

Plán rozvoja VV

Vypracovanie, vyhodnocovanie, aktualizovanie Plánu rozvoja VV zabezpečuje Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR), v súlade so zákonom č. 442/2002 Z. z..

Plán rozvoja VV určuje priority realizácie výstavby chýbajúcej vodohospodárskej infraštruktúry, ktoré vypracovávajú na úrovni kraja aj príslušné krajské úrady a schvaľuje ich MŽP SR. Plánom rozvoja VV sa navrhuje realizovať výstavbu verejných vodovodov v obciach bez vodovodu, zvyšovať počet obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov a zabezpečiť bezproblémové zásobovanie obyvateľov bezpečnou pitnou vodou bez negatívnych dopadov na zdravie obyvateľov a životné prostredie.

Dokument sa zameriava na legislatívne východiská a dôvody jeho vypracovania vrátane prehľadu rozhodujúcich právnych predpisov uplatňovaných pri jeho tvorbe.

Analýza súčasného stavu zásobovania obyvateľov pitnou vodou vychádza zo stavu k 31.12.2018 a poukazuje na mieru zásobovania obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov v jednotlivých krajoch a okresoch, dostupnosť verejných vodovodov, mieru ich rozostavanosti, ako aj celkovú sumarizáciu v súčasnosti využívaných vodných zdrojov, hodnotenie zásobovanosti a vybavenosti obcí. Na základe prognózy vývoja kvality a kvantity využívaných vodných zdrojov, miery ich ohrozenosti, stavu ochrany a potreby vody je navrhnutá stratégia rozvoja verejných vodovodov a zásobovania obyvateľstva. Definujú sa priority v oblasti výstavby a rekonštrukcie vodohospodárskej infraštruktúry.

Neoddeliteľnou súčasťou dokumentu je vyčíslenie predpokladaných nákladov na realizáciu Plánu rozvoja VV a investičná stratégia zásobovania pitnou vodou do roku 2027.

Obsah strategického dokumentu vychádza z existujúceho schváleného dokumentu „Plán rozvoja verejných vodovodov pre územie Slovenskej republiky na obdobie 2016 - 2021“:

1. Úvod
- 1.1 Legislatívne východiská a dôvody vypracovania Plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie Slovenskej republiky
2. Prehľad rozhodujúcich právnych predpisov uplatňovaných pri tvorbe Plánu rozvoja VV
3. Analýza súčasného stavu zásobovania pitnou vodou
- 3.1 Hodnotenie súčasného stavu zásobovania obyvateľov pitnou vodou podľa jednotlivých krajov a okresov
- 3.1.1 Obce s verejným vodovodom
- 3.1.2 Obce s rozostavaným verejným vodovodom
- 3.1.3 Obce bez verejného vodovodu a návrh na riešenie
- 3.1.4 Verejné vodovody problémové z hľadiska kvality dodávanej vody, nedostatočnej kapacity vodných zdrojov a návrh na riešenie
- 3.2 Zhodnotenie rozvoja verejných vodovodov v období od spracovania Plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie SR po jeho 2. aktualizáciu
- 3.3 Zdroje vody
- 3.3.1 Súčasný stav a prognóza kvality a kvantity využívaných povrchových a podzemných vodných zdrojov a ich ohrozenosť
- 3.3.2 Posúdenie súčasného stavu ochrany vodných zdrojov
- 3.3.3 Zásady ekologicky optimálneho využívania zdrojov vody ako súčasť krajiny
4. Stratégia optimálneho rozvoja verejných vodovodov a priority výstavby
- 4.1 Potreba vody pre navrhnutý optimálny rozvoj
- 4.2 Rámcová bilancia zdrojov a potrieb vody
- 4.3 Stratégia zásobovania obyvateľstva na území bez verejných vodovodov
- 4.3.1 Koncepcia krytia potrieb pitnej vody
- 4.4 Vplyv realizácie Plánu rozvoja verejných vodovodov na ekologické podmienky krajiny a rozvoj regiónov
- 4.5 Predpokladané náklady na realizáciu Plánu rozvoja verejných vodovodov
- 4.6 Investičná stratégia zásobovania pitnou vodou do roku 2027

Prílohy:

- Príloha 1: Hodnotenie zásobovanosti a vybavenosti obcí verejnými vodovodmi podľa okresov
- Príloha 2: Zoznam obcí s verejným vodovodom v správe vodárenských spoločností a v správe obecných úradov
- Príloha 3: Zoznam obcí s rozostavaným verejným vodovodom
- Príloha 4: Zoznam obcí bez verejného vodovodu podľa krajov
- Príloha 5: Hodnotenie rozvoja verejných vodovodov v rokoch 2004, 2012 a 2018 v členení po okresoch
- Príloha 6: Zoznam využívaných vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou
- Príloha 7: Predpokladaný vývoj potrieb pitnej vody
- Príloha 8: Návrh na riešenie obcí bez verejného vodovodu
- Príloha 9: Verejné vodovody problémové z hľadiska kvality dodávanej vody, nedostatočnej kapacity vodných zdrojov, prípadne veľkých strát a návrh na ich riešenie
- Príloha 10: Charakteristika verejných vodovodov podľa akciových spoločností
- Príloha 11: Prehľad všetkých obcí SR podľa okresov, problémy vo verejných vodovodoch a návrh na riešenie do roku 2027
- Príloha 12: Vyčíslenie výdavkov v súvislosti so znením nového návrhu smernice o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu

Grafy:

- Graf 1: Podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov z celkového počtu obyvateľov

Graf 2: Voda vyrobená určená na realizáciu

Graf 3: Špecifická spotreba vody

Mapové prílohy:

Mapa č. 1: Podiel obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov v roku 2018

Plán rozvoja VK

Plán rozvoja VK je základným rámcovým dokumentom na usmernenie prípravy, plánovania a realizácie komunálnych stokových sietí a čistiarní odpadových vôd. Smeruje k napĺňaniu požiadaviek kladených na oblasť verejných kanalizácií európskou a národnou legislatívou. Plán rozvoja VK je otvorený dokument vyjadrujúci smerovanie rozvoja verejných kanalizácií do roku 2027. Jeho časová realizácia je závislá od možností zabezpečenia finančných prostriedkov.

Pri jeho tvorbe boli uplatňované kritériá a požiadavky vyplývajúce z legislatívy SR a EÚ, strategických a koncepčných materiálov, technických noriem a environmentálnych kritérií.

Neopodstatnený postup výstavby kanalizačných stavieb mimo rámca uvedeného v tomto pláne a ich finančná podpora vytvára riziko nesplnenia vytýčených cieľov do roku 2027.

Napĺňaním cieľov rozvoja verejných kanalizácií v SR sa dosiahne predovšetkým zvýšená ochrana a zlepšenie stavu vôd/vodných útvarov, vodných ekosystémov, riešenie ekologických a vodohospodárskych potrieb, ochrany a zdravia obyvateľstva v dôsledku rozvoja obecnej infraštruktúry (nárastu počtu obyvateľov bývajúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu), čo bude mať pozitívny vplyv na rozvoj regiónov a celej spoločnosti.

Plán rozvoja VK na roky 2021 - 2027 je spracovaný na základe Plánu rozvoja VK Slovenskej republiky (2006 a 2015), plánov rozvoja VV a VK jednotlivých krajov (2006 a 2013), Národného programu Slovenskej republiky pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1882/2003/ES, podkladov a materiálov získaných z vodárenských spoločností, obecných úradov a prevádzkovateľov stokových sietí a čistiarní odpadových vôd, údajov o schválených alebo pripravovaných projektoch (hlavne Štrukturálne fondy a Environmentálny fond), údajov poskytovaných do systému ZBERVAK, predmetných výročných správ, štatistických údajov a informácií získaných priamym kontaktom s vlastníkmi a prevádzkovateľmi kanalizačnej infraštruktúry.

Obsah strategického dokumentu vychádza z existujúceho schváleného dokumentu Plán rozvoja verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na obdobie 2016 - 2021:

1. Úvod
2. Rozhodujúce právne predpisy SR a EÚ uplatňované pri tvorbe plánu rozvoja verejných kanalizácií
 - 2.1 Zásadné požiadavky usmerňujúce proces prípravy a realizácie odvádzania a čistenia odpadových vôd v SR, ktoré vyplývajú z platnej legislatívy EÚ
 - 2.2 Legislatívne, koncepčné a strategické materiály SR
3. Analýza súčasného stavu v odvádzaní a čistení odpadových vôd
 - 3.1 Prehľad súčasného stavu v odvádzaní a čistení odpadových vôd na Slovensku
 - 3.2 Zhodnotenie rozvoja verejných kanalizácií v obdobiach od spracovania Plánu rozvoja verejných kanalizácií pre územie SR a jeho druhú aktualizáciu
 - 3.3 Nedostatky, respektíve rozhodujúce problémy vyskytujúce sa v súčasnosti v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd
 - 3.4 Pozitíva v oblasti verejných kanalizácií
 - 3.5 Plnenie kritérií ustanovených smernicou 91/271/EHS
4. Koncepčné a strategické východiská uplatnené pri tvorbe plánov rozvoja verejných kanalizácií
 - 4.1 Koncepcia vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky, jej hlavné ciele a vzťah k trvalo udržateľnému rozvoju
 - 4.2 Environmentálne a technické kritériá pre stanovenie priorít rozvoja verejných kanalizácií
5. Technické kritériá plánov rozvoja verejných kanalizácií
 - 5.1 Základné funkčné požiadavky na stokové siete

- 5.2 Základné požiadavky na čistiarne odpadových vôd
- 5.3 Tvorba kanalizačných systémov
- 5.4 Princípy a kritériá pre návrh kanalizačného systému
- 6. Priority výstavby kanalizácií
- 6.1 Ekologicko-technické kritériá pre určovanie prioritizácie naliehavosti výstavby verejných kanalizácií
- 7. Ciele rozvoja verejných kanalizácií do roku 2027
- 7.1 Rozvoj verejných kanalizácií do roku 2027
- 7.2 Zaradenie obcí do kanalizačných systémov
- 7.3 Obnova vodovodnej a kanalizačnej infraštruktúry
- 8. Finančná analýza do roku 2027
- 9. Záver

Prílohy:

- Príloha č. 1: Prehľad súčasného stavu v odvádzaní a čistení komunálnych odpadových vôd v SR v členení podľa obcí a okresov
- Príloha č. 2: Zaradenie obcí do 2 000 obyvateľov do kanalizačných systémov podľa okresov
- Príloha č. 3: Zaradenie obcí od 2001 do 10 000 obyvateľov do kanalizačných systémov podľa okresov
- Príloha č. 4: Zaradenie obcí nad 10 000 obyvateľov do kanalizačných systémov podľa okresov
- Príloha č. 5: Údaje o verejných kanalizáciách za roky 2004, 2012 a 2018 v členení po okresoch
- Príloha č. 6: Analýza potrieb naliehavosti výstavby stokových sietí a ČOV v aglomeráciách nad 2 000 EO
- Príloha č. 7: Plány obnovy verejných vodovodov (VV) a verejných kanalizácií (VK)
- Príloha č. 8: Potenciálne zdroje verejného financovania, ak je potrebné ako doplnok k používateľským poplatkom

Mapové prílohy:

- Mapa č. 1. Percento obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu v SR podľa okresov k 31. 12. 2018
- Mapa č. 2. Percento obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu v SR podľa okresov v navrhnutých kanalizačných systémoch vo veľkostnej kategórii do 2 000 obyvateľov k 31. 12. 2018
- Mapa č. 3. Percento obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu v SR podľa okresov v navrhnutých kanalizačných systémoch vo veľkostnej kategórii od 2 000 do 10 000 obyvateľov k 31.12. 2018
- Mapa č. 4. Percento obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu v SR podľa okresov v navrhnutých kanalizačných systémoch vo veľkostnej kategórii nad 10 000 obyvateľov k 31.12.2018

Plán obnovy verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky

Požiadavky na vypracovanie strategického materiálu boli stanovené Európskou komisiou ako splnenie „Základných podmienok“ a podrobnosti pre Plán obnovy definuje vyhláška MŽP SR č. 262/2010 Z. z. ktorou sa ustanovuje obsah plánu obnovy verejného vodovodu, plánu obnovy verejnej kanalizácie a postup pri ich vypracúvaní. Dokument zahŕňa posúdenie existujúcich informácií o stave objektov a zariadení verejných vodovodov a verejných kanalizácií, určenie príčin technických a špecifických nedostatkov stavu objektov a zariadení. Z hľadiska technického, ekonomického a environmentálneho je jeho predmetom výber najvýhodnejšieho variantu na obnovu. Plán obnovy VK na roky 2021 - 2027 je spracovaný na základe podkladov a údajov od vlastníkov existujúcej infraštruktúry verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Plán obnovy VVaVK tvorí prílohu č. 7 Plánu rozvoja VK a má nasledovnú štruktúru:

1 Úvod

1.1 Stav verejných vodovodov a verejných kanalizácií, východisková situácia

1.1.1 Právne predpisy pre obnovu VV a VK

1.1.2 Právne predpisy pre reguláciu cien vo vodárenstve

1.2 Súčasný stav VV a VK

1.2.1 Verejné vodovody

1.2.1.1	Záchytné objekty z podzemných a povrchových vodárenských zdrojov
1.2.1.2	Čerpace stanice
1.2.1.3	Úpravne vody
1.2.1.4	Vodojemy
1.2.1.5	Privádzacie, zásobné, hlavné potrubie a rozvodná vodovodná sieť
1.2.2	Verejné kanalizácie
1.2.2.1	Stokové siete
1.2.2.2	Čerpace stanice
1.2.2.3	Čistiarne odpadových vôd (ČOV)
1.2.2.4	Odlahčovací komory, výustné objekty
1.3	Dotazníkový prieskum potreby obnovy vodárenskej infraštruktúry
1.3.1.1	Verejné vodovody
1.3.1.2	Verejné kanalizácie
2	Ciele obnovy VV a VK
2.1	Funkčné požiadavky VV a VK
2.1.1	Základné funkčné požiadavky na VV
2.1.2	Základné funkčné požiadavky na VK
2.1.3	Indikátory stavu
2.1.3.1	Indikátory pre verejné vodovody
2.1.3.2	Indikátory stavu pre verejné kanalizácie
3	Metodika a hodnotenie stavu VV a VK
3.1	Monitoring stavu
3.2	Vyhodnotenie a identifikácia problémov
3.3	Vypracovanie riešení obnovy, prioritizácia
4	Ciele obnovy VV a VK
5	Priority obnovy VV a VK v rámci zaraďovania do plánu obnovy a následnej realizácie obnovy
6	Odhadovaná potreba finančných prostriedkov na obnovu VV a VK
6.1	Výsledky dotazníkového prieskumu
6.1.1	Verejné vodovody
6.1.2	Verejné kanalizácie
6.2	Prioritné riešenie obnovy verejných vodovodov a verejných kanalizácií v SR
7	Spätná väzba, kontrola efektívnosti realizovaných opatrení
8	Odporúčania
9	Záver
10	Literatúra

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Plán rozvoja VVaVK 2021 - 2027 je v súlade so základnými strategickými materiálmi:

- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja,
- Koncepcia vodohospodárskej politiky SR do roku 2015,
- Vodný plán Slovenska, ktorý obsahuje Plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja a Plán manažmentu správneho územia povodia Visly,
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR (NEHAP V),
- Územné plány Veľkých územných celkov,
- Operačný program Kvalita životného prostredia na obdobie 2014 - 2020,
- Plány rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie jednotlivých krajov (2013 a 2019),
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR (prvý plán bol schválený v roku 2006 a prvá aktualizácia bola schválená v roku 2015),

- Národný program Slovenskej republiky pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1882/2003/ES,
- Operačný program Kvalita životného prostredia na roky 2014 - 2020,
- Protokol o zdraví - Protokol k Dohovoru o ochrane a využívaní hraničných vodných tokov a medzinárodných jazier z roku 1992, podpísanému v Londýne dňa 17. júna 1999,
- Strategické a koncepcné materiály jednotlivých vodárenských spoločností pôsobiach na území SR,
- Zelenšie Slovensko; Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030,
- Návrh národných priorít implementácie Agendy 2030,
- Návrh orientácie, zásad a priorít vodohospodárskej politiky SR do roku 2027,
- H2ODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody,
- Dohovor o spolupráci pri ochrane a trvalom využívaní Dunaja,
- Dohovor o ochrane a využívaní hraničných vodných tokov a medzinárodných jazier,
- Spoločné vyhlásenie ministrov zodpovedných za vodné hospodárstvo krajiny vyšehradskej skupiny a Bulharsko a Rumunsko.

III. Opis priebehu prípravy a posudzovania

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Keďže predmetný strategický dokument neschvaľuje vláda, MŽP SR sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 54 ods. 2. písm. h) zákona určil rozhodnutím (číslo 5510/2020-1.7/ss 13863/2020) Okresný úrad Banská Bystrica, ako príslušný orgán na posudzovanie vplyvov tohto strategického dokumentu na životné prostredie.

V prvom kroku procesu SEA obstarávateľ, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd, ako rezortný orgán, zabezpečil vypracovanie oznámenia o strategickom dokumente podľa § 5 ods. 5 a prílohy č. 2 Zákona. Oznámenie bolo podľa § 5 ods. 2 Zákona rozhodnutím Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcii environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie odstúpené Okresnému úradu v Banskej Bystrici, odboru starostlivosti o životné prostredie, ktorý ho zverejnil na jeho webovom sídle a na webovom sídle MŽP SR: <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/plan-rozvoja-verejnych-vodovodov-verejnych-kanalizacii-pre-uzemie-sr-n> podľa § 6 ods. 2 Zákona, dňa 23.3.2020.

Verejnosť mohla doručiť svoje písomné stanovisko k oznámeniu do 15 dní odo dňa, keď bolo oznámenie zverejnené podľa § 6 ods. 2. Zákona.

V lehote stanovenej na doručenie stanovísk boli k oznámeniu doručené stanoviská, ktoré sa zohľadnili v procese prípravy strategického dokumentu a správy o hodnotení a relevantné požiadavky boli zapracované do Správy o hodnotení. Vyhodnotenie stanovísk je uvedené v prílohe Správy o hodnotení č. 8.

Na základe stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie vydal podľa § 8 zákona rozsah hodnotenia strategického dokumentu pod číslom OU-BB-OSOZP1-2020/13022-18. O vydaní rozsahu hodnotenia bola verejnosť informovaná dňa 5.5.2020 na vyššie uvedenom webovom sídle MŽP SR. Verejnosť a dotknuté subjekty mohli zaslať svoje pripomienky k určenému rozsahu hodnotenia strategického dokumentu podľa § 8 zákona o posudzovaní vplyvov do 10 dní od jeho zverejnenia. K rozsahu

hodnotenia strategického dokumentu bolo doručených 7 stanovísk. Ich vyhodnotenie je uvedené v prílohe Správy o hodnotení č. 11.

MŽP SR, sekcia vôd zabezpečilo hodnotenie vplyvu návrhu strategického dokumentu v rozsahu určenom podľa § 8 ods. 2 zákona a výsledok hodnotenia uviedlo v správe o hodnotení strategického dokumentu, vypracovanej podľa § 9 ods. 3 zákona. Správu o hodnotení strategického dokumentu vypracovala Slovenská agentúra životného prostredia v Banskej Bystrici v septembri 2020.

Správa o hodnotení bola spolu s návrhom strategického dokumentu zverejnená na vyššie uvedenom webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR dňa 23.9.2020.

Verejné prerokovanie správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu sa uskutočnilo dňa 8.10.2020 v budove Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v Bratislave. Priebeh verejného prerokovania bol zaznamenaný v Zázname z verejného prerokovania zo dňa 9.10.2020.

Odborný posudok k strategickému dokumentu vypracoval RNDr. Ivan Pirman v decembri 2020.

Ďalší harmonogram schvaľovania strategického dokumentu je nasledovný:

- vypracovanie záverečného stanoviska: 01/2021
- predloženie Plánu rozvoja VVaVK 2021-2027 na schválenie: 02/2021
- spracovanie konečnej verzie plánu a zaslanie na EK: 03/2021.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Porada vedenia MŽP SR

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Správu o hodnotení strategického dokumentu vypracovala Slovenská agentúra životného prostredia, Tajovského 28, 975 90 Banská Bystrica, koordinátor úlohy Ing. Andrea Saxová.

Správa o hodnotení strategického dokumentu bola vypracovaná podľa prílohy č. 4 k zákonu o posudzovaní vplyvov a na základe rozsahu hodnotenia strategického dokumentu.

Správa o hodnotení má 10 príloh:

Príloha č. 1	Environmentálne záťaž v interakcii s chemickým a kvantitatívnym stavom útvarov podzemných vôd a chemickým a ekologickým stavom/potenciálom útvarov povrchovej vody.
Príloha č. 2	Vyhodnotenie plnenia cieľov vyplývajúcich pre SR z legislatívy EÚ relevantnej k problematike vôd
Príloha č. 3	Vyhodnotenie environmentálnych aspektov vrátane zdravotných aspektov zistených na medzinárodnej, národnej a inej úrovni, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu, ako aj to, ako sa zohľadnili počas prípravy strategického dokumentu
Príloha č. 4	Tabuľková časť k vplyvom súvisiacim s environmentálnymi záťažami
Príloha č. 5	Prehľad obcí riešených v Pláne rozvoja VV v nulovom variante a variante riešenia strategického dokumentu
Príloha č. 6	Prehľad obcí riešených v Pláne rozvoja VK v nulovom variante a variante riešenia strategického dokumentu
Príloha č. 7	Identifikácia stretov návrhu riešenia Plánu rozvoja VV a Plánu rozvoja VK s územiaми chránenými podľa zákona o ochrane prírody a krajiny
Príloha č. 8	Vyhodnotenie stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente

Príloha č. 9	Zoznam projektov vodárenskej infraštruktúry, ktoré boli v procese EIA podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Príloha č. 10	Vyhodnotenie splnenia jednotlivých bodov rozsahu hodnotenia

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Vypracovaním posudku bol poverený RNDr. Ivan Pirman, Karmínová 17, 010 03 Žilina, zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb pod číslom 151/97 – OPV dňa zo 14.1.1996. Spracovateľ posudku bol určený listom Okresného úradu Banská Bystrica, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-BB-OSZP1-2020/013022-051 zo dňa 3.11.2020.

Posudok bol vypracovaný na základe predloženej správy o hodnotení strategického dokumentu, návrhu strategického dokumentu, záznamu z verejného prerokovania, doručených písomných stanovísk a doplňujúcich podkladov od obstarávateľa, vo forme rozpracovaného vyhodnotenia medzirezortného pripomienkového konania.

Odborný posudok bol spracovaný podľa § 13 zákona a jeho prílohou bol návrh záverečného stanoviska, spracovaného podľa osnovy uvedenej v prílohe č. 6 zákona. Spracovateľ posudku v jeho závere konštatuje, že správa o hodnotení strategického dokumentu má veľmi dobrú kvalitu a dostatočne vystihuje všetky podstatné javy, ktoré by mohli vplyvať na životné prostredie a zdravie v súvislosti so schválením a implementáciou strategického dokumentu. Z formálneho hľadiska je správa o hodnotení spracovaná v štruktúre podľa prílohy 4 zákona a podľa určeného rozsahu hodnotenia. Z hľadiska úplnosti správy o hodnotení sa konštatuje jej súlad s požiadavkami zákona.

Spracovateľ posudku odporúča schválenie strategického dokumentu vo variante riešenia, v ktorom bol predložený na posudzovanie vplyvov na životné prostredie, za predpokladu dodržania odporúčaní na doplnenie a úpravu návrhu strategického dokumentu. Upozorňuje, že nerealizovanie strategického dokumentu by mohlo znamenať stagnáciu a zhoršovanie trendov a zároveň aj neplnenie záväzkov vyplývajúcich z cieľov národných strategických dokumentov a tiež neplnení záväzkov, ktoré pre SR vyplývajú z právnych predpisov EÚ.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky - list č. S08589-2020-IKŽ-6, zo dňa 19.10.2020

Ministerstvo zdravotníctva SR - Inšpektorát kúpeľov a žriedel v rámci prípravy Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027 uplatnilo svoje stanovisko pod číslom S08589-2020-IKŽ-2 zo dňa 2.4.2020. Ministerstvo konštatuje, že uvedené skutočnosti boli v SoH primerane zahrnuté. Zároveň si k SoH uplatňuje nasledovné pripomienky a požiadavky:

1. Z hľadiska terminologického požadujeme namiesto slov: „zdrojov prírodných minerálnych vôd“, resp. „prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd“ súladne so zákonom č. 538/2005 Z. z. uvádzať slová „prírodných minerálnych zdrojov“ a k tomu primeranú skratku „PMZ“; uvedená pripomienka sa týka textu na str. 13, 15, 87, 88, 109, 153, 161, 164, 177, 179.
2. Na str. 88 požadujeme okrem úprav v zmysle pripomienky č. 1 doplniť pod tabuľku s uvádzaným počtom environmentálnych záťaží text: „Podľa § 50 ods. 12 zákona č. 538/2005 Z. z. sa ochranné pásma III. stupňa PLZ a PMZ určené podľa doterajších predpisov považujú za ochranné pásma II. stupňa určené podľa citovaného zákona“.

Vyhodnotenie: Požiadavka na úpravu obsahovej stránky správy o hodnotení je v tomto štádiu procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie irelevantná.

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky - list č. 27066/2020/IDP/79797, zo dňa 14.10.2020

MDV SR nemá k správe o hodnotení strategického dokumentu pripomienky.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky - list č. 034461/2020-INPO-21, zo dňa 1.10.2020

Ministerstvo nemá k správe o hodnotení strategického dokumentu pripomienky.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky - list č. 2020/8428:8-B2641, zo dňa 26.10.2020

Ministerstvo nemá k strategického dokumentu pripomienky.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky - list č. 03168/63794/2020-41, zo dňa 8.10.2020

Ministerstvo nemá k predmetnému materiálu pripomienky.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

Trnavský samosprávny kraj, list č. 10112/2020/OÚPŽP-6, zo dňa 13.10.2020

Oddelenie územného plánovania a životného prostredia TTSK k správe o hodnotení strategického dokumentu nemá pripomienky.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, list č. CS10053/2020; CZ35502/2020, zo dňa 14.10.2020

Úrad NSK konštatuje, že správa o hodnotení a návrh strategického dokumentu nesmie byť v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja ani s jeho Zmenami a doplnkami. K správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu nemá NSK ďalšie pripomienky.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

Banskobystrický samosprávny kraj, list č. 08717/2020/ODDUPZP-2, zo dňa 14.10.2020

BBSK vo svojom stanovisku žiada v predloženom strategickom dokumente v časti „Plán rozvoja verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 - 2027, v kapitole 7.1 „Rozvoj verejných kanalizácií do roku 2027:

- zosúladiť strategický dokument s KÚRS, s regulatívom 12.1.11. Závaznej časti, v zmysle ktorého je prioritou v oblasti rozvoja nadradeného technického vybavenia - vodného hospodárstva, podporovať výstavbu kanalizácií s ČOV v obciach ležiacich v ochranných pásmach liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov,
- prioritne budovať výstavbu stokových sietí a ČOV v aglomeráciách do 2000 EO, nachádzajúcich sa v chránených vodohospodárskych oblastiach v zmysle druhej odrážky kapitoly 7.1 bez prioritného určenia pre CHVO Žitný ostrov, t.j. vypustiť zátvorku na konci textu druhej odrážky.

Vyhodnotenie:

- Požiadavka 1. odrážky je akceptovaná v návrhu strategického dokumentu v rámci priorit rozvoja VK, v kapitole 7.1 časť II. Priebežná realizácia kanalizačných stavieb (prvá odrážka);
- Požiadavka 2. odrážky sa neakceptuje. Prioritou rozvoja VK je výstavba stokových sietí a ČOV v aglomeráciách do 2 000 EO, nachádzajúcich sa v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd a ktoré smerujú k zamedzeniu ohrozenia kvality a kvantity podzemných vôd tak, aby nebolo ohrozené ich využívanie. Zdroje podzemných vôd Žitného ostrova patria medzi najohrozenejšie.

Prešovský samosprávny kraj, list č. 06813/2020/DUPaZP-5, zo dňa 16.10.2020

Úrad PSK zbral na vedomie správu o hodnotení strategického dokumentu a žiada zohľadniť to, že PSK, ktorý sa zapojil do iniciatívy Catching-up Regions (CURI) a má v pláne vybudovať verejný vodovod a verejnú kanalizáciu pre obce, ktorým toto napojenie chýba a ktoré je plánované v Komponente IV.3 - Základná environmentálna infraštruktúra v okrese Snina.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

INŠTITÚT VODNEJ POLITIKY, Repná 1, 821 04 Bratislava, v zastúpení [REDACTED] - list zo dňa 13.10.2020

IVP podal k návrhu strategického dokumentu a SoH nasledovné pripomienky:

1. Rozpor s Oznámením o posudzovaní strategického dokumentu

V oznámení o posudzovaní strategického dokumentu z 23.03.2020 sa uvádza, že strategický dokument pozostáva z troch dokumentov:

- Plán rozvoja verejných vodovodov pre územie Slovenskej republiky,
- Plán rozvoja verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky,
- Plán obnovy verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky.

Predložený strategický dokument obsahuje plán VV a plán VK. Plán obnovy VV a VK nie je vypracovaný ako samostatný plánovací dokument, ale iba ako príloha č. 7 plánu VK, ktorý nemá potrebné náležitosti plánovacieho dokumentu. Napriek tomu ho SAŽP uvádza v správe o hodnotení ako samostatný dokument. To znamená, že strategický dokument, ktorý bol sprístupnený 23.09.2020 je v rozpore s Oznámením o posudzovaní strategického dokumentu z 23.03.2020.

SAŽP v Oznámení zavádzala verejnosť tvrdením, že strategický dokument (plán VV a VK), ktoré boli vypracované už v decembri 2019, sa iba pripravuje. Žiadame príslušný úrad o prešetrovanie dôvodov zavádzania verejnosti Slovenskou agentúrou životného prostredia a Ministerstvom životného prostredia SR, ktoré spochybňuje zákonnosť celého procesu posudzovania strategického dokumentu.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. V štádiu prípravy Oznámenia sa vychádzalo, v tom čase, dostupných informácií.

Správa o hodnotení v kapitole II.6.1. Obsah strategického dokumentu na str. 8 uvádza, súčasťou Plánu rozvoja VVaVK 2021 – 2027 medzi ktorými je uvedený aj Plán obnovy verejných vodovodov a verejných a kanalizácií pre územie Slovenskej republiky, pričom na str. 11 je spresnené, že tento dokument tvorí prílohu č. 7 Plánu rozvoja VK. Jedná sa o formálne zostavenie dokumentov a určenie postavenia dokumentov, kde sa Plán obnovy VVaVK stal integrálnou súčasťou Plánu rozvoja VK. Oznámenie uvedenú skutočnosť nedefinovalo. Správa o hodnotení poskytuje upresňujúce informácie.

Zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“) v §5 a §6 definuje podmienky viazané k Oznámeniu a k jeho zverejneniu. Z nich, pre obstarávateľa a pre príslušný orgán, nevyplýva povinnosť zverejniť spolu s oznámením aj strategický dokument. V čase zverejnenia Oznámenia bol strategický dokument v štádiu príprav a jeho zverejnenie v rozpracovanej podobe by bolo máťúce a zavádzajúce.

Uvedenie decembrového dátumu vypracovania strategického dokumentu nie je zavádzaním verejnosti. Jedná sa o formálny nedostatok dokumentu, kedy obstarávateľ neaktualizoval túto informáciu. Jednalo sa o dátum viazaný na určitú fázu a verziu pripravovaného dokumentu. Samotný strategický dokument bol ďalej dopracovaný (o pripomienky k Oznámeniu), vo zverejnenej podobe obsahoval údaje relevantné pre proces SEA a odzrkadľujúce víziu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií na Slovensku.

2. Pripomienka k zverejneniu plánu VV a plánu VK

Plán VV a plán VK boli vypracované v decembri 2019. Napriek tomu dokument nebol sprístupnený verejnosti na pripomienkovanie od začiatku procesu posudzovania, t.j. od 23.03.2020, ale až 23.09.2020. Namiesto zverejnenia už vypracovaných plánov bolo zverejnené iba oznámenie o zámere vypracovať strategický dokument v bližšie neurčenom termíne. IVP v námietke č. 3 k Oznámeniu vyslovil podozrenie „z účelového konania, s cieľom vyradiť verejnosť z pripomienkovania reálneho plánu VVaVK 2021-2027“. Nebol preukázaný žiadny relevantný dôvod, pre ktorý by tak závažný strategický dokument nemal byť sprístupnený verejnosti od začiatku procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, hoci už bol vypracovaný. Strategický dokument spolu s prílohami a správou o hodnotení predstavuje rozsiahly materiál s obrovským množstvom údajov. Na jeho preštudovanie a pripomienkovanie je určená doba 21 dní nepostačujúca. Žiadame príslušný orgán o vysvetlenie a zdôvodnenie utajovania posudzovaných strategických dokumentov kompetentnými orgánmi a posúdenie zákonnosti takéhoto účelového konania. Žiadame príslušný orgán o prijatie takých opatrení, aby verejnosť dostala dostatočný časový priestor na dôkladné oboznámenie sa so strategickým dokumentom a jeho pripomienkovanie.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Detto ako v predchádzajúcej odpovedi uvedené vysvetlenie. Lehota viazaná k pripomienkovaniu správy o hodnotení a strategického dokumentu vyplýva z § 11 zákona o posudzovaní vplyvov a podľa §12 ods. 2 môže verejnosť doručiť písomné stanovisko príslušnému orgánu najneskôr do 21 dní odo dňa zverejnenia informácie o správe o hodnotení strategického dokumentu. Lehota sa neupravuje a nezohľadňuje sa rozsah materiálov, ku ktorým je potrebné doručiť písomné stanovisko.

3. Žiadame do strategického dokumentu doplniť prehľadný odpočet plnenia plánov VV a VK schválených v roku 2015 – konkrétny zoznam projektov, ktoré mali byť realizované do roku 2021, zoznam realizovaných, resp. nerealizovaných projektov, dôvody nerealizovania, podrobnosti o financovaní projektov (zdroj financovania, výška prefinancovaných finančných prostriedkov, vyhodnotenie efektívnosti investovaných prostriedkov).

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR je základný rámcový dokument na usmernenie prípravy, plánovania a realizácie rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií. Smeruje k napĺňaniu požiadaviek kladených na rozvoj verejných vodovodov a verejných kanalizácií európskou a národnou legislatívou. Cieľom strategického dokumentu nie je analýza konkrétnych realizovaných projektov za obdobie rokov 2015 - 2021 (niektoré sa realizujú aj v súčasnosti). Konkrétne zrealizované a realizované projekty korešpondujú najmä z podmienkami uvedenými vo výzvach z fondov EÚ a domácich fondov na ekologické stavby v oblasti verejných vodovodov a verejných kanalizácií a finančných možností vlastníkov a miest a obcí. Boli podporované projekty, ktoré sú v súlade s koncepčnými a strategickými materiálmi s vyhodnotením ich efektívnosti. Prehľad realizovaných projektov je uvádzaný na stránkach príslušných kompetentných orgánov a vlastníkov verejných kanalizácií s podrobnými informáciami (napr. <http://www.envirofond.sk/sk/prehlady/dotacie/rozhodnute>; <https://www.op-kzp.sk/zoznam-schvalenych-a-neschvalenych-ziadosti/>).

4. Žiadame do strategického dokumentu doplniť vyhodnotenie dopadu realizovaných projektov výstavby VV a VK od roku 2006 na stav podzemných a povrchových vôd. Žiadame doplniť zoznam konkrétnych projektov, ktoré boli posudzované podľa zákona č. 24/2006 Z. z. a podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode a sprístupniť závery z posudzovania.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Detto ako k bodu 3. Vyhodnotenie dopadu realizovaných projektov výstavby VV a VK na stav podzemných a povrchových vôd je vykonávaný v rámci spracovávaní Vodného plánu Slovenska a Plánov manažmentu povodia Dunaja a povodia Visly.

5. Žiadame vyhodnotiť aktuálny stav naplňania strategických cieľov výstavby VV a VK na základe vyhodnotenia národných cieľov, ktoré prijala Slovenská republika pre implementáciu Protokolu o vode a zdraví.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Ciele Protokolu o vode a zdraví k Dohovoru Európskej hospodárskej komisie Organizácií spojených národov o ochrane a využívaní hraničných vodných tokov a medzinárodných jazier z roku 1992 pre oblasť pitných a odpadových vôd sú definované najmä v Národnom ciele č. 2: Zvyšovanie podielu obyvateľov zásobovaných zdravotne bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov a v Národnom ciele č. 5: Zlepšenie situácie v oblasti odkanalizovania, čistenia a vypúšťania komunálnych odpadových vôd. Ciele Protokolu o vode a zdraví korešpondujú s cieľmi Plánov rozvoja VV a VK. Sumárne vyhodnotenie dosiahnutého pokroku a naplňanie cieľov rozvoja v častiach Plánov rozvoja VV a VK je širšie a za dlhšie časové obdobie. Z tohto dôvodu považujeme za duplicitné vyhodnocovanie aj podľa Protokolu o vode a zdraví.

6. Požiadavky na doplnenie plánu VV

Do plánu VV žiadame doplniť:

- a) výsledky aktuálnej ekonomickej analýzy vypracovanej podľa článku 5, 9 a prílohy III Rámcovej smernice o vode. Ide o vstupné údaje pre návrh strategických dokumentov (prognóza dodávky a potreby vody, príslušné výpočty potrebné na zohľadnenie princípu návratnosti nákladov za vodohospodárske služby),
- b) využiteľné zdroje podzemnej vody stanovené v súlade s ich definíciou v článku 2 bod 27 Rámcovej smernice o vode (§ 2 bod x) vodného zákona),
- c) situovanie rizikových vodárenských zdrojov v mape vodných útvarov, ktoré sú určené na vyradenie z dôvodu zhoršujúcej sa kvality alebo sezónneho nedostatku vody, nedostatku vody v období sucha,
- d) vyhodnotenie kvality podzemnej vody v obciach bez vybudovaného vodovodu, ktoré využívajú na zásobovanie pitnou vodou podzemnú vodu z domových studní (tabelárne, mapové spracovanie),
- e) vyhodnotenie dlhodobých trendov koncentrácie znečisťujúcich látok v povrchovej a podzemnej vode určenej na ľudskú spotrebu vzhľadom na zhoršujúcu sa kvalitu vody vo vodárenských zdrojoch, a to na základe monitoringu kvality v ochranných pásmach vodárenských zdrojov a monitoringu využívanej vody v rozvodnej sieti (odber na kohútiku),
- f) zdroje znečistenia, ktoré spôsobujú zhoršovanie kvality vody v ohrozených vodárenských zdrojoch (tabelárne spracovanie, mapové zobrazenie),
- g) vyhodnotenie dlhodobých trendov hladinových zmien podzemnej vody v ochranných pásmach vodárenských zdrojov, trendov hladinových a prietokových zmien vo vodárenských tokoch a trendov znižovania objemu vody vo vodárenských nádržiach v dôsledku ukladania sedimentov,
- h) zoznam realizovaných opatrení na zabránenie zhoršovania kvality podzemnej a povrchovej vody ohrozených vodárenských zdrojov a vyhodnotenie ich účinnosti,
- i) zoznam realizovaných opatrení na zabránenie zhoršovania kvantitatívneho stavu podzemnej vody (pokles hladiny podzemnej vody) a ekologického stavu povrchovej vody (hydrológia) ohrozených vodárenských zdrojov s občasným nedostatkom vody,
- j) výsledky reálneho vyhodnotenia dopadov projektu výstavby VN Tichý potok na prírodu a stav vodných útvarov, vykonané na základe nameraných údajov východiskového stavu a vyhodnotenia predpokladaných dopadov (nie popis administratívnych krokov),
- k) vyhodnotenie technického stavu vodárenskej infraštruktúry, najmä s ohľadom na straty vody vo vodovodných systémoch a výskyt havárií,
- l) o vyhodnotenie stavu budovania centrálnej evidencie o vodách v oblasti odberov povrchových a podzemných vôd (povolenia, vypúšťania, výsledky monitoringu využívaných vôd a iné), zverejnenie existujúcich údajov.

Vyhodnotenie:

- a) Neakceptuje sa. Ekonomická analýza podľa článku 5,9 a Prílohy III RSV sa vzťahuje na návratnosť nákladov na poskytované vodohospodárske služby (zásobovanie pitnou vodou, odvádzanie a čistenie odpadovej vody a ďalšie vodohospodárske služby, ktoré má členský štát vymedzené/zadefinované, napr. využívanie hydroenergetického potenciálu, atď.) a ďalej na posúdenie nákladovo najefektívnejších kombinácií opatrení (uskutočnenie CEA= cost-effectiveness analysis/analýza efektívnosti nákladov), ktoré sú zahrnuté do programu opatrení Plánov manažmentu povodí. Nevzťahuje sa na posudzovanie efektívnosti nákladov vynaložených na výstavbu verejných vodovodov, ktoré nie sú súčasťou PMP (t.j. žiadna analýza efektívnosti nákladov = CEA sa podľa článku 5 resp. 9 RSV neuskutočňuje);
- b) Neakceptuje sa. Údaje sú súčasťou Vodohospodárskych bilancií podzemnej vody za uplynulý rok v SR; materiál je dostupný k nahliadnutiu na SHMÚ a VÚVH;
- c) Neakceptuje sa. Rizikové vodárenské zdroje sú v Pláne rozvoja VV uvedené v tabelárnej forme. Mapa vodných útvarov nie je súčasťou Plánu rozvoja VV;
- d) Neakceptuje sa. Kvalita podzemnej vody v obciach bez vybudovaného vodovodu sa pravidelne nemonitoruje (zistenie kvality vody v domových studniach je podľa platných právnych predpisov v kompetencii majiteľov týchto studní). Vyhodnotenie kvality podzemných vôd je každoročne publikované (SHMÚ, Kvalita podzemných vôd na Slovensku). Tieto správy neuvádzajú informácie o tom, ktoré obce sú bez kanalizácie a ktoré sú zásobované z domových studní. Takéto niečo by si vyžadovalo samostatné hodnotenie, ktoré nie je reálne v krátkom čase doplniť do strategického dokumentu;
- e) Neakceptuje sa. Vyhodnotenie dlhodobých trendov koncentrácií znečisťujúcich látok v surovej vody (z podzemných zdrojov určených na ľudskú spotrebu) je uvedené v správe (K. Kučerová, A. Patschová, M. Bubeníková, M. Slovinská, A. Vajíčeková, K. Munka, 2020). Hodnotenie chemického stavu kvartérnych a predkvartérnych útvarov podzemných vôd - Test ochranných pásiem vodárenských zdrojov/chránených vodohospodárskych oblastí, resp. test kvality vody určenej na ľudskú spotrebu. Správa k úlohe č. 10063, Bratislava: VÚVH
V ochranných pásmach monitoring z hľadiska preventívnej ochrany samotného vodárenského zdroja realizuje prevádzkovateľ pomocou pozorovacích vrtov. Tieto údaje si archivuje a spracúva prevádzkovateľ a neposkytuje ich do databázy údajov o kvalite vody vo vodárenských zdrojoch. Monitoring vody v rozvodnej sieti prevádzkuje tak dodávateľ vody ako aj regionálne úrady verejného zdravotníctva v rámci štátneho zdravotného dozoru. Z týchto podkladov je vypracovaná Správa o kvalite pitnej vody v SR pre EK;
Vyhodnotenie trendov kvantity a kvality PzV bolo realizované SHMÚ v rokoch 2018 a 2019, a to len na objektoch štátnej Hydrologickej siete SHMÚ; SHMÚ nemá relevantné údaje všetkých vodárenských zdrojov s požadovanou presnosťou na vyhodnotenie dlhodobých trendov hladinových zmien podzemnej vody v ochranných pásmach vodárenských zdrojov. Ústav plánuje hodnotenie trendov v rámci CHVO hodnotenia (charakterizácie); Čiastočné údaje na vyhodnotenie trendov znižovania objemu vody vo vodárenských nádržiach v dôsledku ukladania sedimentov má VÚVH, ale ich vyhodnotenie zatiaľ nie je spracované. Vyhodnotenie trendov hladinových a prietokových zmien vo vodárenských tokoch je v kompetencii prevádzky SVP, š. p.. Týmito údajmi ale nedisponujú. Čo sa týka vodárenských nádrží – VN Turček ani Nová Bystrica neboli ešte zamerané. Vo VN Hriňová je prírastok dnových sedimentov oproti projektovanému stavu len minimálny, na VN Málinec došlo oproti projektu dokonca k zníženiu množstva sedimentov, resp. boli zistené také depresie v dne, že celkový
- f) Neakceptuje sa. Identifikácia zdrojov znečistenia, ktoré spôsobujú zhoršenie kvality podzemných vôd so zameraním na útvary podzemných vôd klasifikované v zlom chemickom stave a v riziku nedosiahnutia environmentálnych cieľov RSV a návrh opatrení je uvedený v správe (K. Kučerová, V. Chudoba, M. Bubeníková, A. Patschová, B. Hamar Zsideková, 2020. Hodnotenie významných vplyvov ľudskej činnosti a dopadov na chemický stav podzemných vôd. Identifikácia významných vplyvov a dopadov na kvartérne a predkvartérne útvary podzemných vôd. Návrh výnimiek a opatrení na dosiahnutie dobrého chemického stavu. Správa k úlohe č. 10063, Bratislava: VÚVH);
- g) Neakceptuje sa. Vyhodnotenie trendov kvantity a kvality PzV bolo realizované SHMÚ v rokoch 2018 a 2019, a to len na objektoch štátnej Hydrologickej siete SHMÚ; SHMÚ nemá relevantné údaje všetkých vodárenských zdrojov s požadovanou presnosťou na vyhodnotenie dlhodobých trendov hladinových zmien podzemnej vody v ochranných pásmach vodárenských zdrojov. Ústav plánuje hodnotenie trendov v rámci CHVO hodnotenia (charakterizácie); Čiastočné údaje na vyhodnotenie trendov znižovania objemu vody vo vodárenských nádržiach v dôsledku ukladania sedimentov má VÚVH, ale ich vyhodnotenie zatiaľ nie je spracované. Vyhodnotenie trendov hladinových a prietokových zmien vo vodárenských tokoch je v kompetencii prevádzky SVP, š. p.. Týmito údajmi ale nedisponujú. Čo sa týka vodárenských nádrží – VN Turček ani Nová Bystrica neboli ešte zamerané. Vo VN Hriňová je prírastok dnových sedimentov oproti projektovanému stavu len minimálny, na VN Málinec došlo oproti projektu dokonca k zníženiu množstva sedimentov, resp. boli zistené také depresie v dne, že celkový

objem nádrže je podľa zamerania väčší oproti výpočtu stanoveného projektantom stavby v čase prípravy vodného diela. Vzhľadom na skutočnosť, že SVP, š. p. má údaje len z jedného merania, nie je možné získať trend zanášania vodárenských nádrží;

- h) Neakceptuje sa. Opatrenia na zabránenie zhoršovania kvality podzemnej a povrchovej vody ohrozených vodárenských zdrojov a vyhodnotenie ich účinnosti sú v kompetencii jednotlivých vodárenských spoločností, ktoré vodárenské zdroje využívajú. Súčasťou Vodných plánov Slovenska sú opatrenia týkajúce sa vodných útvaroch ako celku. Z hľadiska kvality podzemnej a povrchovej vody vo vodárenských zdrojoch podľa dostupných údajov v databázovom systéme ZBERVAK možno za rok 2018 uviesť, že z 1068 hodnotených podzemných vodárenských zdrojov alebo ich lokalít sa ich 91,9% zaraďuje do kategórie A1, do rozhrania kategórií A1/A2 5,1%, do kategórie A2 2,1% a do kategórie A3 1,1%. Z hľadiska povrchových zdrojov z hodnotených vodárenských zdrojov (tokov) sa ich 23,8% zaraďuje do kategórie A1, do rozhrania kategórií A1/A2 57,1% a do kategórie A2 14,3%.
- i) Neakceptuje sa. Opatrenia na zabránenie zhoršovania kvantitatívneho stavu podzemnej vody sú súčasťou Vodných plánov Slovenska. Pripomienka súvisí s problematikou sucha a mala by byť predmetom Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy (schválenej uznesením vlády SR č. 478/2018) a tiež dokumentu H2ODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody.
- j) Neakceptuje sa. Vyhodnotenie dopadov projektu výstavby VN Tichý potok nie je možné realizovať v rámci strategického dokumentu. Na odporúčanie uvedené v Správe o hodnotení strategického dokumentu bude návrh výstavby VN Tichý potok v Pláne rozvoja VV na roky 2021 - 2027 a naň nadväzujúcich strategických a územnoplánovacích dokumentoch evidovaný len ako výhľadová investícia po roku 2027. Uvedené sa odporúča pre prípad, že sa v rámci tretej aktualizácie Plánu rozvoja VV, reálne potvrdí deficit vody a nenájde sa žiadne iné alternatívne riešenie zabezpečenia potrieb vody.
- k) Neakceptuje sa. Vyhodnotenie technického stavu vodárenskej infraštruktúry bolo uskutočnené vo forme dotazníkov podľa vyhlášky č. 262/2010 Z.z., informácie boli spracované a vyhodnotené v Pláne obnovy verejných vodovodov. Toto vyhodnotenie však nebolo vzťahované priamo na straty vody vo vodovodných systémoch a výskyt havárií.
- l) Neakceptuje sa. Centrálna evidencia o vodách v oblasti odberov povrchových a podzemných vôd je na SHMÚ; v „súhrnnej evidencii o vodách“ sú uvedené zdroje s povolením na odber vody, údaje spracovávajú na požiadanie zodpovední pracovníci SHMÚ.

7. Pripomienky k časti 3.3 Zdroje

Kapitolu žiadame zásadne prepracovať v súlade s požiadavkami Rámcovej smernice o vode:

- používať terminológiu podľa právne zadaných pojmov v Rámcovej smernici o vode (najmä využiteľné zdroje podzemnej vody, kritériá pre hodnotenie stavu podzemnej vody),
- zabezpečiť vyhodnotenie kvantitatívneho a chemického stavu podzemnej vody podľa požiadaviek Rámcovej smernice o vode a metodických usmernení vypracovaných na ich implementáciu,
- sprístupniť podkladové údaje k vyhodnoteniu kvantitatívneho a chemického stavu útvarov podzemnej vody (evidenciu o vodách, odbery, povolenia, zdroje znečistenia a ďalšie),
- vyhodnotiť činnosť Hydrologickej komisie z hľadiska jej oprávnenia, kompetencií (zakotvených v právnych predpisoch), zákonného postupu pri schvaľovaní využiteľných množstiev vôd a výstupov (kategórie množstiev vôd), ktoré nemajú oporu v Rámcovej smernici o vode.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. V strategickom dokumente sa budú prednostne používať pojmy v súlade s európskou legislatívou. Terminológia bola prevzatá z podkladov SHMÚ. Pre územie Slovenska sa v súčasnosti nestanovujú využiteľné zdroje pre 3. cyklus Vodného plánu Slovenska, pretože sa na vyčíslené využiteľné množstvá PzV schválené, alebo neschválené komisiou MŽP SR nahliada ako na využiteľné zdroje. Potenciálne vzniknutá chyba, ktorá môže

týmto prístupom vzniknúť, je eliminovaná nižším prípustným využívaním podzemných vôd na úrovni 80 %. V súčasnosti odčleňovať z „využiteľných množstiev“ podčasť „využiteľné zdroje“ je na národnej úrovni veľmi ťažko realizovateľné a hlavne neekonomické. Naviac Slovensko je v situácii, že našťastie zatiaľ nemá „významný“ problém s kvantitatívnym stavom útvarov PzV. Takto bola spracovaná aj Metodika hodnotenia kvantitatívneho stavu podzemných vôd.

Vyhodnotenie vplyvov a dopadov na stav vôd je predmetom aktualizácie Vodného plánu Slovenska. Aktualizované hodnotenie kvantitatívneho a chemického stavu útvarov podzemných vôd v rámci 3. cyklu plánov manažmentu povodí tak, ako vyžaduje RSV je hotové a podrobné informácie (vrátane spracovaných údajov) sú uvedené v nasledovných dokumentoch, ktoré budú sprístupnené verejnosti spolu so zverejnením aktualizovaného Vodného plánu Slovenska v súlade s harmonogramom v decembri 2020:

Kullman, E. a kol., 2020. Aktualizácia hodnotenia kvantitatívneho stavu útvaroch podzemných vôd v kvartérnych sedimentoch a predkvartérnych horninách na Slovensku pre III. cyklus Vodných plánov Slovenska. Sumárna správa. SHMÚ, PRIF UK, ŠOP SR, ŠGÚDŠ, VÚVH.

Bodiš, D., I. Slaninka, J. Kordík, I. Stríček, M. Jankulár, 2020. Kvalitatívne hodnotenie útvarov podzemnej vody na Slovensku. Záverečná správa, Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra.

Kučerová, K., A. Patschová, M. Bubeníková, M. Slovinská A. Vajíčeková, K. Munka, 2020. Hodnotenie chemického stavu kvartérnych a predkvartérnych útvarov podzemných vôd - Test ochranných pásiem vodárenských zdrojov/chránených vodohospodárskych oblastí, resp. test kvality vody určenej na ľudskú spotrebu. Správa k úlohe č. 10063, Bratislava: Výskumný ústav vodného hospodárstva.

Hamar Zsideková, B., V. Chudoba, A. Patschová, M. Bubeníková, S. Ščerbáková, E. Rajczyková, 2020. Hodnotenie chemického stavu kvartérnych a predkvartérnych útvarov podzemných vôd - Test zhoršenia chemického a ekologického stavu súvisiacich útvarov povrchových vôd v dôsledku prieniku znečisťujúcich látok z útvarov podzemných vôd. Správa k úlohe č. 10063, Bratislava: Výskumný ústav vodného hospodárstva.

Hydrogeologická komisia vykonáva svoju činnosť v súlade s požiadavkami Rámcovej smernice o vode a právnymi predpismi pre oblasť vôd.

8. Pripomienky k časti 4.4 Vplyv realizácie Plánu rozvoja verejných vodovodov na ekologické podmienky krajiny a rozvoj regiónov

Tvrdenie, že „realizácia plánu VV nebude mať nepriaznivý vplyv na ekologické podmienky krajiny“ je nepravdivé a nepodložené. Výstavba VN Tichý potok spôsobí zhoršenia stavu viacerých vodných útvarov a poškodenie biotopov chránených európskou a národnou legislatívou. Žiadame vykonať opravu na základe výsledkov reálnych meraní a vyhodnotenia dopadov.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Akékoľvek rozhodnutie o výstavbe alebo zrušení výstavby VN bude výsledkom vedeckého a odborného prehodnotenia opodstatnenosti jej výstavby.

9. Upozorňujeme, že návrh na vybudovanie VN Tichý potok je v rozpore s programovým vyhlásením vlády. Žiadame vysvetlenie a zdôvodnenie (právne, odborné).

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Pre VN Tichý potok a ďalšie alternatívy riešenia deficitu pitných vôd v budúcnosti pre prešovský a košický región sa v roku 2018 vykonalo posúdenie podľa čl. 4.7 rámcovej smernice o vode. Na základe výsledkov sa preto v prvom štádiu návrhu Plánu rozvoja VV, ktorý bol vypracovaný v decembri 2019, teda pred programovým vyhlásením vlády, s realizáciou VN Tichý potok počítalo.

Na odporúčanie uvedené v Správe o hodnotení strategického dokumentu bude návrh výstavby VN Tichý potok v Pláne rozvoja VV na roky 2021 - 2027 a naň nadväzujúcich strategických a územnoplánovacích dokumentoch evidovaný len ako výhľadová investícia po roku 2027.

10. Predpokladané náklady na realizáciu plánu VV žiadame doplniť o podrobné údaje – postup vyčíslenia nákladov, odhady objemu prác, cien a nákladov na jednotlivé projekty a iné.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Odhady objemu prác, cien a nákladov na jednotlivé projekty, ktoré poskytli spracovateľom Plánu rozvoja VV jednotlivé vodárenské spoločnosti a okresné úrady v sídle kraja životného prostredia tvorili podklad pre vyčíslenie predpokladaných nákladov na realizáciu Plánu rozvoja VV a sú k dispozícii na VÚVH.

11. Požiadavky na doplnenie plánu VK

Do plánu VK žiadame doplniť:

- výsledky aktuálnej ekonomickej analýzy vypracovanej podľa článku 5, 9 a prílohy III Rámcovej smernice o vode (príslušné výpočty potrebné na zohľadnenie princípu návratnosti nákladov za vodohospodárske služby),

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Vyhodnotenie efektívnosti vynaložených finančných prostriedkov na výstavbu ČOV a VK nie je predmetom ekonomickej analýzy podľa článku 5, 9 a Prílohy III RSV (pozri vyššie - verejné vodovody). Výstavba VK a ČOV vyplýva zo záväzkov, ku ktorým sa SR zaviazala pred vstupom do EÚ (v tzv. Prístupovej zmluve). Žiadna CEA (cost-effectiveness analysis) sa neuskutočňuje, nakoľko sa jedná o tzv. „základné opatrenia“, ktoré sú pre ČS povinné bez ohľadu na výšku vynaložených nákladov. Toto pravidlo platí nielen pre implementáciu smernice o čistení komunálnych odpadových vôd 91/271/EHS, ale aj pre ostatné smernice EÚ (mimo RSV).

- pokrok dosiahnutý od prijatia prvého plánu VK v roku 2006 doteraz a za obdobia 2006 - 2015 a 2015 - 2018 z hľadiska plnenia záväzkov vyplývajúcich zo smernice 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd podľa „Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS“,

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Plnenie záväzkov SR, ktoré vyplývajú zo smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd, hodnotí a posudzuje Európska komisia pravidelne na základe reportovacích správ, ktoré SR ako členský štát EÚ poskytuje. Výsledky hodnotenia za dané reportovacie obdobie sú spracované EK do implementačných správ, v ktorých je zhodnotenie plnenia záväzkov jednotlivých členských štátov EÚ, teda aj SR vrátane porovnania plnenia v aktuálnom období s predchádzajúcimi reportovacími obdobiami. Jednotlivé správy sú zverejnené na stránke https://ec.europa.eu/environment/water/water-urbanwaste/implementation/implementationreports_en.htm

- vyhodnotenie efektívnosti doteraz vynaložených finančných prostriedkov na výstavbu ČOV a verejných kanalizácií (podľa stanovených kritérií),

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Efektívnosť vynaložených finančných prostriedkov (dosiahnutý prínos) sa všeobecne vyjadruje v počtoch novopripojených obyvateľov na stokovú sieť s ČOV a dĺžkou novovybudovanej kanalizačnej siete. Smernice Rady 91/271/EHS o čistení odpadových vôd rámcovo stanovuje konkrétne ekologické, technické, technologické, a termínové podmienky zberu, odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd (rámcové kritériá). Tieto rámcové kritériá boli rozpracované v plánoch rozvoja VK pre návrh kanalizačných systémov, ktoré sú využívané pri príprave, plánovaní a projektovaní. Nakoľko každá kanalizačná stavba je jedinečná, projektant (odborne spôsobilá osoba) tieto kritériá zohľadňuje pri vypracovaní projektovej dokumentácie. Po uvedení stavby do prevádzky je vyhodnotená jej funkčnosť, účinnosť a tiež efektívnosť vynaložených finančných prostriedkov. Celkové rámcové prínosy realizovaných stavieb v SR sú vyhodnotené v kapitole 3 Plánov rozvoja VK.

Nárast počtu pripojených obyvateľov na stokovú sieť s ČOV a dĺžky vybudovanej kanalizačnej siete je každoročne zverejnený na stránke Štatistického úradu (<http://datacube.statistics.sk/>).

- vyhodnotenie dopadu realizovaných projektov výstavby verejných kanalizácií na stav povrchových a podzemných vôd (aktuálny stav)

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Vyhodnotenie dopadu realizovaných stavieb (projektov) výstavby verejných kanalizácií na stav podzemných a povrchových vôd bude v rámci tretieho Vodného plánu SR.

- množstvo zrážkových vôd odvádzaných verejnou kanalizáciou (voda z povrchového odtoku) priamo alebo cez ORL do povrchových vôd,
- množstvo a kvalitu odpadových vôd vypúšťaných z ČOV do podzemných vôd,
- množstvo priemyselných odpadových vôd vypúšťaných do verejnej kanalizácie a celkové zaťaženie kanalizačného systému prioritnými látkami, prioritne nebezpečnými látkami, relevantnými látkami a ostatnými znečisťujúcimi látkami, vrátane sprístupnenia podkladových údajov (povolenia, výsledky monitoringu priemyselných odpadových vôd vypúšťaných do kanalizácie a monitoringu emisií znečisťujúcich látok do povrchových vôd),
- množstvo odpadových vôd z VK vypúšťaných cez odľahčovacie komory – merané, odhadované, s odhadom emisií znečisťujúcich látok do povrchových vôd,

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Množstvo zrážkových odpadových vôd odvádzaných verejnou kanalizáciou je závislé najmä od neovplyvniteľných faktorov ako je intenzita zrážok, dĺžka trvania dažďovej udalosti, sklon terénu, odtokové pomery, miestna retencia, podmienky vsakovania a podobne. Ďalej od zrealizovaného systému kanalizácie a jej hydraulických parametrov a tiež lokálnych spôsobov nakladania s vodami z povrchového odtoku. Hodnotenie prevádzky kanalizácie a dodržiavanie podmienok stanovených vo povolení na prevádzkovanie kanalizácie (spravidla riediacich pomerov počas dažďovej udalosti vykonáva vlastník respektíve prevádzkovateľ VK). Stanovenie bilančných množstiev je technicky a finančne veľmi náročné. V malých obciach a okrajových častiach miest s vybudovanou splaškovou kanalizáciou, kde sú zrážkové vody odvádzané povrchovým odtokom (rigolmi) je meranie ich množstva praktický nemožné.

Povoľovanie vypúšťania vyčistených odpadových vôd do podzemných vôd je povoľované „výnimočne“ okresným úradom len pre malé ČOV (najmä domové ČOV do 50 EO). Kontrola a vyhodnotenie je vykonávané vlastníkom, respektíve prevádzkovateľom VK v súlade s povolením na prevádzkovanie vodného diela.

Množstvo vypúšťaných priemyselných odpadových vôd do verejnej kanalizácie sa riadi prevádzkových poriadkom verejnej kanalizácie, v ktorom sú zakotvené všetky požiadavky a podmienky ich vypúšťania (miestne špecifiká, množstvá OV a koncentrácie predmetných látok). Vypúšťané priemyselné odpadové vody do verejnej kanalizácie (priamo alebo po predčistení) musia mať charakter komunálnych odpadových vôd. Prevádzku stokovej siete a ČOV, do ktorej sú zaústené priemyselné odpadové vody, vyhodnocuje vlastník VK respektíve prevádzkovateľ.

Množstvo vypúšťaných odpadových vôd z VK cez odľahčovacie komory je dané ovplyvniteľnými a neovplyvniteľnými faktormi (obdobne ako pri odvádzaní vôd z povrchového odtoku). Podmienky odľahčovania musia spĺňať legislatívne požiadavky, ktoré sú konkretizované vo vodohospodárskom povolení. Technicky je odľahčovanie spravidla regulované konštrukciou odľahčovacej komory, výškou prepadovej hrany a kapacity škrtiacej trate ktorými sa reguluje množstvo odľahčovaných vôd a nastavenie riediaceho pomeru. Prevádzku stokovej siete a jej vyhodnotenie zabezpečuje vlastník VK respektíve prevádzkovateľ.

Požiadavky na doplnenie hodnotenia do Plánov rozvoja VK uvedené v bodoch 4 - 8 v požadovanom rozsahu nie je možné, nakoľko prevažná časť požadovaných údajov sa nesleduje respektíve ani nie je možné ich reálne fyzické sledovanie (plošné sledovanie vôd z povrchového odtoku, množstvo a kvalita odľahčovaných vôd...). Nakladanie s vodami z povrchového odtoku a odľahčovanými vodami je riešené technickými parametrami predmetných objektov individuálne pre každú lokalitu. Vlastník VK respektíve prevádzkovateľ ich vyhodnocuje na základe posudzovania funkčnosti a prevádzkových pomerov počas dažďovej udalosti. Odvádzané priemyselné odpadové vody na komunálne stokové siete a ČOV sú vyhodnocované v rámci komunálnej stokovej siete a ČOV.

Rámcové vyhodnotenie je uvedené v kapitole 3 Plánov rozvoja VK.

- vyhodnotenie chemického stavu podzemnej vody v CHVO s vyhodnotením dopadu

neodkanalizovaných obcí na chemický stav útvarov podzemnej vody,

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Vyhodnotenie chemického stavu podzemnej vody v CHVO s vyhodnotením dopadu neodkanalizovaných obcí na chemický stav útvarov podzemnej vody, bude v rámci tretieho Vodného plánu SR.

- návrh opatrení na odstránenie/elimináciu nedostatkov v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd identifikovaných v časti 3.3 a nedostatkov vyplývajúcich zo zaslaných pripomienok,

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Uvedené nedostatky, respektíve rozhodujúce problémy vyskytujúce sa v súčasnosti v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v SR, uvedené v kapitole 3.3 rámcovo popisujú súčasný stav existujúcich kanalizácií. Tieto nedostatky a problémy musí zohľadňovať projektant pri návrhu rozšírenia alebo dobudovania konkrétnych VK. Nezohľadnenie uvedených všeobecných nedostatkov a rizík (aj nedostatkov a rizík relevantných pre konkrétnu kanalizáciu; kanalizačný systém) môže negatívne ovplyvniť funkčnosť, stabilitu a hospodárnosť celého budúceho systému. Uvedené koncepčné nedostatky a problémy boli zohľadňované aj pri návrhu Plánov rozvoja VK. Pre konkrétny projekt (stavbu) musia byť zohľadnené plánovačmi a projektantmi a posúdené pri povoľovaní stavby. Odstránenie predmetných nedostatkov existujúcich kanalizácií spadá pod Plány obnovy verejných kanalizácií ktoré realizuje alebo zabezpečuje vlastník VK v súlade s prioritami vychádzajúcimi z kategórie miery opotrebovania kanalizačnej infraštruktúry. Odstránenie uvedených nedostatkov a z toho vyplývajúcich opatrení bude v realizovaných projektoch.

- vyhodnotenie stavu budovania centrálnej evidencie o vodách v oblasti vypúšťania odpadových vôd (povolenia, vypúšťania, výsledky monitoringu odpadových vôd a iné), zverejnenie existujúcich údajov,

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Vyhodnotenie stavu budovania centrálnej evidencie o vodách v oblasti vypúšťania odpadových vôd (povolenia, vypúšťania, výsledky monitoringu odpadových vôd a iné), zverejnenie existujúcich údajov nesúvisí s predmetom predkladaného materiálu. Evidencia údajov o VV a VK vychádza z platnej vyhlášky MŽP SR č. 605/2005 Z.z. o podrobnostiach poskytovania údajov z majetkovej evidencie a prevádzkovej evidencie o objektoch a zariadeniach verejného vodovodu a verejnej kanalizácie.

- predpokladané náklady na realizáciu plánu VK žiadame doplniť o podrobné údaje – postup vyčíslenia nákladov, odhady objemu prác, cien a nákladov na jednotlivé projekty a iné.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Plán rozvoja VK v kapitole 7 a 8 rámcovo stanovuje priority a finančnú náročnosť rozvoja VK na roky 2021 – 2027 s načrtnutými finančnými možnosťami. Nakoľko ešte nie sú schválené finančné nástroje na ich podporu napr. Partnerská dohoda s EK a nový návrh Operačného programu na roky 2021 – 2027 nie je možné uviesť reálne disponibilné prostriedky.

Pri vyčíslení konkrétnych nákladov potrebných pre budovanie VK s v aglomeráciách väčších ako 2 000 EO sme postupovali nasledovne:

- v prípadoch keď pre aglomeráciu (aj jej časť) bola vypracovaná projektová dokumentácia sme preberali potrebné financie z tejto projektovej dokumentácie,
- v prípadoch keď pre aglomeráciu (aj jej časť) bola vypracovaná štúdia odkanalizovania s odhadom financií preberali potrebné financie z tejto štúdie,
- v prípadoch keď neexistoval ani projekt ani štúdia boli vykonané výpočty potrebných finančných nákladov na základe funkčných vzťahov podľa generických/druhových funkcií používaných v modeli FEASIBLE (Cost of the compliance for the implementation of the Urban Waste Water Treatment Directive – Náklady pre dosiahnutie zhody pri implementácii smernice o čistení komunálnych odpadových vôd) Dostupné na internete: <<http://ec.europa.eu/environment/water/water-urbanwaste/info/pdf/terms.pdf>>

Pri výpočte nákladov boli zohľadnené:

- *funkčné nákladové vzťahy vyjadrujúce potrebné finančné prostriedky na vybudovanie stokovej siete pre novopripojených EO vo vzťahu k veľkosti aglomerácie*
- *pre novovybudované ČOV boli použité funkčné nákladové vzťahy odzrkadľujúce potrebné finančné prostriedky na realizáciu nových ČOV vo vzťahu k veľkosti aglomerácie*
- *pri rekonštrukciách ČOV boli použité funkčné nákladové vzťahy zohľadňujúce už existujúci stupeň čistenia odpadových vôd a za oprávnený finančný nárok sa považoval rozdiel medzi požadovanou úrovňou čistenia a už existujúcou úrovňou čistenia vo vzťahu k veľkosti aglomerácie.*
- *ako podklad pre odhad finančných nákladov slúžil súbor reportovaných dát do EÚ, spracovaný z prvotných údajov vodárenských spoločností a obcí, ktoré tieto subjekty poskytujú na základe vyhlášky MŽP SR č. 605/2005 Z. z. o podrobnostiach poskytovania údajov z majetkovej evidencie a prevádzkovej evidencie o objektoch a zariadeniach verejného vodovodu a verejnej kanalizácie,*
- *v obciach zaradených do kanalizácií menších ako 2 000 obyvateľov bol vykonaný výpočet ako v predchádzajúcom bode.*

12. Pripomienky k správe o hodnotení strategického dokumentu

12.1 Žiadame:

- prepracovať Kapitolu III. Základné údaje o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia podľa požiadaviek Rámцovej smernice o vode,

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Správa o hodnotení strategického dokumentu je prijatým dokumentom, do ktorého už nie je možné zasahovať. Správu o hodnotení je možné upravovať iba na základe § 9 ods. 7 zákona o posudzovaní vplyvov, na základe ktorého príslušný orgán môže bez zbytočného odkladu, najneskôr však do piatich pracovných dní od jej doručenia, obstarávateľovi vrátiť na jej doplnenie, pričom určí rozsah doplnenia. Z toho vyplýva, že predloženú správu o hodnotení na pripomienkovanie nie je možné upravovať.

Kapitola III. Základné údaje o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia je vypracovaná v rozsahu vyžadovanom podľa zákona o posudzovaní vplyvov a je spracovaná v podrobnosti presahujúcej požiadavky RSV. Vypracovanie podľa RSV je do kapitoly zakomponované cez poukázanie na skutkový stav vodných útvarov. Pri jeho vypracovaní sa pritom vychádzalo z aktuálne dostupných údajov a informácií.

- vyhodnotiť dopad strategického dokumentu na stav útvarov povrchovej a podzemnej vody a chránených území (kumulatívne vplyvy) v súlade s požiadavkami Rámцovej smernice o vode.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Hodnotenie vplyvov na stav útvarov povrchovej a podzemnej vody a chránených území je vypracované v rozsahu zodpovedajúcom strategickému posúdeniu a charakteru strategického dokumentu, vrátane jeho obsahu a podrobnosti uvedených informácií. Hodnotenie podľa požiadaviek RSV je možné uskutočniť za predpokladu disponibility informácií o konkrétnych činnostiach, projektoch, ich geografickej lokalizácii, ako aj poznatkoch o environmentálnych charakteristikách týchto lokalít. Vyhodnotenie vplyvov, odzrkadľujúce podrobnosť spracovania strategického dokumentu, je spracované v kapitole IV. 1.3.1.1. Vplyvy na vodné útvary a kap. 1.3.4.2. Vplyvy na chránené vodohospodárske záujmy.

12.2 Nesúhlasíme s dôvodmi neakceptovania pripomienok IVP k Oznámeniu strategického dokumentu, uvedené v prílohe č. 8 správy o hodnotení. Na pripomienkach naďalej trváme.

- ## 13. Strategický dokument, tak ako je vypracovaný, je pokračovaním politiky presadzovania investičných zámerov vodárenských spoločností, ktoré spravujú a vlastnia vodárenskú infraštruktúru (kanalizačné (stokové) siete a vodovody) a investičných zámerov niektorých

štátnych podnikov (napr. Vodohospodárska výstavba š.p. – VN Tichý potok). Prínos strategického dokumentu pre Slovensko a jej občanov nie je v dokumente jasne zadefinovaný.

Vyhodnotenie: *Neakceptuje sa. Zodpovednosť za preukázanie opodstatnenosti prínosov a najlepšej environmentálnej voľby podľa čl. 4.7 RSV má vecne príslušný rezort, ktorý daný infraštruktúrally projekt plánuje realizovať.*

MŽP SR, ktoré je v zmysle § 11 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), oprávneným orgánom pre vodohospodársky manažment povodí, v zmysle čl. 3.2 RSV upravuje postup posudzovania nových infraštruktúrallych projektov podľa čl. 4.7 RSV nasledovne:

- *I. Primárne (predbežné) posúdenie nového infraštruktúrallyho projektu – vykoná sa na žiadosť predkladateľa nového infraštruktúrallyho projektu Ministerstvom životného prostredia SR poverená osoba; výstupom posúdenia je stanovisko poverenej osoby o tom, či je potrebné vykonať následné posúdenie nového infraštruktúrallyho projektu podľa čl. 4.7 RSV, a to na základe významnosti vplyvu navrhovaného projektu na dosiahnutie environmentálnych cieľov podľa RSV.*
- *II. Následné posúdenie nového infraštruktúrallyho projektu podľa čl. 4.7 RSV a preukázanie splnenia všetkých podmienok stanovených v čl. 4.7 RSV - vykoná, resp. zabezpečí prostredníctvom inej osoby predkladateľ nového infraštruktúrallyho projektu na základe stanoviska, ktoré vydá poverená osoba v rámci primárneho hodnotenia tohto projektu.*

Stanovisko IVP:

Na základe vyššie uvedených pripomienok žiadame:

- doplniť požadované východiskové údaje potrebné pre vypracovanie strategického dokumentu „Plán rozvoja vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 - 2027“
- dopracovať strategický dokument „Plán rozvoja vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 - 2027“ vrátane plánu obnovy VV a VK v zmysle vznesených pripomienok,
- vytvoriť dostatočný časový priestor na pripomienkovanie a konzultácie s verejnosťou,
- prepracovať správu o hodnotení strategického dokumentu.

Keďže ide o strategický dokument s celoštátnym dosahom, žiadame, aby bol schválený vládou Slovenskej republiky.

Vyhodnotenie

- *Akceptuje sa čiastočne - východiskové údaje a ďalšie zmeny a doplnky strategického dokumentu budú realizované v rozsahu akceptovaných pripomienok jednotlivých subjektov a výsledkov posudzovania špecifikovaných v záverečnom stanovisku;*
- *Akceptuje sa - lehoty na pripomienkovanie a konzultácie s verejnosťou stanovuje zákon;*
- *Neakceptuje sa - požiadavka na prepracovanie správy o hodnotení je v tomto štádiu procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie irelevantná;*
- *Neakceptuje sa - posudzovaný SD nie je klasifikovaný ako strategický dokument s celoštátnym dosahom, schvaľovaný bude Ministerstvom životného prostredia SR.*

**_____ , Slovenská asociácia životného prostredia, Povraznícka č. 8, 811 05
Bratislava - list zo dňa 12.10.2020**

1. Námietka týkajúca sa určenia príslušného orgánu – zásadná pripomienka

Dňa 23.03.2020 bolo v Informačnom systéme EIA/SEA www.enviroportal.sk/sk/eia zverejnené oznámenie o posudzovaní strategického dokumentu „Plán rozvoja vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 - 2027“ podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Týmto posudzovaním bol Ministerstvom životného prostredia SR poverený OÚ v Banskej Bystrici. Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 – 2027 je strategický dokument pre SR, ktorý stanovuje nielen investičné zámery, ale aj zmeny a to kvalitatívne, ktoré by sa týmito opatrenia mali odraziť v životnom prostredí. Z týchto dôvodov nie

je jasné, prečo takýto významný dokument bol predkladaný a spracovávaný na OÚ v Banskej Bystrici a nie na orgáne, ktorý zodpovedá za tento dokument a to MŽP SR, ktorý ho predkladá na schválenie vláde SR. Je to nie jasné predkladanie dokumentov hlavne pre verejnosť s pochybnosťami o dobrých úmysloch pri spracovávaní.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. V zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podľa § 3, písm. e) „strategický dokument s celoštátnym dosahom je strategický dokument, ktorý schvaľuje vláda Slovenskej republiky“. Keďže strategický dokument Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 – 2027 neschvaľuje vláda, Ministerstvo životného prostredia SR sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 54 ods. 2. písm. h) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov určil rozhodnutím (číslo: 5510/2020-1.7/ss 13863/2020) Okresný úrad Banská Bystrica ako príslušný orgán na posudzovanie vplyvov tohto strategického dokumentu na životné prostredie.

2. Námietka týkajúca zhodnotenia podkladov a východiskového stavu strategického dokumentu – zásadná pripomienka

Pre vypracovanie strategického dokumentu sú východiskové podklady.

Stokové siete – kanalizačné siete sú na Slovensku rozdelené na jednotné a delené kanalizácie. Tieto vodné stavby v zmysle vodného zákona a EÚ smernice o vode sú definované základnými prevádzkovými parametrami, ktoré sú zakotvené v právoplatných vodoprávných povoleniach.

V celom dokumente nie je uvedené, koľko bolo na Slovensku vydaných právoplatných vodoprávných povolení za posledné obdobie 2016-2021, koľko bolo vybudovaných splaškových a dažďových kanalizácií, aké sú kvantitatívne parametre, ktoré sú zo zákona monitorované a spracovávané v štátnej vodohospodárskej bilancii SHMÚ a na koniec aká je účinnosť ČOV, keď dažďové vody sú odvádzané v jednotnej kanalizácii. Dnes sa všeobecne vie, že od zavedenia poplatkov za odvádzanie dažďových vôd občania platia poplatky, ale nedošlo k rozvoju a nárastu delenej kanalizácie a to splaškovej a ani dažďovej. Došlo však k navýšeniu kapacity jednotnej kanalizácie. Tento stav má za následok pri zvyšujúcej sa urbanizácii krajiny nízku účinnosť ČOV (maximálne prietoky sú odvádzané obtokom a nie sú prečisťované v ČOV) a zvyšujúce sa znečisťovanie vodných tokov pri ignorancii úradmi zákonne daných zmiešavacích rovníc v projektových dokumentáciách.

Táto údajová základňa mala byť podkladom pre rozhodovaciu základnú koncepciu rozvoja stokových sietí.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Plán rozvoja verejných kanalizácií pre územie slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 je základným rámcovým dokumentom na usmernenie prípravy, plánovania a realizácie komunálnych stokových sietí a čistiarní odpadových vôd. Výstavba stokových sietí a ČOV v konkrétnych lokalitách (v obciach zaradených do aglomerácií, respektíve kanalizačných systémov) sa realizuje podľa platnej realizačnej dokumentácie, ktorá musí zohľadňovať konkrétne legislatívne, koncepčné, ekologické, technické, technologické a ekonomické aspekty a kritériá. Prekladaný materiál sa zaoberá smerovaným rozvojom verejných kanalizácií do roku 2027.

Výber typu kanalizácie (jednotná, delená, polodelená, tlaková, podtlaková) je daná miestnymi pomermi. V jednom kanalizačnom systéme môže byť uplatnený jeden typ, viac typov (nevyklučujúc všetky) v prevedení vetvový, záchytný, radiálny, hviezdicový a pod. Účelom je dosiahnuť bezpečné a bezproblémové odvádzanie odpadových vôd, pričom sú uprednostňované gravitačné kanalizácie. Popri už uvedených kritériách je nutné zohľadňovať aj kritérium prevádzkových nákladov počas celej životnosti a predvídateľného rozšírenia kanalizačného systému.

Pre usmerňovanie výstavby kanalizácií nepovažujeme za dôležité koľko bolo vydaných právoplatných vodohospodárskych povolení (jeden kanalizačný systém sa môže postupne budovať aj viac ako desaťročie s vydaním niekoľkých povolení).

Nakladanie s vodami z povrchového odtoku a odľahčovanie odpadových vôd počas dažďovej udalosti je neodmysliteľnou súčasťou koncepcie odkanalizovania. Výber vhodného typu kanalizácie nie možné spájať s poplatkami za odvádzanie dažďových vôd ale s funkčnosťou a optimálnou prevádzkou kanalizácie. Množstvo odľahčovaných vôd počas dažďovej udalosti musí predstavovať ekologický, technický, ekonomický kompromis pri ochrane povrchových vôd, škôd spôsobových nedodrzaným periodicity zatopenia a zaplavenia, dodržiavania predpísaných riediacich pomerov a pod. Snahou koncepcie odkanalizovania urbanizovaného územia je v maximálnej miere podporovať retenciu a vsakovanie dažďových vôd.

Námietky a odporúčania boli pri návrhu kanalizačných systémov zohľadňované.

3. Námietka k obsahu strategického dokumentu – zásadná pripomienka

Zverejnené oznámenie o strategickom dokumente neobsahuje zhodnotenie plánu rozvoja vodovodov a kanalizácií za rok 2016-2021 s dopadom na vodné útvary povrchových a podzemných vôd na Slovensku. Nie sú parametricky zhodnotené kvantitatívne a kvalitatívne charakteristiky monitorované z ČOV, hoci tieto parametre sú zákonne monitorované, ako aj vodoprávne povolenia, ktoré má verejnosť právo poznať, nakoľko sú zložkou ich životného prostredia a Ministerstvo životného prostredia SR je výkonom štátnej správy povinné ich zverejňovať. Toto právo je dané Ústavou SR a medzinárodnými zmluvami.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Hodnotenie vplyvu odkanalizovania a čistenia odpadových vôd na útvary povrchových a podzemných vôd bude vykonané v rámci tretieho Vodného plánu Slovenska. Nie je predmetom Plánu rozvoja verejných kanalizácií zverejňovať vodoprávne povolenia.

4. Pripomienka k časti 3 Analýza súčasného stavu v odvádzaní a čistení odpadových vôd – zásadná pripomienka

Zverejnená tabuľka č. 1 je zavádzajúca nakoľko z údajov o vypúšťaných a prečistených odpadových vodách by vyplývala 100 % a pre celé Slovensko 98,6 100 % účinnosť čistiarní odpadových vôd. No to je svetový unikát v čistení odpadových vôd na svete a potom je nutné všetky odľahčovacie komory zrušiť. Tu žiadame zverejniť skutočné údaje o prečistených vodách a aké množstvá obchádzajú prečisťovanie odľahčovacími komorami podľa ČOV čo je dané zákonom a právoplatnými vodoprávnymi povoleniami. Údaje SHMÚ sú nepravdivé.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Zverejnená tabuľka dopĺňa textovú časť kapitoly 2.1 Prehľad stavu odvádzania a čistenia odpadových vôd na Slovensku stav k 31. 12. 2018 podľa krajov. V druhom stĺpci je uvedený počet obyvateľov pripojených na verejnú kanalizáciu – spolu 3 724 376 obyvateľov, čo je 68,40 % z celkového počtu obyvateľov v SR. Samozrejme že sú vyprodukované odpadové vody od obyvateľov pripojených na verejnú kanalizáciu ňou aj odvádzané. Obdobná situácia je v počte obyvateľov pripojených na ČOV. Uvádzané údaje sú z oficiálne. Odľahčovacie komory sú nedeliteľnou súčasťou verejnej kanalizácie, ktoré nie je možné rušiť, nastalo by znefunkčnenie kanalizácie počas dažďových udalostí.

5. Pripomienka k časti 3.2 Analýza súčasného stavu v odvádzaní a čistení odpadových vôd – zásadná pripomienka

Na strane 14 je uvedená Tabuľka č. 2, kde je uvedený počet novovybudovaných čistiarní odpadových vôd, ktorý od roku 2004 do roku 2018 vzrástol z 440 na 705, čo je nárast o 60 %. Tieto investície však v tabuľke nedefinujú aký je efekt na životné prostredie v recipientoch – vodných tokoch, či boli vybudované a rozširované jednotné kanalizácie, alebo delené kanalizácie. Je zrejmé, že sa budovali pre zlepšenie životného prostredia občanov SR a nie pre čerpanie investícií.

Nie je jasné ani kvantitatívne delenie splaškových a dažďových kanalizácií napojených na čistiarne odpadových vôd a prietokové členenie v odľahčovacích komorách. Toto spôsobuje znečisťovanie vodných tokov na úkor investícií a podielu občanov na tomto procese financovania

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Tabuľka č. 2 Základné štatistické údaje charakterizujúce rozvoj verejných kanalizácií v SR v rokoch 2004, 2012 a 2018 poukazuje na rozvoj verejných kanalizácií v sledovanom období. Nové ČOV sa budovali hlavne v menších obciach zaradených do aglomerácií nad 2 000 EO (záväzky SR voči EÚ) a tiež aj v obciach pod 2 000 obyvateľov. Ďalšie obce boli pripojené na už existujúce kanalizačné systémy. Vplyv novopripojených obyvateľov na kanalizáciu s ČOV a ich vplyvu na recipienty bude vyhodnotený v treťom Vodnom pláne SR. Použitie typu kanalizácie (jednotná, delená, polodelená alebo splašková kanalizácia) závisí od miestnych pomerov. V realizačnej projektovej dokumentácii je rozpracovaný optimálny variant kanalizácie, ktorý zohľadňuje požiadavky a pripomienky kompetentných orgánov a dotknutých strán. Sumárnu informáciu o množstvách vypúšťaných odpadových vôd do vodných tokov cez verejnú kanalizáciu v hodnotených rokoch v členení po okresoch uvádzame v prílohe č. 5 plánu rozvoja VK. V príslušnej tabuľke je uvedené celkové množstvo vypúšťaných odpadových vôd, ich členenie na splaškové, priemyselné, zrážkové a cudzie (balastné) v správe vodárenských spoločností a obecných úradov.

6. Pripomienky k časti 3 Hlavné ciele vodovodov a kanalizácií – pripomienka je zásadná
Prvé dva body cieľov VVaVK 2021 – 2027 v znení:

- spracovať aktuálnu analýzu súčasného stavu demografie obyvateľstva na Slovensku a jeho vývoja, percentuálne zhodnotenie a jeho odhad na ďalšie plánovacie obdobie zásobovania pitnou vodou a vývoj špecifickej potreby vody na obyvateľa s súvislosti s ekonomikou v jednotlivých regiónoch a potrebou,
- zadefinovať proporcionálny systém odvádzania splaškových a dažďových vôd s dopadom na efektívnosť čistiarní odpadových vôd a kvalitu vôd recipientov a vodných útvarov,
- sumarizovať legislatívne požiadavky EÚ a SR ako aj súvisiace koncepcné materiály SR ovplyvňujúce ciele strategických materiálov s Ústavou SR, považujeme za východiskové podklady pre ich vypracovanie a nie ciele navrhovaných investičných plánov.

Pre jednotlivé časti strategického materiálu žiadame uviesť konkrétne ciele vyjadrené v merateľných ukazovateľoch

- vo verejných vodovodoch zvýšenie percenta zásobovania obyvateľov SR z vodovodov, uvedenie špecifickej potreby a jej dlhodobú tendenciu, stanoviť výrobu pitnej vody s porovnaním na vybudované vodné zdroje s percentom ich využitia,
- odkanalizovanie splaškových vôd a aj dažďových vôd, ich percentuálne vyjadrenie v jednotnej a delenej kanalizácii, účinnosť čistiarní odpadových vôd, jej tendencia
- zverejnenie strát vo vodovodnej a kanalizačnej sieti a postupné ich znižovanie s cenovými kompenzáciami pre obyvateľstvo
- spresniť štátnu vodnú bilanciю ako kvantitatívnu, tak aj kvalitatívnu podľa skutočných odberov a vypúšťaní odpadových vôd v zmysle právoplatných vodoprávných povolení a meraní v zmysle legislatívy o meraniach.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa.

- *pri tvorbe Plánov rozvoja VV a VK sa vychádzalo aj z vývoja demografie, a zohľadnenia jej predpokladaného vývoja, vplyvov na vývoj špecifickej spotreby vody vo vzťahu k ekonomickej náročnosti.*
- *zadefinovanie proporcionálneho systému odvádzania splaškových a dažďových vôd s dopadom na efektívnosť ČOV a kvalitu vôd a vodných útvarov prakticky nie je možné a pre strategický dokument ani potrebné. Ako sa uvádza vyššie systém odvádzania a čistenia odpadových vôd je stanovený v realizačnej dokumentácii projektu – stavby. Každá ČOV je limitovaná svojím hydraulickým a látkovým zaťažením v mechanickom a biologickom stupni. Ochrana ČOV pred preťažením sa realizuje už v urbanizovanom území možnosťami regulácie privádzaných vôd z povrchového odtoku do kanalizácie, povolením odľahčenia v odľahčovacích komorách na stokovej sieti, možnou akumuláciou odpadových vôd v kanalizačnej sieti akumuláciou a oneskorením odtoku,*

akumuláciou v dažďových nádržiach na stokovej sieti a ČOV, odľahčením pred ČOV a za mechanickým stupňom ČOV. Kombinácia uvedených regulačných možností umožňuje privod odpadových vôd z „prvého splachu“ a „preplachu kanalizácie“ (erózia sedimentov) do ČOV a jej čistenie v biologickom stupni bez nadmerného látkového a hydraulického preťaženia. Každá kanalizáciu je posudzovaná individuálne.

- pri tvorbe Plánov rozvoja VV a VK sa vychádzalo z legislatívnych požiadaviek EÚ a SR, koncepčných a plánovacích materiálov na základe ktorých boli stanovené ciele rozvoja.

Konkrétne ciele v merateľných ukazovateľoch

- zvýšenie percenta zásobovania obyvateľov SR z vodovodov – je zahrnuté a uvedené v trvalých cieľoch v úvode PRVV
- uvedenie špecifickej potreby a jej dlhodobú tendenciu - špecifická potreba nie je cieľom Plánu rozvoja, je to veličina, ktorú sledujeme a predpokladané trendy jej vývoja sú započítané vo výhľadových bilanciách
- uvedenie merateľných ukazovateľov pre oblasť odkanalizovania nie je v súčasnosti možné, nakoľko nie sú ešte schválené finančné nástroje na podporu napr. Partnerská dohoda s EK a nový návrh Operačného programu na roky 2021 – 2027. Vyjadrenie základných merateľných ukazovateľov ako je počet novopripojených obyvateľov na stokovú sieť a ČOV, dĺžka novovybudovanej stokovej siete, množstvá vyčistených odpadových vôd sú viazané na disponibilné zdroje.
- spresnenie štátnej vodnej bilancie nie je predmetom predkladaného materiálu.

7. Pripomienky k časti 4.5 Predpokladané náklady na realizáciu rozvoja verejných vodovodov – pripomienka je zásadná

V tejto časti je plánovaná investičná akcia na VN Tichý potok, kde nie je stanovený účel tejto vodnej stavby, ale pravdepodobne na zabezpečenie výroby pitnej vody. Je prekvapujúce, že tento zámer je v rozpore s vládny programom vlád SR a nedefinovaním dôvodu, prečo sa s protipovodňovej ochrany – čo bol historicky daný účel tejto stavby sa stal účel pre zdroj pitnej vody pre existujúce alebo novopostavené vodovody bez údajov z akého dôvodu.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Pre VN Tichý potok a ďalšie alternatívy riešenia deficitu pitných vôd v budúcnosti pre prešovský a košický región sa v roku 2018 vykonalo posúdenie podľa čl. 4.7 rámcovej smernice o vode. Na základe výsledkov sa preto v prvom štádiu návrhu Plánu rozvoja VV, ktorý bol vypracovaný v decembri 2019, teda pred programovým vyhlásením vlády, s realizáciou VN Tichý potok počítalo.

Stanovisko Slovenskej asociácie životného prostredia:

Na základe vyššie uvedených pripomienok a nedostatkov vyplývajúcich z platných zákonov konštatujeme, že zverejnený dokument neobsahuje komplexný návrh Plánu verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 – 2027 a nedefinuje a nerieši problémy kanalizácií a verejných vodovodov.

Plán verejných vodovodov a verejných kanalizácií obsahuje iba investičný zámer čerpania finančných zdrojov na vodné stavby, nezdokladované a nepodložené východiskovými údajmi, opierajúce sa o požiadavky skupiny investorov a správcov bez riešenia problémov vodovodov a kanalizácií pre Slovenskú republiku a jej občanov s dôrazom na kvalitu životného prostredia danú ústavou SR.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 -2027 je základným rámcovým dokumentom na usmerňovanie prípravu, plánovanie a realizáciu verejných vodovodov a verejných kanalizácií s uvedením základných problémov. Konkrétne riešenia zásobovania obyvateľstva pitnou vodou a odkanalizovania bude realizované na základe schválenej realizačnej dokumentácie. Nezdíelame názor, že predkladaný materiál rieši iba investičný zámer čerpania finančných zdrojov na vodné stavby, nezdokladované a nepodložené východiskovými údajmi, opierajúce sa o požiadavky skupiny investorov a správcov bez riešenia problémov vodovodov a kanalizácií pre Slovenskú republiku a jej občanov s dôrazom na kvalitu životného prostredia danú ústavou SR.

Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s., mail zo dňa 5.11.2020

Plán rozvoja VV

Príloha č. 8 - do zoznamu obcí, ktoré nemajú vybudovaný verejný vodovod doplniť obce, u ktorých je potrebné vybudovať prírodné vodovodné potrubia a verejný vodovod (rozvodné vodovodné potrubia), doplniť názvy investičných zámerov

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Príloha č. 8 bola doplnená

Príloha č. 4 – opraviť zoznam obcí bez verejného vodovodu

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Príloha č. 4 bola opravená

Plán rozvoja VK

Ako nedostatok a zásadnú pripomienku ku plánu rozvoja verejnej kanalizácie uvádzame nasledovné: Nie je možné vytvoriť úplne nový pojem „kanalizačný systém, nahrádzajúci termín aglomerácia“ (bod 5.3, strana 19 a ďalej). Termín aglomerácia je pre oblasť verejných kanalizácií jednoznačne definovaný európskou smernicou (91/271/EHS), vodným zákonom (364/2004 Z. z.) a je na ňom postavené celé vodné plánovanie v zmysle vodného zákona, konkrétne napríklad záväzná časť vodného plánu ako nariadenie vlády č. 279/2011 Z. z.. Každá výzva pre túto oblasť v OPKŽP (alebo aj iných operačných programoch riešiacich oblasť verejných kanalizácií) vychádza a hodnotí predložený projekt podľa aglomerácií.

Z uvedeného dôvodu odporúčame celý plán rozvoja verejných kanalizácií prepracovať na zákonom a ďalšími platnými právnymi normami určené aglomerácie.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Pojem kanalizačný systém nie je nový a bol používaný aj v Pláne rozvoje verejných kanalizácií z roku 2015 (prvá aktualizácia). Tak ako je uvádzané v kapitole 5 Technické kritériá rozvoja verejných kanalizácií v bode 5.3 Tvorba kanalizačných systémov - kanalizačný systém svojím koncepčným, technickým a technologickým riešením má zabezpečovať bezproblémový a bezpečný zber, odvádzanie a čistenie odpadových vôd na spoločnej ČOV tak, aby vyhovoval pre podmienky súčasnosti a aj pre predpokladaný rozvoj s vytvorením podmienok na jeho rozšírenie. Kanalizačným systémom sa zabezpečuje zber, odvádzanie a čistenie odpadových vôd z obce, respektíve skupiny tých obcí (častí s koncentrovanou zástavbou), z ktorých táto činnosť má ekologické, technické, technologické a ekonomické opodstatnenie. Vzhľadom na geograficko-demografický charakter územia SR je opodstatnené spájanie viacerých obcí do kanalizačného systému so spoločnou čistiarnou odpadových vôd, čím sa zabezpečí vyššia stabilita procesu čistenia a vyššia kvalita vyčistených odpadových vôd. Prioritne sa uvažuje s výstavbou gravitačnej kanalizácie.

Obce na Slovensku boli zaradené do aglomerácií väčších ako 2 000 EO a pod 2 000 EO. Na aglomerácie väčšie ako 2 000 EO sa vzťahujú záväzky SR voči EÚ (z prístupovej zmluvy k EÚ) v súlade so smernicou 91/271/EHS. Posledný termín na dosiahnutie súladu so smernicou a prístupovou zmluvou vypršal koncom roku 2015.

Aglomerácia je oblasť, kde je osídlenie alebo hospodárska činnosť natoľko koncentrovaná, že je opodstatnené z nej odvádzať odpadové vody do čistiarny odpadových vôd alebo na miesto ich konečného spracovania (na rozdiel od presne definovaného sídelného útvaru – obec, mesto mestská časť). Pri stanovovaní aglomerácií bolo za územie s koncentrovanou zástavbou považované také územie, v ktorom prieluka medzi dvoma koncentrovanými územiaми je menšia ako 500 metrov. Táto vzdialenosť (500 metrov) bola zástupcami EÚ akceptovaná a odporúčaná pre stanovenie aglomerácií v SR (dôležité najmä pre aglomerácie väčšie ako 2 000 EO). Podľa takto stanovených aglomerácií je vykonávané hodnotenie stavu v odvádzaní a čistení odpadových vôd a plnení záväzkov SR voči EÚ.

Zo smernice 91/271/EHS nevyplýva, že na jednu ČOV nemôže byť napojených viac aglomerácií väčších ako 2 000 EO alebo menších ako 2 000 EO. Práve vytváraním väčších kanalizačných „celkov“ pri akceptovaní ekologických, technických, technologických a ekonomických aspektov sa dosahuje vyššia stabilita a kvalita vyčistených odpadových vôd, vyššia ochrana životného prostredia, optimalizácia a stabilizácia prevádzky stokových sietí, nižšie investičné a prevádzkové náklady. V materiály Terms

and Definitions of the Urban Waste Water Treatment Directive (91/271/EEC) [online]. [cit. 2019-12-06]. Dostupné na internete:

<http://ec.europa.eu/environment/water/water-urbanwaste/info/pdf/terms.pdf> sú v schéme č. 1 sú uvedené možné vzťahy medzi aglomeráciami a ČOV. Aj smernica 91/271/EHS umožňuje a podporuje spoločné odvádzanie a čistenie odpadových vôd pri dodržaní už uvedených princípov a kritérií.

Pre bližšie pochopenie uvádzame len jedno z kritérií uvedených v kapitole 5.4 princípy a kritériá pre návrh kanalizačného systému – ak sú nižšie investičné náklady na výstavbu stokového pripojenia (privádzača) medzi obcami (zaradenými do aglomerácií) v porovnaní s výstavbou ČOV pre danú obec (vyššie položenú obec) je vhodné tieto obce spájať a odpadové vody čistiť na spoločnej ČOV (pre obce zaradené do aglomerácií väčších ako 2 000 EO je táto podmienka vždy splnená). Akceptovaním ďalších princípov a kritérií uvedených v kapitole 5 Technické kritériá plánov rozvoja verejných kanalizácií a akceptovaním reálnych podmienok lokality (neovplyvniteľné faktory) sa ešte znásobia dôvody na akceptovateľné spoločné odvádzanie odpadových vôd kanalizačnými systémami do jednej ČOV.

Na kanalizačné systémy najmä väčších miest je už pripojených alebo je opodstatnené pripojiť aj desiatky obcí (Trnava 37, Nitra 12, Žilina 31, L. Mikuláš 19, Martin 30, Topoľčany 17, Poprad 13, Prešov 12, Michalovce 12, Námestovo 23, Dunajská Streda 13, Galanta 11...). Niektoré obce boli pripájané na ČOV väčšieho mesta ešte v sedemdesiatich a osemdesiatich rokoch minulého storočia (veľký rozvoj miest), kedy sa ešte nepoužíval termín aglomerácia.

Termín kanalizačný systém bol v minulých Plánoch rozvoja zavedený z dôvodu častých chýb v koncepcnom prístupe k odkanalizovaniu územia a nesprávnej interpretácii pojmu aglomerácia. Ako priorita č. I je v Plánoch rozvoja VK definovaná výstavba stokových sietí a ČOV pre aglomerácie väčšie ako 2 000 EO. Ak kanalizačný systém tvorí len jedna aglomerácia väčšia ako 2 000 EO, prioritne sa vybuduje stoková sieť a ČOV pre túto aglomeráciu; ak by do tohto kanalizačného systému boli zaradené aj obce z aglomerácií pod 2 000 EO, zohľadní sa možnosť ich pripojenia v budúcnosti. Ak je napríklad kanalizačný systém tvorený viacerými aglomeráciami väčšími ako 2 000 EO a aglomeráciami menšími ako 2 000 EO s jednou spoločnou ČOV, prioritne sa vybudujú stokové siete v aglomeráciách väčších ako 2 000 EO a spoločná ČOV so zohľadnením možnosti pripojenia obcí z aglomerácií menších ako 2 000 EO na už vybudované stokové siete (respektíve rozšírenie stokových sietí) a už vybudovanú ČOV.

Pripomienka bola akcentovaná už pri tvorbe Plánov rozvoja VK.

Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s., mail zo dňa 5.11.2020

Plán rozvoja VV

Opraviť v celej časti textu (vrátane tabuľky č.4 a 5) o rozvoji VV názov našej spoločnosti, ktorý správne znie: Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s. (skratka SEVAK, a.s.) a toto uviesť aj do zoznamu skratiek na konci textu.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Názov bol opravený

Plán rozvoja VK

V prílohe č.5 Kanalizácie na stav k 31.12.2018 aktualizovať tabuľku, nakoľko sa v textových častiach vyžaduje tento dátum.

Vyhodnotenie - Údaje v prílohe č. 5 sú štatisticky spracované oficiálne dáta z ročenky Údaje o vodohospodárskej investičnej výstavbe a prevádzke na Slovensku - stav k 31.12.2012, ktorá bola zastavená na základe údajov z databázy ZBERVaK, odsúhlasená VS a zverejnená. Z daného dôvodu údaje nie je možné spätne aktualizovať. Táto pripomienka sa neakceptuje.

Prosíme opraviť v celej časti textu (vrátane tabuľky č. 4 a 5) o rozvoji VV názov našej spoločnosti, ktorý správne znie: Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s. (skratka SEVAK, a.s.) a toto uviesť aj do zoznamu skratiek na konci textu.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. V celej časti textu, vrátane tabuliek bol názov spoločnosti opravený.

V texte o Rozvoji VK - časť 8 - Finančná analýza do r. 2027 - časť II Priebežná realizácia kanalizačných stavieb treba opraviť text " predpokladané finančné prostriedky potrebné na budovanie stokových sietí a ČOV , ktoré bude potrebné vynaložiť do r. 2030 na mil.€ a nie tis.€, tak ako sú v následnej tab. č.3 uvedené správne náklady v mil. €.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. V texte o Rozvoji VK - časť 8 - Finančná analýza do r. 2027 - časť II Priebežná realizácia kanalizačných stavieb bola textová časť upravená v súlade s požiadavkou.

Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s., mail zo dňa 5.11.2020

Plán rozvoja VV

Príloha č. 8 – opraviť alebo doplniť návrh technického riešenia v obciach: Cakov, Figa, Gem. Michalovce, Rakytín

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Príloha č. 8 bola opravená, doplnená

Príloha č. 9 – doplniť problém a návrh na jeho riešenie vo VV Uzovská Panica, Veľký Blh, Teplý Vrch, Hostišovce, Budikovany, Drienčany, Padarovce

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Príloha č. 9 bola doplnená

Plán rozvoja VK

V prílohe č. 6 Analýza potrieb naliehavosti výstavby stokových sietí a ČOV v aglomeráciách nad 2000 EO požadujeme doplniť aglomerácie Žarnovica a Kremnica v súvislosti vybudovaním stokovej siete a rekonštrukciu ČOV.

Pre aglomeráciu Žarnovica požadujeme doplniť financie na ČOV a stokovú sieť vo výške 13,503 mil. EUR.

Pre aglomeráciu Kremnica požadujeme doplniť financie na ČOV a stokovú sieť vo výške 9,205 mil. EUR.

Vyhodnotenie: Aglomerácia Kremnica - viac ako 98 % napojenosť a 99 % vybudovanosť, ČOV bola OK - v rámci NP2016 aj NP2018 bola uvedená ako C s projektom (pri SS aj ČOV), t.j. v uvedených reportovacích rokoch bola aglomerácia v súlade so smernicou Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd a preto nebol dôvod o jej zaradenie do prílohy č. 6 PRVK, v ktorej sú zaradené tie aglomerácie s veľkosťou nad 2 000 EO, ktoré v roku 2018 podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd neboli k 31.12.2016 v súlade so smernicou, t. j. neboli v súlade aspoň s jedným z článkov 3, 4 a 5 smernice. Táto pripomienka sa neakceptuje.

Agglomerácia Žarnovica - viac ako 92 % napojenosť a 93 % vybudovanosť - v rámci NP2016 aj NP2018 bola uvedená ako C s projektom (pri SS aj ČOV). Platí presne to isté zdôvodnenie ako pri aglomerácii Kremnica. Táto pripomienka sa neakceptuje.

Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Komenského 50, 042 Košice, list. č. 124 138/2020/ O/My/ÚVR, zo dňa 4.11.2020

Pripomienky k návrhu SD:

Plán rozvoja VV

Príloha č. 10 - v časti Charakteristika VV podľa akciových spoločností je v texte uvedené cit.: Významnými zdrojmi vody týchto vodovod sú: VN Bukovce (410 l/s), pramene Drienovec, Turňa nad Bodvou, Kavečany, Črmeľ (SKV Košice) - je žiaduce uviesť, že pramene v k.ú. Kavečany slúžia len pre zásobovanie obce Kavečany a nie pre SKV Košice. Ďalším zdrojom pre mesto Košice je povrchový odber v k.ú. Medzev s ÚV Medzev a privádzacím potrubím DN 700 mm z ÚV Medzev do vodojemu Červený

Rak. V súčasnosti sa využíva len potrubie DN 700 mm v úseku ÚV Medzev – vodojem Moldava nad Bodvou.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Text SD bol opravený a doplnený

V bode 14 – VVS, a.s. sa uvádza, cit.: Zabezpečuje zásobovanie pitnou vodou v 15 okresoch vrátane okresov Košice I – IV a časti okresu Revúca, v ktorých býva 1 252,5 tis. obyvateľov – pravdepodobne preklep, pretože v celom okrese Revúca je 39 079 obyvateľov (ŠÚ SR rok 2018)

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Počet bývajúcich obyvateľov (1 252 500) v 15 okresoch je správny

V prílohe „plán rozvoja VV“ - v časti 3 Analýza súčasného stavu zásobovania pitnou vodou v podkapitole 3.1.3 na str. 6 je uvedené cit.: ...a úplne najviac bez VV je v Prešovskom samosprávnom kraji – 221 obcí – v tab. č.1 na str. 4 je v Prešovskom kraji uvedených 220 obcí

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Text bol opravený na 220 obcí

Všetky obce bez VV sú akcionári vodárenských spoločností a ako také môžu uplatňovať svoje akcionárske práva, teda požadovať výstavbu verejného vodovodu. Od koho môžu požadovať? Od vodárenskej spoločnosti? Asi je diskutabilný výraz „akcionárske právo“.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Text bol nahradený: „Všetky obce bez verejného vodovodu sú akcionármi vodárenských spoločností a môžu si uplatňovať svoje požiadavky na výstavbu verejného vodovodu u príslušnej regionálnej vodárenskej spoločnosti“.

V podkapitole 3.3.1. na str. 19 je tab.č.5 je pre Východoslovenskú VS, a.s. uvedená potreba vody pre rok 2022 – 1 631 l/s, pre rok 2027 – 1 878 l/s, výdatnosť vodných zdrojov po úprave – 3 048 l/s (VVS, a.s.) a 458 l/s (obecné úrady), spolu je výdatnosť vodárenských zdrojov 3 506 l/s a z toho vyplýva bilancia pre rok 2022 – 1 876 l/s a pre rok 2027 – 1 628 l/s. Na druhej strane v kapitole 4.3. Stratégia zásobovania obyvateľstva na území bez VV, v podkapitole 4.3.1. Koncepcia krytia potrieb pitnej vody je na str. 20 uvedené, cit.: Na území v pôsobnosti VVS, a.s. sa aj v budúcnosti predpokladá kryť potreby vody z miestnych zdrojov podzemnej vody podľa potreby dopĺňané prívodom vody z VN Bukovec (Košice a obce v okrese Košice - okolie) a VN Starina (okresy Košice, Snina Trebišov, Vranov nad Topľou, Michalovce, Svidník, Stropkov, Prešov a Humenné) Na základe Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. t., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh projektovej dokumentácie a výstavby verejných vodovodov a verejných kanalizácií sa predpokladá na území v jej pôsobnosti v roku 2030 deficit 520,7 l/s. vo vyššie uvedenom texte je v tab. č.5 uvedený prebytok 1 628 l/s.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Text bol opravený: veta „Na základe vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh projektovej dokumentácie a výstavby verejných vodovodov a verejných kanalizácií sa predpokladá na území v jej pôsobnosti v roku 2030 deficit 520,7 l/s“ bola vypustená.

Príloha č.1 – vodovod: Pri porovnávaní s „Prílohou č.2 – Zoznam obcí s VV v správe VS a OÚ“ sú tieto nezrovnalosti:

Jenkovce – okres HN – v správe VVS, VT
Holčíkovce – okres VT – v správe VVS, VT +AQUASPIŠ
Valkovce – okres Svidník – v správe VVS,SK
Brehov – okres Trebišov – v správe VVS,TV
Hrčeľ – okres Trebišov – v správe VVS, TV
Lastovce – okres Trebišov – v správe VVS, TV

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. V prílohe č. 1 bol opravený prevádzkovateľ VV u uvedených obcí. Prvá obec má byť ale správne Jankovce nie Jenkovce (okr. Sobrance)

Príloha č.2 - Zoznam obcí s VV v správe VS a OÚ je potrebné doplniť obce Cigľa, Giraltovec, Kuková, ktoré sú v okrese Svidník a v správe VVS,BJ

V okrese Bardejov chýba obec Lopúchov v správe VVS,BJ
V okrese Košice – okolie chýba obec Svinica v správe VVS,KE
V okrese Revúca je 2x napísaná obec Muránska Huta
V okrese Rožňava je 2x napísaná obec Dedinky

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. V prílohe č. 2 obce doplnené a obce Muránska Huta a Dedinky opravené

V prílohe č. 3 – Zoznam obcí s rozostavaným VV – v tejto časti navrhujeme v prílohe uviesť k jednotlivým obciam percento rozostavanosti a údaj o potrebe finančných prostriedkov pre dobudovanie VV a uvedenie do prevádzky (to isté platí aj pre dobudovanie VK). Túto informáciu bude možné využiť v rámci postupu prideľovania fin. prostriedkov z Environmentálneho fondu (ďalej len EF) v zmysle „Uznesenia vlády SR č. 521/2019“, podľa ktorého sú určené priority v závislosti od rozostavanosti stavby (uvedené v %) - I. priorita od 85,01%, II. priorita od 60,01-85% a III. priorita od 0 – 60 % rozostavanosti tak VV ako aj VK.

V rámci pôsobnosti VVS, a.s. Košice naša spoločnosť eviduje dlhodobu od roku 2014 žiadosť o stanovisko VVS, a.s. k čerpaniu fin. prostriedkov z EU v 320 obciach, ktorých sú vo väčšine prípadov – 90% rozostavané VV, VK, ČOV.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. MŽP SR nemá dostatočné údaje, aby sa mohli kompetentne doplniť zoznam obcí s rozostavaným VV percentom rozostavanosti a údajom o potrebe finančných prostriedkov pre dobudovanie VV a uvedenie do prevádzky.

Príloha č. 6 – zoznam VZ: V prílohe zasielame upravenú tabuľku zoznamu vodárenských zdrojov v pôsobnosti VVS, a.s. Košice, ktorú sme poskytli aj na príslušné okresné úrady. V tabuľke sú uvedené výdatnosti VZ v rokoch 2018 a 2019 pri prameňoch a povolené odbery pri vrtoch / studniach a povrchových odberoch. Na základe týchto nami sledovaných údajov je disponibilná kapacita VZ rozdielna oproti údajom uvedeným aj v tabuľke č. 5.

Vyhodnotenie: Neakceptuje sa. Nakoľko VVS, a. s. ešte neprehodnotila využiteľné množstvá podzemných vôd všetkých vodárenských zdrojov (§ 80e ods. 2 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov) ponechali sa čiastočne aktualizované údaje uvedené z 1. aktualizácie PRVV. Proces prehodnocovania vodárenských zdrojov v čase spracovania údajov ešte nebol dokončený. Bude prebiehať min. do 31.12.2021, preto uvádzané výdatnosti sa môžu ešte meniť.

Považská vodárenská spoločnosť, a.s., mail zo dňa 5.11.2020

Plán rozvoja VV

Príloha č.8 – Návrh na riešenie obcí bez VV – chýbajú údaje za POVS, a.s., doplniť údaje v zmysle prílohy (Plán rozvoja VV TSK - okr. P. Bystrica – 10 obcí, okr. Púchov – 4 obce, okr. Ilava – 2 obce)

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. V prílohe č. 8 boli údaje doplnené

Príloha č.11 – Všetky obce SR, problémy, riešenie – u obcí bez VV doplniť návrh na riešenie v zmysle prílohy č. 8 (VV) – okresy Považská Bystrica, Púchov a Ilava

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Príloha č. 11 bola doplnená

Plán rozvoja VK

Príloha č.1 (VK) - Prehľad súčasného stavu v odvádzaní a čistení OV

1.	Okres	Ilava,	str.	16
- Údaj ČOV v prevádzke - obce Ilava, Košeca, Ladce a Nová Dubnica nemajú samostatnú ČOV – odpadové vody sú čistené na spoločnej ČOV Dubnica nad Váhom				

2.Okres PB, str.20

- Údaj ČOV v prevádzke – obce Papradno, Brvnište, Stupné, Jasenica a Prečín nemajú samostatnú ČOV – odpadové vody sú čistené na spoločnej ČOV Považská Bystrica
- Údaj ČOV v prevádzke – obec Hatné nemá v prevádzke ČOV
- Údaj ČOV v prevádzke – obec Udiča má v prevádzke spolu 3 ČOV – ČOV Udiča I (Malá Udiča - Okruť) a ČOV Udiča II (Veľká Udiča) vo vlastníctve a prevádzke POVS, a.s. a ČOV Udiča vo vlastníctve obce a v prevádzke EKOSPOL. a.s.

3.Okres Púchov, str. 23

- Údaj ČOV v prevádzke – obec Beluša má v prevádzke 2 ČOV – ČOV Beluša vo vlastníctve a v prevádzke POVS, a.s. a ČOV Belušké Slatiny vo vlastníctve obce a v prevádzke Ekologické stavby, s.r.o.

- Ing. Daniel Rýdži

- Údaj ČOV v prevádzke – obce Dohňany, Dolné Kočkovce a Streženice nemajú samostatnú ČOV – odpadové vody sú čistené na spoločnej ČOV Púchov - Streženice

- Údaj ČOV v prevádzke – obec Lysá pod Makytou nemá samostatnú ČOV – odpadové vody sú čistené na spoločnej ČOV Lúky vo vlastníctve obce a v prevádzke Ekologické stavby, s.r.o. - Ing. Daniel Rýdži

***Vyhodnotenie:** Akceptuje sa čiastočne. Príloha č. 1 je bližšie popísaná v textovej časti dokumentu Plánov rozvoja verejných kanalizácií pre územie SR v kapitole 3.1 Prehľad súčasného stavu v odvádzaní a čistení odpadových vôd na Slovensku. V prílohe č. 1 je uvedené identifikačné číslo obce, názov obce, počet obyvateľov, počet napojených obyvateľov na stokovú sieť, počet napojených obyvateľov na ČOV, informácie či je stoková sieť a ČOV v prevádzke, rozostavaná, prípadne aj v prevádzke a súčasne aj rozostavaná, vlastník verejnej kanalizácie, prevádzkovateľ verejnej kanalizácie, vlastník ČOV a prevádzkovateľ ČOV. Stĺpec H „ČOV v prevádzke“ pojednáva o tom, či sú v obci odvádzané odpadové vody na vlastnú alebo spoločnú ČOV, pričom bližšie nešpecifikuje kde je ČOV lokalizovaná. Pre lepšiu zrozumiteľnosť tabuľky bol doplnený popis tabuľky v textovej časti, kapitole 3.1.*

Údaje o vlastníkoch/prevádzkovateľoch, ČOV boli v Prílohe č. 1 opravené

Príloha č.6 (VK) – Analýza potrieb naliehavosti výstavby SS a ČOV v aglomerácii nad 2000 EO

- Údaj Poznámka ČOV – Pri Aglomerácii Lednické Rovne doplniť text „rekonštrukcia ČOV“

- Údaj Poznámka ČOV – Pri Aglomerácii Beluša doplniť text „rekonštrukcia ČOV“

Pozn.: Rekonštrukcie ČOV Lednické Rovne a ČOV Pružina sú naliehavo nutné z hľadiska kapacity (dobudovanie stokovej siete) ako aj z hľadiska intenzifikácie (kvalita čistenia). V zmysle uvedeného je vyhotovená aj projektová dokumentácia.

***Vyhodnotenie:** Na základe poskytnutých údajov prevádzkovateľom ČOV Lednické Rovne a ČOV Beluša za rok 2018, boli obidve ČOV hodnotené v rámci odreportovaného dotazníka, že sú v súlade so smernicou. To, že napriek tomu potrebujú rekonštrukciu je v poriadku, bolo to vyjadrené v Implementačnom pláne tým, že boli označené ako „C“ s projektom na ČOV a uviedli investície, podľa prevádzkovateľa. Príloha č. 6 je zoznam aglomerácií, ktoré nie sú v súlade so smernicou na stoku a/alebo ČOV. Obidve aglomerácie (Lednické Rovne a Beluša) z dôvodu nesúladu stokovej siete so smernicou sú v spomínanej prílohe uvedené s tým, že potrebujú riešiť stokovú sieť. ČOV tam nie sú uvedené, lebo je v súlade so smernicou, ale to neznamena, že rekonštrukciu nepotrebujú. Ich potreba, resp. plánovanie je uvedené v Implementačnom pláne za rok 2018. Na základe uvedeného sa neakceptujú pripomienky ohľadom doplnenia rekonštrukcií ČOV Lednické Rovne a ČOV Beluša.*

Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s., mail zo dňa 6.11.2020

Plán rozvoja VV

Príloha č. 11 – doplniť problémy vo VV a návrh na ich riešenie

***Vyhodnotenie:** Akceptuje sa. Príloha č. 11 bola doplnená*

Príloha č. 6 – doplniť a opraviť povolené odbery, resp. výdatnosti vyznačených vodárenských zdrojov

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Príloha č. 6 bola doplnená a opravená

Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., mail zo dňa 5.11.2020

Plán rozvoja VV

Príloha č.1 Hodnotenie zásobovanosti a vybavenosti obcí vodovodmi podľa krajov a okresov
V Okrese Námestovo: zo zoznamu vypustiť obec Beňadovo – pretože v obci nie je verejný vodovod. Je tam skupinový vodovod vybudovaný občanmi, ktorý spravuje obec.
Pri obci Oravská Lesná – vlastníkom ver. vodovodu je obec a OVS, a.s., rovnako prevádzkovateľom VV obec a OVS, a.s.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Príloha č. 1 bola opravená

Príloha č. 2 Zoznam obcí v správe obecných úradov – vypustiť obec Beňadovo, doplniť obec Oravská Lesná

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Príloha č. 2 bola opravená a doplnená

Príloha č.3 Obce s rozostavaným verejným vodovodom – doplniť obec Beňadovo

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Príloha č. 3 bola doplnená

Príloha č.4 Zoznam obcí bez verejného vodovodu – doplniť obec Beňadovo

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Príloha č. 4 bola doplnená

Príloha č. 6 Zoznam využívaných vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou

- Oravský skupinový vodovod, Vodný zdroj č. 15 Za skalou č.1-3, Ťapešovo – opraviť povolený odber na 2,2 l/s
- Vodovod Sihelné – doplniť vodný zdroj Pilsko vo vlastníctve OVS, a.s., kataster obce Námestovo, odber 16,54 l/s v štádiu povoľovania odberu
- doplniť vodný zdroj Pilsko vo vlastníctve obce Sihelné, kataster obce Námestovo
- Vodovod Mútne – Oravské Veselé, vodný zdroj Randová – v poznámke uviesť majetok obce Oravské Veselé
- Vodovod Lomná – názov vodného zdroja opraviť na: Kurtuľa, Nižná jama, Solisko
- Vodovod Novoť – názov vodného zdroja Mastruľa I,II
- Vodovod Breza – názov vodného zdroja Podhora č.1-3, Sihla 1-3
- Vodný zdroj Medzihradné – vodovod Dolný Kubín a kataster obce Dolný Kubín.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa čiastočne. Príloha č. 6, názvy vodných zdrojov boli opravené, vlastníctvo doplnené. Nakoľko sú v PRVV uvádzané údaje k 31.12.2018 odbery, ktoré sú v štádiu povoľovania sa nedopĺňali.

Príloha č.8 Návrh na riešenie obcí bez verejného vodovodu – doplniť obec Beňadovo

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Príloha č. 8 bola doplnená

Príloha č.9 Verejné vodovody problémové z hľadiska kvality vody, nedostatočnej kapacity VZ, prípadne veľkých strát a návrh na ich riešenie

7. Oravská vodárenská spoločnosť, a.s.

- vypustiť vodovod Breza – napojenie na OSV zrealizované r. 2015
- vodovod Beňadovo – presunúť do prílohy č. 8
- vypustiť vodovod Babín – napojenie na vodovod Hruštín zrealizované r. 2016
- vypustiť vodovod Zákamenné – napojenie na OSV zrealizované r. 2015
- vypustiť vodovod Vasiľov
- vypustiť vodovod Sihelné

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Príloha č. 9 bola opravená

Príloha č.10 Charakteristika verejných vodovodov

Názov „ SKV Orava“ požadujeme opraviť na „Oravský skupinový vodovod“.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa čiastočne. Správne má byť Sk.v. Orava

Príloha č.11 Prehľad všetkých obcí SR podľa okresov, problémy vo VV a návrh na riešenie

V obci Beňadovo nie je verejný vodovod.

Pri vodovodoch (obciach) Babín, Breza, Sihelné, Vasilov, Zákamenné odstrániť text v stĺpcoch „Problémy vo vodovode“ a „Návrh na riešenie“.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Príloha č. 11 bola opravená

Plán rozvoja VK

Príloha č.6 Analýza potrieb naliehavosti výstavby stokových sietí a ČOV v aglomeráciách nad 2 000 EO:
-Aglomerácia Oravská Lesná – v stĺpci „Poznámka ČOV“ požadujeme doplniť: odvedenie na ČOV Námestovo.

-Aglomerácia Žaškov – v stĺpci „Poznámka ČOV“ požadujeme doplniť : pripojenie na ČOV Dolný Kubín.

-Aglomerácia Mútne – v stĺpci „Financie“ (mil. EUR) požadujeme opraviť na 12 mil. EUR, v stĺpci „Poznámka ČOV“ požadujeme doplniť: pripojenie na ČOV Námestovo.

-Aglomerácia Oravské Veselé – v stĺpci „Financie“ (mil. EUR) požadujeme opraviť na 15 mil. EUR, v stĺpci „Poznámka ČOV“ požadujeme doplniť: pripojenie na ČOV Námestovo.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Príloha č. 6 pojednáva o analýze potrieb naliehavosti výstavby stokových sietí a ČOV v aglomeráciách nad 2000 EO, konkrétne predstavuje potreby financií na výstavbu/dobudovanie stokových sietí a výstavbu/rekonštrukciu ČOV. Informácia o prepojení jednotlivých kanalizačných systémov nie je predmetom danej prílohy. Prehľad kanalizačných systémov spolu so zaradením jednotlivých obcí na ČOV kde sú odpadové vody čistené sa nachádza v nasledujúcich prílohách:

- Príloha č. 2 Zaradenie obcí do 2 000 obyvateľov do kanalizačných systémov podľa okresov (Oravská Lesná, Mútne, Oravské Veselé odvádzajú odpadové vody na ČOV Námestovo; obec Žaškov odvádzá odpadové vody na ČOV Dolný Kubín)
- Príloha č. 3 Zaradenie obcí od 2001 do 10 000 obyvateľov do kanalizačných systémov podľa okresov
- Príloha č. 4 Zaradenie obcí nad 10 000 obyvateľov do kanalizačných systémov podľa okresov

Príloha č. 6 bude aktualizovaná k najnovším dostupným dátam z roku 2018.

V aglomerácii Mútne boli na základe pripomienky financie navýšené z pôvodnej hodnoty 10,722 mil. EUR na 12 Mil. EUR.

V aglomerácii Oravské Veselé boli na základe pripomienky financie navýšené z pôvodnej hodnoty 10,722 mil. EUR na 15 mil. EUR.

Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s., mail zo dňa 26.10.2020

Plán rozvoja VV

Príloha 1: Hodnotenie zásobovanosti a vybavenosti obcí verejnými vodovodmi podľa okresov - vo vyznačených obciach opraviť vlastníka verejného vodovodu

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Príloha č. 1 bola opravená

Príloha 9: Verejné vodovody problémové z hľadiska kvality dodávanej vody, nedostatočnej kapacity vodných zdrojov, prípadne veľkých strát a návrh na ich riešenie - vo vyznačených verejných vodovodoch opraviť návrh na riešenie

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Príloha č. 9 bola opravená

Príloha 10: Charakteristika verejných vodovodov podľa akciových spoločností - zrušiť text „ktoré bude v budúcnosti potrebné nahradiť dodávkou kvalitnej vody zo Spišsko-popradského vodárenského systému“

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. V prílohe č. 10 bol text opravený

Príloha 11: Prehľad všetkých obcí SR podľa okresov, problémy vo verejných vodovodoch a návrh na riešenie do roku 2021 - vo vyznačených obciach opraviť problémy vo verejnom vodovode a návrh na riešenie

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Príloha č. 11 bola opravená

Plán rozvoja VK

Pripomienky sú vyznačené v tabuľkách k jednotlivým prílohám.

Vyhodnotenie: Pripomienky týkajúce sa príloh č. 1 - 4 boli v plnom rozsahu akceptované a opravené. Pripomienky týkajúce sa potrieb naliehavosti výstavby stokových sietí a ČOV v aglomeráciách na 2000 EO uvedené v prílohe č. 6. sa týkajú len nevyhovujúcich aglomerácií. Pripomienky boli akceptované čiastočne (aglomerácia Richnava). Ďalšie pripomienky neboli akceptované nakoľko sa jedná o vyhovujúce aglomerácie.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Verejné prerokovanie návrhu Plánu rozvoja VVaVK 2021 -2027 a správy o hodnotení k strategickému dokumentu sa uskutočnilo dňa 8.10.2020 v budove Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v Bratislave.

Verejné prerokovanie otvorila Ing. Anna Gaálová, riaditeľka odboru štátnej vodnej správy a rybárstva MŽP SR.

Plán rozvoja verejných vodovodov pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027 vrátane Plánu obnovy verejných vodovodov odprezentovala RNDr. Katarína Poráziková z Výskumného ústavu vodného hospodárstva.

Plán rozvoja verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027, vrátane Plánu obnovy verejných kanalizácií odprezentoval Ing. Peter Belica z Výskumného ústavu vodného hospodárstva.

Správu o hodnotení strategického dokumentu odprezentovala Ing. Saxová zo SAŽP Banská Bystrica.

Verejného prerokovania sa zúčastnil zástupca Záhradkárov Dúbravka Hlavica - občianske združenie.

K prezentáciám zo strany zúčastnenej verejnosti neboli vznesené žiadne pripomienky ani otázky.

IV. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu

Predpokladané vplyvy strategického dokumentu boli posudzované pre jeden variant riešenia strategického dokumentu. Ako nulový variant sa bral do úvahy stav, ktorý by nastal v prípade, že by nedošlo k schváleniu strategického dokumentu pri zohľadnení pravdepodobného vývoja v riešenej oblasti a trendov vývoja. V súčasnosti sa na oblasť rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií vzťahuje Plán rozvoja VVaVK 2016 - 2021, schválený v roku 2015.

Predpokladané vplyvy boli zhodnotené v podrobnosti vyplývajúcej z charakteru, obsahu, dosahu a spôsobu spracovania strategického dokumentu. Pri hodnotení sa taktiež zohľadnili skutočnosti zistené porovnaním posudzovaného návrhu riešenia strategického dokumentu s existujúcim, schváleným a posúdeným strategickým dokumentom Plánu rozvoja VVaVK 2016 - 2021.

Plán rozvoja VVaVK 2021 - 2027 nerieši konkrétne umiestnenie predmetných vodných stavieb, to bude predmetom spracovania jednotlivých projektových dokumentácií a nadväzujúcich správnych konaní. Lokalizácia je len na úroveň obcí, ktoré sú a budú premetom riešenia z hľadiska návrhov rozvoja verejných vodovodov alebo verejných kanalizácií. Z hľadiska geografického rozmeru nie je možné vyhodnotiť Plán obnovy VVaVK, nakoľko neobsahuje rozmer umožňujúci lokalizáciu návrhov. Jedinou

výnimkou investičnej aktivity so známou lokalizáciou je zvažovaná výstavba VN Tichý potok na Toryse (rkm 131,95 - 102,30).

Hodnotenie vplyvov strategického dokumentu sa zameralo predovšetkým na identifikáciu, popis a posúdenie predpokladaných priamych a nepriamych významných vplyvov realizovaného ako aj nerealizovaného strategického dokumentu (nulový variant). Súčasťou hodnotenia bolo aj posúdenie väzieb s inými strategickými dokumentmi z pohľadu cieľov.

Plán rozvoja VVaVK 2021 - 2027 vytvára rámce pre investičné zámery v oblasti rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR.

Investičné zámery z hľadiska hodnotenia vplyvov Plánu rozvoja VV predstavujú:

- výstavba nových vodovodných potrubí,
- rekonštrukcia existujúcich vodovodných potrubí (rozvodov a sietí),
- napájanie na skupinové vodovody,
- výstavba súvisiacich technických zariadení (vodojemy, úpravne vôd, čerpacie stanice a pod.), prípadne s rozširovaním ich kapacít alebo modernizácie technológií,
- budovanie nových zdrojov vôd a doplňujúcich zdrojov vôd, alebo zvyšovanie kapacít existujúcich zdrojov vôd.

Investičné zámery z hľadiska hodnotenia vplyvov Plánu rozvoja VK predstavujú:

- rekonštrukcie stokových sietí,
- rozšírenie hydraulikkej kapacity existujúcich stokových sietí,
- budovanie nových stokových sietí,
- rekonštrukcie ČOV,
- rozšírenie kapacít ČOV,
- budovanie nových ČOV.

Zhrnutie dominantných vplyvov Plánu rozvoja VVaVK 2021 - 2027

Výstavba nových a rekonštrukcia vodovodných potrubí, budovanie nových stokových sietí, rekonštrukcia a budovanie ČOV

Výstavba vo všeobecnosti vytvára predpoklady pre vplyvy spojené s hlukovou záťažou, najmä z mobilných zdrojov hluku a emisným zaťažením dotknutých lokalít z mobilných zdrojov znečisťovania (najmä oxidy dusíka, prachové častice PM₁₀ a PM_{2,5}, oxid uhoľnatý). Samotná plocha, resp. línia staveniska a výkopové a stavebné práce na nej sú zdrojom najmä prachových častíc. Vplyvy sa prejavujú zvýšenou frekvenciou nákladnej dopravy, dopravnými obmedzeniami, zábermi pôdy, likvidáciou a poškodzovaním biotopov a rastlinných druhov, vyrušovaním živočíchov, produkciu odpadov, lokálnymi zásahmi do reliéfu a dočasným znížením pohody a kvality života.

Vzhľadom k charakteru stavieb, budovaniu prevažne líniových prvkov sa jedná o lokálne vplyvy malého rozsahu, ktorých pôsobenie ukončením prác zanikne. Významnosť vplyvov bude závislá od konkrétnych environmentálnych charakteristík jednotlivých lokalít a ich zraniteľnosti a únosnosti.

Prevádzka verejných vodovodov, verejných kanalizácií a ČOV

Prevádzka verejných vodovodov a verejných kanalizácií, za štandardných podmienok a za predpokladu dodržania všeobecne záväzných právnych predpisov, nemá významný vplyv na životné prostredie. Rozšírením siete verejných vodovodov a verejných kanalizácií, v zmysle Plánu rozvoja VVaVK 2021 - 2027 dôjde k zvýšeniu podielu vody, ktorá je odoberaná z prostredia a po využití vrátená späť. Rozsah tohto zvýšenia je vzhľadom k zneniu aktualizácie Plánu rozvoja VVaVK 2021 - 2027 nevýznamný. Z dlhodobého hľadiska je možné prevádzku VV a VK hodnotiť ako významne pozitívnu tak z vodohospodárskeho hľadiska, ako aj z hľadiska zdravia, pohody a kvality života obyvateľov.

Vyhodnotenie environmentálnej prijateľnosti, únosnosti a zraniteľnosti prostredia, rizík spojených s konkrétnymi investičnými zámermi bude predmetom posudzovania vplyvov navrhovaných činností v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

Detailnejšie hodnotenie sa primárne zameriavalo na vplyvy relevantné z hľadiska charakteru strategického dokumentu, v prípade ktorých nebola vylúčená možnosť ovplyvnenia alebo charakter strategického dokumentu zakladá predpoklad na ovplyvnenie:

- povrchových a podzemných vôd,
- interakcie s environmentálnymi záťažami,
- zdravia obyvateľstva,
- zmenou klímy,
- environmentálne obzvlášť dôležitých oblastí.

U ostatných zložiek prostredia a faktoroch (pôda, fauna, flóra a biotopy, horninové prostredie, vodné útvary nezaraďené medzi kritické, krajina, ovzdušie, sídelné prostredie), sa predpokladá relatívna únosnosť a nižšia zraniteľnosť voči predmetu posudzovania. Možnosť ovplyvnenia a riziká súvisiace s implementáciou strategického dokumentu, sa nepredpokladajú alebo sa predpokladajú vo veľmi malom rozsahu, ktorý nevyžadoval ďalšie podrobnejšie hodnotenie. Vplyvy sú v týchto prípadoch závislé najmä od presnej lokalizácie, spôsobu technického riešenia a lokálnych podmienok. Viazané sú primárne na obdobie realizácie konkrétneho projektu a najmä etapu výstavby. Z hľadiska definovania stratégie, koncepcie, cieľov, zásad a princípov sa nepredpokladajú také riziká a vplyvy, ktoré by mali byť zohľadnené a akceptované vo fáze strategického plánovania.

Zhrnutie vplyvov Plánu rozvoja VV

V rámci Plánu rozvoja VV je potrebné zdôrazniť hospodársky aspekt komplexného pozitívneho vplyvu na vodné hospodárstvo vo sfére zabezpečovania zdravotne nezávadnej pitnej vody pre všetkých.

Vplyvy na podzemné vody

Vplyvy na kvantitu

Potenciálne negatívne vplyvy môže vyvolať budovanie nových a doplnkových zdrojov podzemných vôd, alebo zvyšovanie ich kapacít, najmä tam, kde je napätá situácia v disponibilných množstvách podzemných vôd.

Napätá situácia v disponibilných množstvách podzemných vôd je v útvaroch:

- SK1001200P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Hornádu situovanom na území okresov Sabinov, Košice I, II, III, IV a Košice-okolie
- SK200270KF Dominantné krasovo-puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier situovanom v okresoch Tvrdosín, Liptovský Mikuláš, Dolný Kubín, Ružomberok, Martin, Turčianske Teplice
- SK200030FK Puklinové a krasovo-puklinové podzemné vody Pezinských Karpát čiastkového povodia Váhu situovanom v okresoch Pezinok, Malacky, Trnava

Únosnosť pri riešení nových a doplnkových zdrojov vôd bude preverovaná pri hydrogeologickom prieskume, ktorého výsledkom bude posúdenie či je v zmysle geologických predpisov možné odoberať podzemné vody „po celý uvažovaný čas exploatacie za prijateľných ekologických podmienok, technických podmienok a ekonomických podmienok bez takého ovplyvnenia prírodného odtoku, ktoré by sa pokladalo za neprípustné a bez neprípustného zhoršenia kvality odoberanej vody“.

Vplyvy na množstvo podzemných vôd sú všeobecne, nielen v „kritických“ vodných útvaroch, pozitívneho charakteru pri investičných aktivitách najmä typu rekonštrukcie vodovodov pre účely eliminácie strát vody, alebo potreby zväčšenia kapacít. Znižujú sa tým nároky na vyťažovanie už existujúcich zdrojov vôd, resp. uplatní sa hospodárnejšie nakladanie s využiteľnými množstvami podzemných vôd.

Podobný hospodárny aspekt platí aj pre investície do vodojemov, úpravní vôd, čerpacích staníc a ďalších technických zariadení vodovodnej infraštruktúry.

Vplyvy napájania na skupinové vodovody na množstvách podzemných vôd nie je možné posúdiť, lebo v rámci koncepcie plánu rozvoja VV nie je táto problematika podrobnejšie riešená.

Vplyvy na kvalitu

Vo vzťahu k investičným aktivitám sú konfliktné útvary podzemných vôd v zlom chemickom stave, čo má dopad na možnosť budovania nových a doplnkových zdrojov podzemných vôd alebo zvyšovania kapacít existujúcich zdrojov vôd.

Zo 16 kvartérnych útvarov podzemnej vody (PzV) je 7 útvarov v zlom chemickom stave. Príčiny zlého chemického stavu kvartérnych útvarov PzV spočívajú zväčša vo zvýšených koncentráciách anorganických látok - síranov a chloridov, v povodí Hrona aj dusičnanov a tiež arzénu, a v povodí Váhu aj amónnych iónov. Špecifické organické látky (pesticídy a chlórované uhľovodíky) sú vypuklé v povodí Hornádu a Dunaja. V podobnom garde sú identifikované aj trvalo vzostupné trendy, najmä čo sa týka anorganických kontaminantov. Beztrendové sú útvary Slanej a Rimavy. Z 59 predkvartérnych útvarov PzV sú 4 útvary v zlom chemickom stave. Príčiny zlého chemického stavu predkvartérnych útvarov PzV spočívajú vo zvýšených koncentráciách anorganických polutantov – dusičnanov, v povodí Váhu aj síranov, a v povodí Slanej amónnych iónov. Trvalo vzostupné trendy kontaminácie sú eminentné len v povodí dolného Váhu.

Z hľadiska riešenia zdrojov vôd je najpálčivejším vodný útvar SK100120OP v povodí Hornádu, ktorý je nielen v zlom chemickom, ale zároveň i v zlom kvantitatívnom stave. V tomto útvare sa však neplánujú žiadne doplnkové zdroje vôd, alebo rozširovanie existujúcich zdrojov vôd, kde by sa teoreticky v dôsledku nadmerného využívania kolektorov mohla zhoršiť kvalita podzemných vôd.

Vplyvy na kvalitu podzemných vôd v dôsledku budovania novej alebo obnovy existujúcej technickej infraštruktúry zásobovania pitnou vodou sa nepredpokladajú z dôvodu jej situovania mimo kolektorov podzemných vôd.

Vo všeobecnosti, vzhľadom na analyzovanú mieru vplyvu počas výstavby i prevádzky (bez zásadných dopadov na útvary podzemných vôd v zlom chemickom stave), vo vzťahu k významným príspevkom pre vodné hospodárstvo na úseku realizácie bezpečnej pitnej vody je možné hodnotiť vplyvy Plánu rozvoja VV na chemicky kolízne útvary podzemných vôd v oblasti technickej infraštruktúry i čo sa týka riešenia zdrojov vôd, celkovo ako bezkolízne.

Vplyvy na povrchové vody

Vplyvy na ekologický stav/ekologický potenciál (ES/EP)

Najväčší počet a dĺžka vodných útvarov povrchových vôd v zlom a veľmi zlom ES/EP je v povodí Bodvy (okresy Košice II, Košice-okolie a Rožňava) a Ipľa (okresy Lučenec, Poltár, Detva, Zvolen, Veľký Krtíš, Krupina, Banská Štiavnica, Levice a Nové Zámky).

Najväčší počet rozvojových plánov v dotknutých okresoch spadajúcich do povodí s vysokým podielom tokov so zlým a veľmi zlým ES/EP je z oblasti rekonštrukcie vodovodných potrubí, rozvodov a sietí, nasleduje napájanie na SKV, ale aj budovanie nových zdrojov vôd a doplnkových zdrojov. Veľmi časté sú návrhy budovania úpravní vôd, alebo ich intenzifikácia a modernizácia, ďalej aj budovanie vodojemov alebo rozširovanie ich kapacít, budovanie čerpacích a tlakových staníc a budovanie miestnych vodovodov.

Budovanie a rekonštrukcie líniovej infraštruktúry a jej jednotlivých technologických zariadení predstavuje stavebné aktivity realizované mimo tokov a ktoré ani vo fáze výstavby, ani prevádzky v podstate nemajú žiadny súvis s povrchovými vodami, nebude dochádzať k odberu žiadnych vôd z povrchových tokov, ani k vypúšťaniu vôd, napr. odpadových, do tokov.

Budovanie nových zdrojov a doplnkových zdrojov vôd je spravidla viazané na zvodnené prostredie podzemných vôd. Ku kolízii s ekologickým stavom a potenciálom by mohlo dôjsť prípadne tam, kde sú povrchové toky hydraulicky spojené s podzemnými vodami - v kvartérnych sedimentoch, ktorých zvodnenie sa bude využívať na exploatáciu podzemných vôd. Vplyv má reverzný charakter, zlý ekologický stav/potenciál povrchového toku, najmä čo sa týka fyzikálno-chemických prvkov (nie biologických, ani hydromorfologických), môže byť limitujúci pre možnosť exploatácie podzemných vôd.

Bude to závisieť od miestnych podmienok a konkrétnej situácie, čo sa preveruje hydrogeologickým prieskumom a procesom schvaľovania využiteľných množstiev vôd podľa geologických predpisov. Vzhľadom na smer pôsobenia: zlý ES/EP → VZ je možné konštatovať, že riešenie zdrojov podzemných vôd nemá vplyv na ekologický stav a potenciál povrchových tokov.

Z povrchových zdrojov pitných vôd uvažuje plán s jednou investičnou aktivitou, a to s výstavbou VN Tichý potok na Toryse, ktorá je situovaná na vodnom útvare povrchových vôd (VÚ PvV) SKH0015 Torysa (rkm 131,95 - 102,30) s dobrým (2. stupeň) ekologickým i chemickým stavom a VÚ PzV SK2004900F Puklinové podzemné vody Podtatranskej skupiny a flyšového pásma čiastkového povodia Hornádu, ktorý je v dobrom kvantitatívnom i chemickom stave. Pre VN Tichý potok a ďalšie alternatívy riešenia predpokladaného deficitu pitných vôd v budúcnosti pre prešovský a košický SKV bolo doposiaľ vykonané posúdenie podľa čl. 4.7 Rámцovej smernice o vodách.

V porovnaní s predchádzajúcim Plánom rozvoja VV, ktorý bol predmetom strategického posúdenia a bol schválený v roku 2015, je možné sledovať a vyhodnotiť vývoj poukazujúci na zmeny, ktoré môžu významným spôsobom ovplyvniť pohľad na strategický plán zásobovania vo vzťahu k VN Tichý potok. Zmena sa pritom nevzťahuje na spôsob strategického prístupu k zásobovaniu obyvateľstva vodou v pôsobnosti VVS, ale na vstupy, ktoré vytvárajú základy pre vytvorenie plánu. Po zohľadnení viacerých faktorov, ako sú trendy vývoja v potrebe a spotrebe vody, výdatnosti vodných zdrojov, náklady na realizáciu investície a uplatnenie princípu predbežnej opatrnosti, sa odporúča prehodnotiť plánovanú výstavbu VN Tichý potok. Ak by zámer výstavby VN Tichý potok bol vyhodnotený ako environmentálne neprijateľný a zároveň by nebola politická vôľa, event. nepreukázal by sa vyšší verejný záujem, tak bude potrebné riešiť zabezpečenie potrieb vody v prešovskom a košickom SKV v zmysle ďalších alternatív uvedených v Pláne rozvoja VV.

V Pláne rozvoja VV do roku 2027 sa odporúča dôraz klásť na obnovu verejných vodovodov, v oblasti pôsobnosti VVS, s cieľom dosiahnutia maximálnej redukcie strát do roku 2027. Rozsah vykonanej obnovy evidovať cez jednoznačne merateľné ukazovatele - napr. dĺžky obnovennej siete k celkovej dĺžke siete v pôsobnosti VVS, redukcie strát vody, rozlohy vyčistených vodárenských nádrží určených na pitnú vodu voči celkovej rozlohe, event. ďalšie ukazovatele poukazujúce na trend v obnove VV.

Návrh výstavby VN Tichý potok evidovať v Pláne rozvoja VV, a naň nadväzujúcich strategických a územnoplánovacích dokumentoch, len ako výhľadovú investíciu po roku 2027. Uvedené sa odporúča pre prípad, že sa v rámci tretej aktualizácie Plánu rozvoja VV, reálne potvrdí deficit vody a nenájde sa žiadne iné alternatívne riešenie zabezpečenia potrieb vody.

Vplyvy na chemický stav

Najvyšší podiel VÚ PvV nedosahujúcich dobrý chemický stav je v povodí Bodvy, na území okresu Košice-okolie. Ide o vodné útvary: SKA1001 VN Bukovec, SKA0014 Čečejevský potok, SKA0006 Ida, SKA0023 Perinský kanál, SKA0024 Gombošský kanál.

Z hľadiska vplyvu na chemický stav útvarov povrchových vôd je možné konštatovať, podobne ako v prípade ES/EP, že budovanie a rekonštrukcie líniovej infraštruktúry a jej jednotlivých technologických zariadení nemajú žiadny vplyv na chemický stav povrchových tokov.

Budovanie nových zdrojov a doplnkových zdrojov vôd je viazané na zvodnené prostredie podzemných vôd. Ku kolízii s chemickým stavom povrchových vôd by takisto mohlo dôjsť prípadne tam, kde sú povrchové toky hydraulicky spojené s podzemnými vodami – v kvartérnych sedimentoch, ktorých zvodnenie sa bude využívať na exploatáciu podzemných vôd, čo v prípade vyššie uvedených povrchových tokov nedosahujúcich dobrý chemický stav môže byť limitujúce pre využitie podzemných vôd ich aluviálnych náplavov. K takejto situácii by mohlo dôjsť napr. v prípade plánovaného obecného zdroja podzemnej vody v obci Hýľov situovaného v povodí Idy, pri VN Bukovec. Samotné takto využívané zdroje podzemných vôd ale nebudú vplývať na chemický stav vodných útvarov povrchových vôd.

Negatívny, spätne pôsobiaci vplyv je len v potenciálnej rovine, v závislosti od miestnych podmienok konkrétnej situácie, čo sa preveruje hydrogeologickým prieskumom a procesom schvaľovania využiteľných množstiev vôd podľa geologických predpisov.

Vplyvy súvisiace s environmentálnymi záťažami a plánovaným rozvojom VV

V rámci území 22 obcí, pre ktoré sú spracované nové návrhy, sa nachádzajú iba 2 pravdepodobné environmentálne záťaže: LE (006) / Korytné - skládka Stredné pole a SO (003) / Blatná Polianka - skládka TKO. Existenciu environmentálnych záťaží bude potrebné zohľadniť pri návrhu konkrétnych projektov rozvoja VV.

Vplyvy súvisiace so zmenou klímy

Vplyvy súvisiace so zmenou klímy sú v interakcii:

- strategického dokumentu na zmenu klímy
- zmeny klímy na ciele strategického dokumentu

Najvýznamnejší dlhodobý vplyv, z hľadiska zmeny klímy, predstavujú najmä plány podieľajúce sa na plošne rozsiahlejšej zmene spôsobu využívania pôdy a krajiny. Strategický dokument, svojim charakterom, nevytvára predpoklady pre antropogénne podmienený nárast skleníkových plynov (GHG). Príspevok je nevýznamný, resp. málo významný, sekundárneho, lokálneho a dočasného charakteru. Súvisí najmä s obdobím realizácie už konkrétnych projektových zámerov a s výstavbou technickej infraštruktúry, kedy je predpoklad produkcie GHG najmä v súvislosti s dopravou.

Zmena klímy môže mať výraznejší negatívny vplyv na lokálne, málo výdatné zdroje vody, predovšetkým v južných oblastiach Slovenska, v závislosti od širokého spektra ďalších podmieňujúcich faktorov (prírodné, antropogénne).

Pokles výdatnosti vodných zdrojov môže mať negatívne dôsledky okrem zásobovania obyvateľov pitnou vodou a možné zdravotné následky, tiež na poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, zásobovanie priemyselných podnikov pitnou a úžitkovou vodou, vodný režim krajiny a jeho ekosystémy, na biodiverzitu územia, energetiku, dopravu a turizmus.

Zmena klímy môže negatívne ovplyvniť aj kvalitu vodných zdrojov. Vplyvom príválových dažďov a povodňových stavov sa môže krátkodobo výrazne zhoršiť stav útvarov povrchovej vody, ako aj chemický stav zdrojov podzemnej vody využívaných na zásobovanie pitnou vodou. V období nízkych vodných stavov hrozí riziko zvyšovania eutrofizácie, zvyšovanie teploty vody, čo môže mať vplyv na jej kvalitu, ako aj na stav a kvalitu ekosystémov priamo závislých od vody.

Z vykonaného prehodnotenia využiteľných množstiev vody vyplýva, že tieto sú, s ohľadom na potrebu vody z hľadiska množstva, dostatočné aj výhľadovo do roku 2027. Trendy vývoja však poukazujú na zmeny, ktoré budú mať dopad na zdroje pitnej vody a oblasť zásobovania obyvateľstva pitnou vodou. Sucho prináša výrazné riziko zmeny kvantity a kvality povrchových a podzemných zdrojov vôd. Miera vplyvu bude závislá od lokalizácie vodného zdroja jeho charakteru, zraniteľnosti a odolnosti voči zmene klímy nielen v štandardných podmienkach, ale práve v podmienkach extrémnych.

S ohľadom na súčasný stav a doterajší vývoj v rozvoji VV bola už prevažná väčšina návrhov riešenia VV plánovaná v rámci prvej aktualizácie Plánu rozvoja VV na obdobie 2016 - 2021 a tento návrh riešenia bol predmetom SEA. V rámci identifikovaných 22 obcí, ktoré sú v rámci druhej aktualizácie Plánu rozvoja VV riešené ako nové, všetky obce spadajú do oblasti strednej a vysokej citlivosti a zraniteľnosti vodnosti, t.j. do povodí, v ktorých je dlhodobo evidovaný mierne klesajúci až výrazne klesajúci trend vodnosti. Návrhy riešení sa primárne nesústreďia na vyhľadávanie nových zdrojov, ale na budovanie nových rozvodov a pripájanie na skupinové vodovody. Lokalizácia zdrojov, ktoré budú využité na navrhovaný rozvoj nie je známa. Nie je tak možné definovať ich zraniteľnosť a odolnosť voči zmene klímy.

V ďalších rokoch bude kľúčové okrem rozvoja infraštruktúry, riešenie preventívnych opatrení a pripravenosti na zabezpečenie udržateľnej rovnováhy medzi potrebou a dodávkou vody, vrátane komplexného/integrovaného riešenia manažmentu a využívania krajiny (výruby, ťažba dreva,

hospodárenie v lese, poľnohospodárska činnosť). Rozsah problému a potreba jeho riešenia prekračujú hranice možností Plánu rozvoja VV.

Koncepcia krytia potrieb vody a strategický cieľ zameraný na zabezpečenie dodávky pitnej vody spĺňajúcej požiadavky zdravotnej bezpečnosti a limity ukazovateľov kvality pitnej vody pre všetkých obyvateľov SR je v kontexte vplyvov súvisiaci so zmenou klímy významne pozitívny najmä z dôvodu vytvorenia ponuky pre obyvateľov, ktorí sú doposiaľ nepripojení, resp. nemajú možnosť pripojiť sa.

Vplyvy na zdravie

Všeobecné ciele strategického dokumentu, stratégia rozvoja VV v obciach bez vodovodu majú pozitívny vplyv na ľudské zdravie a pohodu a kvalitu života obyvateľov.

Hodnotenie, vplyvu strategického dokumentu na zdravie, sa zakladalo na identifikácii vodných zdrojov problematických z hľadiska ich kvality a porovnaním posudzovaného návrhu so schváleným dokumentom, t.j. stavom, ktorý bol identifikovaný a popísaný v čase prvej aktualizácie strategického dokumentu.

Identifikácia a porovnanie bolo vykonané vo vzťahu k návrhu investičných aktivít. Najčastejším problémom týkajúcim sa zdravia sú problémy s kvalitou vody vodných zdrojov (dodávanej vody) z hľadiska fyzikálnych, chemických a mikrobiologických ukazovateľov. Nedostatočná kvalita vody vo verejných vodovodoch môže predstavovať ohrozenie ľudského zdravia a pri jej neriešení sa môže jednať o negatívny, dlhodobý vplyv, najmä na lokálnej úrovni.

Strategický dokument vytvára predpoklady na riešenie zásobovania obyvateľstva zdravotne nezávadnou pitnou vodou, a odstránenie problémov s kvalitou vody na jednotlivých vodárenských zdrojoch. Posúdenie poukázalo na potrebu zvýšenia úsilia v plnení definovaných plánov a riešení problémov podľa zadaných priorit. Cieľom je dosiahnuť, aby sa do popredia dostali pozitívne vplyvy strategického dokumentu a tiež sa dôslednejšie uplatnil princíp predbežnej opatrnosti.

Strategický dokument v mnohých ohľadoch poukazuje na potrebu dodávky kvalitnej pitnej vody, avšak v rámci definovania stratégie optimálneho rozvoja verejných vodovodov a priorit výstavby, neuvádza priority orientované na kvalitu vody v existujúcich vodných zdrojoch, resp. definovaná je len jedna priorita nedostatočne zohľadňujúca riziká vyplývajúce pre ľudské zdravie. Odporúča sa preto úprava a doplnenie Plánu rozvoja VV v časti strategických cieľov a priorit so zameraním nielen na budovanie nových verejných vodovodov, ale na riešenie problémov kvality v prípade existujúcich vodných zdrojov (vodovodov).

Odporúča sa taktiež prehodnotenie vodných zdrojov v spolupráci s ÚVZ, v zmysle zásady optimálneho využívania zdrojov „na základe odborného posúdenia vodohospodárov a najmä orgánov na ochranu zdravia, kvalitatívne nevhodné a rizikové vodné zdroje postupne vyradiť z vodárenského systému a pripraviť kapacitne postačujúce náhradné vodné zdroje“. Výsledky prehodnotenia zohľadniť a zapracovať do Plánu rozvoja VV a zdôvodniť, event. v prípade zachovania vodného zdroja v pláne uviesť časový harmonogram na odstránenie problémov s kvalitou vodného zdroja. Priority riešenia pritom zostaviť nielen všeobecne, na základe problému s kvalitou vody, ale podľa ukazovateľa, ktorý sa podieľa na tejto zlej kvalite podľa ich účinkov na ľudské zdravie.

Vplyvy na chránené vodohospodárske záujmy

Pre plán rozvoja VV je smerodajné plnenie environmentálnych cieľov pre:

- chránené oblasti určené pre odber pitnej vody,
- chránené územia s povrchovou vodou vhodnou pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb.

Chránené oblasti určené pre odber pitnej vody

Možnosti uskutočnenia investičných aktivít na úseku budovania a rekonštrukcií vodovodnej infraštruktúry a jej jednotlivých zariadení, ako aj na úseku budovania nových a doplnkových zdrojov podzemných vôd a zdrojov povrchových vôd pre pitné účely sa budú preverovať v procese ich prípravy a povoľovania. Plánované investičné aktivity v chránených oblastiach určených pre odber pitnej vody nie sú vylúčené, musia však byť v súlade s podmienkami, obmedzeniami a zákazmi stanovenými

v jednotlivých rozhodnutiach o vyhlásení ochranných pásiem vodárenských zdrojov, resp. v súlade s príslušnou legislatívou, zákonom o vodách v znení ďalších predpisov a všeobecne záväznými právnymi predpismi pre chránené vodohospodárske oblasti.

Vplyvy na množstvo podzemných vôd v dôsledku budovania a rekonštrukcií infraštruktúry sa nepredpokladajú, s výnimkou rekonštrukcií verejných vodovodov na elimináciu strát, čo má významný pozitívny vplyv z hľadiska šetrenia zdrojov vôd. K negatívnym vplyvom na kvalitu podzemných vôd by mohlo dôjsť v prípade nadmerného vyťažovania kolektorov. Vplyvy na povrchové vody, z hľadiska množstva a kvality je prakticky možné vylúčiť.

K negatívnym vplyvom na množstvo podzemných vôd pri budovaní nových a doplnkových zdrojov podzemných vôd by mohlo dôjsť v štruktúrach, kde je napätá situácia v bilancii disponibilných množstiev podzemných vôd a potrieb, čo by sa mohlo odraziť aj na kvalite exploatovanej podzemnej vody.

Zdroje pitných vôd z povrchových tokov sa v tangovaných chránených územiach určených pre odber pitnej vody neplánujú, okrem VN Tichý potok, ktorý je situovaný na vodohospodársky významnom a vodárenskom vodnom toku Torysa.

Chránené územia s povrchovou vodou vhodnou pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb

Plán rozvoja VV uvažuje s jednou aktivitou situovanou na povrchovom toku v prípade VN Tichý potok na Toryse, ktorá je vyhlásená za povrchovú vodu vhodnú pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb. Torysa nefiguruje v Zozname chránených rybárskych oblastí.

Vplyv strategického dokumentu na ostatné chránené územia podľa zákona o vodách, resp. Vodného plánu Slovenska - aktualizácia 2015, t.j. na citlivé oblasti, zraniteľné oblasti a vody určené na kúpanie, sa nepredpokladá.

Vplyvy Plánu rozvoja VK

Vplyvy na podzemné vody

Vplyvy z hľadiska chemického a kvantitatívneho stavu podzemných vôd súvisia s:

- rekonštrukciami stokových sietí (SS) vo vzťahu k eliminácii exfiltrácie odpadových vôd,
- rozširovaním kapacít SS a budovaním nových SS,
- s rekonštrukciami, rozširovaním kapacít a budovaním nových ČOV.

Vplyvy na chemický stav

Rekonštrukciami SS je možné zabrániť úniku odpadových vôd do podkladu a následne podzemných vôd. Tieto investičné aktivity môžu mať zásadný pozitívny význam pre ochranu kvality podzemných vôd.

Nepriamy pozitívny vplyv na kvalitu podzemných vôd má rozširovanie a budovanie nových SS, vrátane ČOV. Účelom je zachytenie prúdu nositeľov znečistenia, ktorými sú odpadové vody, a ich úprava, pred vypúšťaním do recipientov. Zachytávanie a čistenie odpadových vôd je prevenciou znečisťovania podzemných vôd.

Investičnými aktivitami kanalizačnej infraštruktúry bude pozitívne ovplyvnených 5 kvartérnych vodných útvarov podzemných vôd (VÚ PzV) a 2 predkvartérne VÚ PzV, ktoré sú v súčasnosti v zlom chemickom stave.

Z kvartérnych útvarov bude mať strategický dokument po realizácii plánovaných aktivít najväčší pozitívny dopad na útvar SK100040OP Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Dolného toku Váhu, Nitry a ich prítokov, s plánmi investičných zámerov na lokalite 9-tich obcí v Nitrianskom kraji, 4-och obcí v Trnavskom kraji a 3-och obcí v Trenčianskom kraji.

Z predkvartérnych útvarov bude mať strategický dokument po realizácii plánovaných aktivít najväčší pozitívny dopad na útvar SK200100OP Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov, s plánmi investičných zámerov na lokalite 11-tich obcí v Nitrianskom kraji (hlavne v okrese Nové Zámky) a 11-tich obcí v Trnavskom kraji (hlavne v okrese Galanta).

Vplyvy na kvantitatívny stav

Rozvoj kanalizačnej infraštruktúry nemá prakticky žiadny vplyv na kvantitatívne ukazovatele podzemných vôd, alebo len minimálny, prostredníctvom dopadu na lepšiu kvalitu podzemných vôd a tým aj na využiteľné množstvá podzemných vôd. Ide o oblasť

- eliminácie exfiltrácie odpadových vôd pri rekonštrukciách stokových sietí,
- elimináciu difúzneho znečisťovania pri rozširovaní a budovaní nových SS (neodkanalizované obce).

Pozitívny vplyv sa môže prejaviť v prípade VÚ PzV, ktoré sú v zlom kvantitatívnom stave a zároveň v zlom chemickom stave. Takýto útvar je len jeden, a to SK1001200P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Hornádu, zasahujúceho do okresov Sabinov, Prešov a okresov Košice I, II, III, IV a Košice-okolie.

Vplyvy súvisiace s environmentálnymi záťažami a plánovaným rozvojom VK

Existenciu environmentálnych záťaží bude potrebné zohľadniť pri návrhu konkrétnych projektov rozvoja VK.

Vplyvy súvisiace so zmenou klímy

Vplyvy súvisiace so zmenou klímy sú v interakcii:

- strategického dokumentu na zmenu klímy
- zmeny klímy na ciele strategického dokumentu

Charakter strategického dokumentu nevytvára predpoklady pre antropogénne podmienený významný nárast skleníkových plynov (GHG). Príspevok je lokálneho charakteru. Z dlhodobého hľadiska Plán rozvoja VK vytvára predpoklady pre budovanie nových ČOV, ktoré sú zdrojom emisií GHG. Emisie GHG z odpadových vôd budú závislé od počtu ľudí, ktorí budú využívať verejné kanalizačné siete.

Rovnako tak zmeny vo vzťahu ku klíme súvisia so zmenou využívania krajiny a s ňou súvisiacich záchytoch CO₂. Miera vplyvu bude závislá od plošných nárokov na vybudovanie ČOV a najmä od existujúceho funkčného využívania krajiny - typu ekosystému (lesný porast, orná pôda, trvalý trávny porast, mokrade, zastavaná pôda) a jeho príspevku k záchytoch CO₂.

Zmena klímy významným spôsobom neovplyvňuje ciele definované v Pláne rozvoja VK. Preventívne opatrenia stanovené Akčným plánom H2Odnova je voda - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody pre sídelnú krajinu a výskum a vývoj v oblasti sucha sú akceptované v Pláne rozvoja VK, v časti zameranej na obnovu VV a VK, s cieľom dosiahnuť minimalizácie straty vody v rozvodných sieťach a využívať novú technológiu podporujúcu šetrenie s vodou.

Vplyvy na chránené vodohospodárske záujmy

Pre vplyvy rozvojovej koncepcie ohľadom

- rekonštrukcií stokových sietí (SS),
 - rozširovania hydraulického kapacity stokových sietí a budovania nových stokových sietí,
 - rekonštrukcií ČOV, rozširovania kapacít ČOV, budovania nových ČOV,
- vo vzťahu k vodohospodársky chráneným územiám platí preto všeobecný rozbor interakcií s vodnými pomermi s týmto výsledkom:

Všetky investičné zámery v oblasti rozvoja verejných kanalizácií pre územie SR majú významný pozitívny vplyv pre oblasť vodného hospodárstva, oblasť ochrany zdravia a významný pozitívny vplyv na kvalitu povrchových vôd. Kanalizačné stavby tiež prispievajú k zlepšeniu kvality podzemných vôd. Nepodstatným negatívom je bodový odvod realizovaných odpadových vôd do tokov.

Pre kvalitu vôd vo vodohospodársky chránených územiach má podstatný význam nielen budovanie čistiacich zariadení vôd s príslušnou líniovou infraštruktúrou, ale najmä rekonštrukcie stokových sietí na elimináciu balastných vôd a exfiltrácie odpadových vôd.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Plán rozvoja VVaVK 2021 - 2027 je strategický dokument všeobecného charakteru, ktorý je z hľadiska vplyvu na chránené územia a územia európskej sústavy chránených území možné vyhodnotiť len čiastočne. V rámci rozvojových zámerov, bol identifikovaný stret záujmov rozvoja vodohospodárskej infraštruktúry a záujmov ochrany prírody. Prítomnosť sústavy chránených území je pritom limitujúcim faktorom pre realizáciu rozvojových zámerov. Dokument však neobsahuje návrh konkrétnych projektov, z ktorých by bolo možné identifikovať priame vplyvy na chránené územia európskej sústavy chránených území Natura 2000.

Plán rozvoja VV

Návrh strategického dokumentu uvažuje s rozvojom technickej infraštruktúry, ktorá je prevažne viazaná na zastavené územie. Nezastavaným územím prechádza v podobe technických koridorov v šírke nevyhnutnej pre realizáciu prác a osadenie samotných častí technickej infraštruktúry. Druh vplyvov, vrátane synergických a kumulatívnych, dosah a významnosť vplyvov bude závislý od lokalizácie investície, spôsobu jej realizácie, technického a technologického riešenia projektov a mnohých ďalších faktorov, ktoré bude potrebné posudzovať individuálne podľa postupov definovaných v zákone o posudzovaní vplyvov pre navrhované činnosti.

S ohľadom na súčasný stav a doterajší vývoj v rozvoji VV bola už prevažná väčšina návrhov riešenia VV plánovaná v rámci prvej aktualizácie Plánu rozvoja VV na obdobie 2016 - 2021 a tento návrh riešenia bol predmetom SEA, v rámci ktorého boli identifikované negatívne vplyvy krátkodobého aj dlhodobého charakteru, ako aj pozitívne vplyvy najmä z dlhodobého hľadiska. V rámci identifikovaných 22 obcí, ktoré sú v rámci druhej aktualizácie Plánu rozvoja VV riešené ako nové, boli evidované strety s chránenými územiami národnej a európskej siete chránených území.

Negatívne vplyvy budú krátkodobého charakteru. V rámci nových návrhov na riešenie sa s využívaním nových vodných zdrojov neuvažuje. Návrhy na riešenie uvažujú skôr s prepájaním vodovodov. Najsenzitívnejšie voči Plánu rozvoja VV sú ramsarské lokality, ktoré sú potenciálne ovplyvniteľné len v jednom prípade - Blatná Polianka - Senné - rybníky. Vzhľadom k lokalizácii lokality je predpoklad, že tento potenciálny stret bude vyriešený vhodným umiestnením návrhu napojenia na SKV.

V súvislosti s implementáciou Plánu rozvoja VV sa dajú očakávať vplyvy na predmety ochrany európskej sústavy chránených území, a to najmä v ochrane druhov a biotopov. Tieto vplyvy môžu spôsobiť zmenu v predmete ochrany a v priaznivom stave ochrany území Natura 2000, ktorý je cieľom ochrany na území.

Plán rozvoja VV je rámcovým strategickým dokumentom, od ktorého sa formou investičných zámerov, budú realizovať návrhy na rozvoj VV. Mnohé z týchto, na teraz bližšie nešpecifikovaných budú mať, alebo môžu mať, samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom, na toto územie, resp. na predmet jeho ochrany významný vplyv. V prípade samotného Plánu rozvoja VV sa takýto vplyv nedá presne identifikovať a determinovať. Identifikácia je možná len na úrovni definovania obcí, v ktorých území sa nachádza sústava území európskeho významu. Vplyvy na predmety ochrany tak nie je možné vyhodnotiť. Rozvojové zámery sú primárne smerované do urbánneho prostredia, avšak vyžadujú budovanie prepojení. Bez presnej lokalizácie a spôsobu technického riešenia nie je možné definovať druh vplyvu a významnosť vplyvu na predmet ochrany (druhy a biotopy európskeho významu a na vtákov európskeho významu).

V zmysle § 28 zákona o ochrane prírody a krajiny, akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý môže mať pravdepodobne samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na územie európskej sústavy chránených území významný vplyv, nemožno schváliť alebo povoliť, ak nebol predmetom primeraného hodnotenia vplyvov na územie európskej sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany a nebolo preukázané, že nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu tohto

územia z hľadiska cieľov jeho ochrany. Výsledok primeraného hodnotenia je podkladom následného povoľovania.

Plán rozvoja VK

Návrh riešenia rozvoja VK môže prispieť k zlepšeniu stavu chránených území z dôvodu čistenia doposiaľ nečistených odpadových vôd, redukcie balastných vôd, vybudovania alebo dobudovania stokových sietí a vybudovania ČOV. Zlepšenie stavu, režimu a kvality povrchových a podzemných vôd prispieje aj k zlepšeniu stavu podmienok pre vodné a na vodné prostredie viazané druhy a biotopy, z ktorých časť je zaradená aj do sústavy chránených území Natura 2000.

V prípravnej, projektovej fáze, budú nároky kladené najmä na lokalizáciu technickej infraštruktúry a jej trasovanie. Pri implementácii rozvojových zámerov bude nevyhnutné rešpektovanie podmienok vyplývajúcich zo zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V zmysle § 28 zákona o ochrane prírody a krajiny, potenciálny vplyv každej navrhovanej činnosti, navrhovaného plánu alebo projektu, ktorý by mohol mať významný dopad na lokality v sústave Natura 2000, musí prejsť procesom primeraného posúdenia, a to ešte pred samotným povolením činnosti. Výsledok primeraného posúdenia je podkladom následného povoľovania.

VI. Závery

1. Výsledok procesu posudzovania

Na základe celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu „Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027“ na životné prostredie vykonaného podľa zákona o posudzovaní vplyvov, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na medzinárodnej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia o strategickom dokumente, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení, samotného návrhu strategického dokumentu, po zohľadnení predložených stanovísk, výsledku konzultácií a verejného prerokovania, záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania

sa odporúča

prijatie strategického dokumentu „Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027“, za podmienky dodržania odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu uvedených v kapitole VI.3. Ak jednotlivé rozvojové programy podporované strategickým dokumentom budú spĺňať kritériá pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa zákona, bude potrebné vykonať posúdenie vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie podľa tohto zákona pred ich povolením podľa osobitných predpisov.

2. Odporúčaná variant

Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027 sa odporúča prijať vo variante, ktorý bol posudzovaný z hľadiska vplyvov na životné prostredie, s úpravami podľa kapitoly VI.3 tohto stanoviska.

Na základe výsledkov posudzovania sa odporúča prehodnotiť plánovanú výstavbu VN Tichý potok. Ak by zámer výstavby VN Tichý potok bol vyhodnotený ako environmentálne neprijateľný

a zároveň by sa nepreukázal vyšší verejný záujem, bude potrebné riešiť zabezpečenie potrieb vody v prešovskom a košickom SKV v zmysle ďalších alternatív uvedených v Pláne rozvoja VV.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Proces posúdenia strategického dokumentu Plánu rozvoja VVaVK 2021 - 2027 poukázal na potrebu prepracovania návrhu strategického dokumentu na základe správy o hodnotení strategického dokumentu, relevantných a akceptovaných pripomienok a požiadaviek zúčastnených strán a odborného posudku strategického dokumentu.

Plán rozvoja VV

Oblasť plánu rozvoja VV zahŕňa investičné aktivity typu budovania a rekonštrukcií technickej infraštruktúry a budovania nových zdrojov podzemných vôd a jedného zdroja povrchových vôd.

Stratégia rozvoja VV načrtnutá v Pláne rozvoja VV je len rámcová a jednotlivé investičné aktivity budú v procese prípravy a povoľovania posudzované:

- procesom EIA podľa zákona o posudzovaní vplyvov, z hľadiska vplyvu na životné prostredie a teda aj z hľadiska vplyvu na vodné pomery a chránené vodohospodárske záujmy,
- posúdením podľa čl. 4.7 Rámcovej smernice o vodách,
- na vyžiadanie ŠVS hydrogeologickými posudkami,
- overovaním využiteľných množstiev vôd hydrogeologickým prieskumom podľa geologických predpisov,
- vo vzťahu k chráneným územiám prírody prípadne aj primeraným posúdením podľa zákona .

Z dôvodu rámcového charakteru strategického dokumentu, ktorý nemá záväzný charakter na úrovni stavebného zákona, ale odporúčací charakter a z dôvodu, že investičné aktivity v oblasti získavania zdrojov pitných vôd a ich distribúcie budú podrobované z hľadiska možnosti realizácie posudzovaniu podľa relevantných všeobecne záväzných predpisov alebo jednotlivých rozhodnutí ŠVS, sa opatrenia pre Plán rozvoja VV 2021 - 2027, nad rámec definovaných formálnych a všeobecných odporúčaní nenavrhujú.

Odporúčania na opravy a doplnenia formálneho charakteru:

- príloha č. 6 - Stredoslovenská vodárenská spoločnosť - upraviť príslušnosť prameňov ku katastrom obcí
- zabezpečiť kontrolu číselných údajov uvádzaných v textovej časti Plánu VV a jej zosúladenie s prílohou č. 11.
- formálne zosúladiť prílohu č. 9 s prílohou č. 11 a odstrániť rozpory v problémoch na vodovode ako aj v návrhoch riešenia.

Všeobecné odporúčania:

- z hľadiska vplyvov na zdravie obyvateľov sa odporúča úprava a doplnenie Plánu rozvoja VV v časti strategických cieľov a priorít so zameraním nielen na budovanie nových verejných vodovodov, ale na riešenie problémov kvality v prípade existujúcich vodárenských zdrojov (verejných vodovodov),
- odporúča sa taktiež prehodnotenie vodárenských zdrojov aj v spolupráci s ÚVZ, v zmysle zásady optimálneho využívania zdrojov „na základe odborného posúdenia vodohospodárov a najmä orgánov na ochranu zdravia, kvalitatívne nevhodné a rizikové vodárenské zdroje postupne vyradiť z vodárenského systému a pripraviť kapacitne postačujúce náhradné vodárenské zdroje“. Priority riešenia pritom zostaviť nielen všeobecne, na základe problému s kvalitou vody, ale podľa ukazovateľa, ktorý sa podieľa na tejto zlej kvalite podľa ich účinkov na ľudské zdravie, ako aj s ohľadom na dobu pretrvávania problému na zdroji,
- prehodnotiť plánovanú výstavbu VN Tichý potok - v pláne rozvoja VV do roku 2027 sa odporúča dôraz klásť na obnovu verejných vodovodov, v oblasti pôsobnosti VVS, s cieľom dosiahnutia

- maximálnej redukcie strát do roku 2027. Rozsah vykonanej obnovy evidovať cez jednoznačne merateľné ukazovatele - napr. dĺžky obnovennej siete k celkovej dĺžke siete v pôsobnosti VVS, redukcie strát vody, rozlohy vyčistených vodárenských nádrží určených na pitnú vodu voči celkovej rozlohe, event. ďalšie ukazovatele poukazujúce na trend v obnove VV,
- návrh výstavby VN Tichý potok evidovať v Pláne rozvoja VV na roky 2021 – 2027 a naň nadväzujúcich strategických a územnoplánovacích dokumentoch, len ako výhľadovú investíciu po roku 2027. Uvedené sa odporúča pre prípad, že sa v rámci tretej aktualizácie Plánu rozvoja VV, reálne potvrdí deficit vody a nenájde sa žiadne iné alternatívne riešenie zabezpečenia potrieb vody,
 - koncepcia rozvoja verejných vodovodov je orientovaná predovšetkým na využívanie kapacít vybudovaných zdrojov pitnej vody. Všade tam, kde je dostatok zdrojov podzemnej vody vyhovujúcej kvality, sa prednostne na zásobovanie obyvateľov pitnou vodou budú aj v budúcnosti využívať tieto zdroje. Z hľadiska systémového riešenia danej skutočnosti je potrebné vypracovať kvalitný hydrogeologický prieskum, ktorý poskytne dostatočne presné údaje o potenciálnych zdrojoch pitnej vody. Predmetná koncepcia je nadefinovaná už dlhodobo avšak sa neplní. Potrebné je prijať opatrenia za účelom jej plnenia. V rámci aktualizácie Plánu rozvoja VV sa odporúča vykonať jeho doplnenie a úpravu tak, aby obsahoval časový harmonogram realizácie hydrogeologických prieskumov vrátane vyčlenenia finančných prostriedkov na ich realizáciu (odhad nákladov). V rámci definovania požiadaviek na uskutočnenie hydrogeologického prieskumu prioritne riešiť časti Slovenska s nevyhovujúcou kvalitou alebo kvantitou vody. Prieskumy sa odporúča navrhnuť etapovite v rámci celého obdobia platnosti Plánu rozvoja VV vrátane poukázania na práce, ktoré sa potenciálne budú uskutočňovať po jeho skončení platnosti, t. j. prenesú sa do ďalšieho plánovacieho obdobia,
 - v prípade aktivít v chránených oblastiach určených na odber pitnej vody netreba zabudnúť brať do úvahy aj prítomnosť environmentálnych záťaží,
 - na dosiahnutie krízových opatrení v Akčnom pláne na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody zameraných na vypracovanie krízových plánov na zásobovanie vodou pri dlhotrvajúcom suchu je potrebné navrhnuť a implementovať ďalšie dopĺňujúce opatrenia v Pláne rozvoja VV,
 - doplniť nástroje na dosiahnutie environmentálnych cieľov stanovených v Návrhu orientácie, zásad a priorít vodohospodárskej politiky SR do roku 2027, kde je zdôraznené, že je potrebné posilnenie odolnosti vodného hospodárstva voči negatívnym dôsledkom zmeny klímy a podpora prístupu od krízového manažmentu smerom k prevencii a pripravenosti na zabezpečenie udržateľnej rovnováhy medzi potrebou a dodávkou vody, berúc do úvahy potreby ľudských činností a prírodných ekosystémov s využitím efektívneho monitorovacieho a varovného systému,
 - do strategického dokumentu zapracovať akceptované pripomienky a požiadavky vodárenských spoločností.

Plán rozvoja VK

Pre Plán rozvoja VK na roky 2021 - 2027 sa všeobecne odporúča:

- v rámci časti zameranej na I. Prioritná realizácia kanalizačných stavieb uvádza „výstavbu ČOV, resp. privádzača do iného kanalizačného systému v prípadoch, ak je už vybudovaná stoková sieť a odpadové vody sú vypúšťané bez čistenia“- doplniť informáciu o kategórii aglomerácie, ktorej sa týka,
- do časti zameranej na Priebežné realizácie zahrnúť aj položku - rekonštrukcie stokových sietí - najmä tých, ktorých funkčnosť je znížená v dôsledku opotrebovanosti, nedostatočnej hydraulikkej kapacity, netesností potrubí (prienik balastných vôd, a únik odpadových vôd) a neschopnosti zabezpečiť požadovaný riediaci pomer odľahčovaných vôd, požadovanú periodicitu zatopenia a zaplavenia a akumulácie dažďových vôd,
- riešenie verejnej kanalizácie v obciach, ktoré sa nachádzajú v útvaroch podzemných vôd v zlom chemickom stave prípadne v útvaroch povrchových vôd zlom chemickom stave alebo zlom, či veľmi zlom ekologickom stave by malo byť prioritou z hľadiska úsilia dosiahnutia dobrého stavu vôd.

Nemalo by sa pritom zabúdať aj na potenciálne ohrozenie environmentálnymi záťažami. Priority navrhnuť a zapracovať do Plánu rozvoja VK,

- s cieľom zlepšovania stavu vôd a za účelom zabezpečenia súladu posudzovaného Plánu rozvoja VK s inými strategickými dokumentmi je potrebné medzi ciele rozvoja VK do roku 2027 doplniť požiadavky vyplývajúce z dokumentu „Návrh orientácie, zásad a priorít vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2027“ - pozornosť zamerať na postupné eliminovanie znečisťovania organickými látkami a živinami z bodových zdrojov znečistenia aj v aglomeráciách pod 2 000 EO, kde vodný útvar vykazuje zlý stav a opatrenia zamerané na odvádzanie a čistenie odpadových vôd preukázateľne prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality vôd,
- zapracovať do Plánu rozvoja VK opatrenia o minimálnych požiadavkách na opätovné využívanie vody z ČOV, ktorými by sa dosiahli požiadavky vyplývajúcej z Koncepce na ochranu vodných zdrojov Európy a nariadenia EP a Rady 2020/741. Komisia v nariadení stanovila dátum na vyhodnotenie nariadenia na rok 2028. Z toho vyplýva, že požiadavky nariadenia by mali byť zapracované do Plánu rozvoja VK do roku 2027. Zo schváleného strategického dokumentu NUS SR taktiež vyplýva požiadavka, na opätovné využívanie prečistenej vody z čistiarní odpadových vôd, prečistenej technologickej vody najmä na energetické využívanie - vodovýparné aplikácie. Uvedené odporúčame zapracovať medzi technické kritériá plánov rozvoja verejných kanalizácií, uvedené v kap. 5 Plánu rozvoja VK,
- do Plánu rozvoja VK zapracovať opatrenia vyplývajúce zo Strategického prístupu Európskej únie k liekom v životnom prostredí súvisiace s odstraňovaním farmaceutických látok v odpadových vodách. V aktualizácii Plánu rozvoja VVaVK na roky 2021 – 2027 je potrebné navrhnuť opatrenia na zabezpečenie požiadaviek stratégie EÚ.
- vo väzbe na Európsku stratégiu pre plasty v obehovom hospodárstve navrhnuť spôsob riešenia a plán prístupu k zachytávaniu a odstraňovaniu mikroplastov v ČOV a zahrnúť ho do požiadaviek pre čistiare odpadových vôd v Pláne rozvoja VK, ako aj do cieľov obnovy VK v Pláne obnovy VVaVK,
- vzhľadom na štatisticky evidované množstvo balastných vôd 36,85 % vo verejných kanalizáciách v SR a vzhľadom na významnosť účinkov vplyvov eliminácie balastných vôd a prieniku znečistených vôd z potrubí na povrchové a podzemné vody, ako aj funkčnosť amortizovaných stavieb, sa z koncepcného hľadiska odporúča pre výhľad presadzovať/viac zdôrazniť aj rekonštrukcie stokových sietí. Vhodné by bolo aspoň rámcovo vytipovať najkritickejšie stavby, prípadne finančné krytie,
- do Plánu obnovy VVaVK sa odporúča zahrnúť merateľné ukazovatele, ktoré by umožňovali sledovať jeho plnenie, zadefinovať konkrétne ciele vzťahujúce sa na obdobie do roku 2027,
- do strategického dokumentu zapracovať akceptované pripomienky a požiadavky vodárenských spoločností.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu.

Toto stanovisko bolo vypracované podľa § 17 ods. 12 zákona o posudzovaní vplyvov na základe celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vykonaného podľa zákona o posudzovaní vplyvov, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na medzinárodnej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia o strategickom dokumente, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení, samotného návrhu strategického dokumentu AKVHEP, po zohľadnení predložených stanovísk, výsledku konzultácií a verejného prerokovania a záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní tohto stanoviska sa postupovalo podľa príslušných ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov.

V zákonom určenom termíne na zasielanie stanovísk k správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu bolo celkovo doručených 19 písomných stanovísk.

Vyhodnotenie stanovísk je súčasťou kapitoly III.6 tohto záverečného stanoviska. Relevantné a akceptované pripomienky a požiadavky budú zapracované do konečného návrhu strategického dokumentu pred jeho schválením.

Strategický dokument „Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027“ je možné odporučiť na schválenie v navrhovanom variante riešenia strategického dokumentu, v ktorom bol predložený na posudzovanie vplyvov na životné prostredie za predpokladu dodržania odporúčaní na doplnenie a úpravu návrhu strategického dokumentu.

Princípy strategického dokumentu, na ktorých bol postavený, jeho ciele, stratégia a zameranie smerujú k zabezpečeniu všeobecne prospešných a environmentálne prijateľných riešení s prevažujúcimi pozitívnymi dopadmi na životné prostredie a zdravie. Nerealizovanie strategického dokumentu (nulový variant) naopak poukazuje na stagnáciu, zhoršovanie trendov a zároveň na neplnenie záväzkov vyplývajúcich z cieľov národných strategických dokumentov a tiež na neplnenie záväzkov, ktoré pre SR vyplývajú z právnych predpisov EÚ.

Z vykonaných hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia, v ktorom sa vyhodnotili záväzky SR vyplývajúce z politík, plánov, smerníc, stratégií, právnych predpisov relevantných z hľadiska predmetu posudzovania, porovnal sa vývoj s nulovým variantom, zväžil sa stav prostredia, trendy vývoja, únosnosť prostredia, strety záujmov, existujúce environmentálne problémy, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie z hľadiska ich pravdepodobnosti, druhu, typu, časového pôsobenia a interakcií vyplýva, že neboli identifikované negatívne vplyvy, ktoré by mohli mať závažný vplyv na životné prostredie.

5. Návrh monitoringu

Podľa § 16 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov je MŽP SR ako obstarávateľ, resp. rezortný orgán povinné zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu Plán rozvoja VVaVK 2021 - 2027 na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojojovaniu monitorovania. Podľa § 16 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov pritom sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie spočíva v:

- systematickom sledovaní a vyhodnocovaní vplyvov,
- vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení strategického dokumentu so skutočným stavom.

Monitorovaním a zabezpečením prepojenia informácií z monitorovania s plánovaním a s predpokladmi uskutočnenými v SEA by malo smerovať k tomu, že stratégia dosiahne svoje ciele a že sa implementujú prípadné opatrenia na zmiernenie navrhované v SEA. Monitorovanie môže tiež poskytnúť hodnotnú spätnú väzbu, ktorá pomôže zlepšiť predpovede v budúcich analýzach SEA.

Na účely sledovania a vyhodnocovania vplyvov posudzovaného strategického dokumentu, s cieľom predísť duplicitám v monitorovaní, je možné použiť výsledky existujúceho systému monitorovania. Za týmto účelom sa navrhuje primárne využiť priebežné odpočtovanie plnenia záväzkov SR v rámci reportingových povinností SR podľa predpísaných požiadaviek - napr. reporting podľa čl. 15 a čl. 17 smernice 91/271/EHS, verejnosti je určená „Situačná správa o zneškodňovaní komunálnych odpadových vôd a čistiarenských kalov v SR“ (podľa čl. 16 smernice Rady 91/271/EHS).

Plán rozvoja VV

Kvalita a kvantita podzemných vôd a povrchových tokov je monitorovaná štátnou sieťou SHMÚ. Kvalitu a množstvo odoberaných vôd pre pitné účely monitorujú aj jednotlivé vodárenské spoločnosti a obce (ako prevádzkovatelia VV) v zmysle príslušných rozhodnutí štátnej vodnej správy, resp. v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov.

Základnými plánovacími dokumentmi na realizáciu monitorovania vôd na Slovensku sú Rámcové programy monitorovania vôd Slovenska vypracovávané v spolupráci s odbornými inštitúciami pre jednotlivé šesťročné etapy aktualizácie Vodného plánu Slovenska (cykly RSV) a k tomu Programy monitorovania vôd Slovenska pre konkrétne roky.

Posledný Rámcový program monitorovania vôd Slovenska na roky 2016 - 2021 obsahuje základné ciele monitorovania, metodické postupy, zásady postupu prípravy programov monitorovania (výber lokalít, zásady spôsobu odberu vzoriek, výber ukazovateľov a prvkov kvality, požadované limity kvantifikácie analytických metód), zásady uchovávania, odovzdávania, zdieľania a správy údajov, technické a administratívne náležitosti (úlohy jednotlivých rezortných organizácií v procese prípravy a realizácie programov monitorovania, zodpovednosti za jednotlivé činnosti, harmonizácia prác) a odhad finančných nákladov. Rámcové programy monitorovania vôd Slovenska schvaľuje operatívna porada ministra životného prostredia SR.

Rámcový program monitorovania vôd je každoročne dopĺňaný tzv. dodatkami. Ročné dodatky k Rámcovému programu monitorovania vôd Slovenska obsahujú konkrétne ciele monitorovania, označenia monitorovacích miest, účely monitorovania, rozsahy údajov o kvalite a množstve vody a početnosti ich sledovaní, spôsoby uchovávania a odovzdávania výsledkov monitorovania, určenie subjektov (jednotlivých rezortných organizácií) zodpovedných za realizáciu presne stanovených častí programu monitorovania, spôsob zabezpečenia systému kvality monitorovania vôd. Ročné dodatky k Rámcovému programu monitorovania vôd Slovenska schvaľuje Sekcia vôd MŽP SR. Ročné Dodatky k Rámcovému programu monitorovania vôd sú rozdelené na povrchové vody, podzemné vody a chránené územia.

Za účelom sledovania Plánu rozvoja VV sa navrhuje sada indikátorov, ktoré slúžia na priebežné vyhodnocovanie plnenia stanovených cieľov:

- podiel počtu zrealizovaných nových VV k plánovanému počtu podľa Plánu rozvoja VV (%),
- počet/dĺžka zrekonštruovaných VV.

Vyhodnocovanie sa odporúča realizovať v dvojročných intervaloch.

Odporúča sa tiež vybudovanie a prevádzkovanie komplexného informačného systému relevantného pre problematiku vôd, v prvej fáze aspoň informačný systém zdrojov vôd, ich ochranných pásiem, obmedzujúcich a zakázaných činností podľa príslušných rozhodnutí, alebo legislatívnych predpisov, dostupný vo vhodnej miere/rozsahu širokej skupine užívateľov.

Plán rozvoja VK

Kvalita a kvantita podzemných vôd a povrchových tokov, ako aj množstvo a znečistenie odpadových vôd vypúšťaných do vodných tokov, sú monitorované v súlade s rámcovými programami monitorovania vôd Slovenska vypracovávaných pre jednotlivé šesťročné cykly aktualizácie Vodného plánu Slovenska a jeho každoročných dodatkov.

Množstvo a kvalitu odvádzaných odpadových vôd monitorujú jednotlivé vodárenské spoločnosti a ostatní prevádzkovatelia verejných kanalizácií (napr. obce) v zmysle príslušných rozhodnutí štátnej vodnej správy na základe posudzovacích činností, resp. v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov.

Za účelom sledovania Plánu rozvoja VK sa navrhuje sada indikátorov cieľov, ktoré slúžia na priebežné vyhodnocovanie plnenia stanovených cieľov:

- podiel počtu zrealizovaných nových VK k plánovanému počtu podľa Plánu rozvoja VK (%),
- počet/dĺžka zrekonštruovaných VK,
- podiel počtu zrealizovaných nových ČOV k plánovanému počtu podľa Plánu rozvoja VK (%) a podľa predchádzajúceho Plánu rozvoja VK (%),
- počet zrekonštruovaných ČOV.

Vyhodnocovanie sa odporúča realizovať v dvojročných intervaloch.

Odporúča sa zaoberať možnosťami financovania, vybudovania a prevádzkovania komplexného informačného systému vôd, v prvej fáze pre úsek kanalizačnej infraštruktúry aspoň informačný systém nakladania s odpadovými vodami vo vodohospodársky významných územiach.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Pri tvorbe Plánu rozvoja VVaVK 2021 - 2027 boli brané do úvahy koncepcné a strategické východiská a taktiež uplatnené environmentálne, technické, technologické a ekonomické kritériá a taktiež vyhodnotenie pokroku v rozvoji VVaVK za predchádzajúce obdobie. Podkladom pre návrh strategického dokumentu bola analýza súčasného stavu zásobovania pitnou vodou, analýza súčasného stavu v odvádzaní a čistení odpadových vôd, analýza súčasných environmentálnych problémov.

Návrh strategického dokumentu Plán rozvoja VVaVK 2021 - 2027 bol vypracovaný v jednom variantnom riešení.

Následné strategické environmentálne posudzovanie v správe o hodnotení strategického dokumentu vyhodnotilo vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Detailnejšie boli vyhodnotené aspekty relevantné z hľadiska charakteru strategického dokumentu, a to: vplyvy na povrchové a podzemné vody, zdravie ľudí, environmentálne obzvlášť dôležité oblasti aspekty zmeny klímy a interakcia s environmentálnymi záťažami.

Posudzovanie vplyvov malo za cieľ zabezpečiť, aby environmentálne vplyvy vyplývajúce z prijatia alebo zo schválenia strategického dokumentu a jeho následného zavedenia do praxe boli zohľadnené počas jeho prípravy a zapracované do dokumentu aj po jeho schválení, prípadne zohľadnené v rámci aktualizácie. Dôležitým výstupom správy o hodnotení sú odporúčania na úpravu návrhu strategického dokumentu, ktoré sú uvedené v časti VI.3 tohto záverečného stanoviska.

Vyhodnotenie environmentálnej prijateľnosti, únosnosti a zraniteľnosti prostredia, rizík spojených s konkrétnymi investičnými zámermi bude predmetom posudzovania vplyvov navrhovaných činností v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

V procese posudzovania strategického dokumentu nebola zaznamenaná žiadna verejná konzultácia podľa § 63 zákona o posudzovaní.

K správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu bolo doručených 19 stanovísk, ktorých pripomienky sú vyhodnotené v časti III.6 tohto záverečného stanoviska. Relevantné požiadavky budú zapracované do konečnej verzie strategického dokumentu.

Z procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu vyplynulo že navrhovaný variant strategického dokumentu je environmentálne prijateľný a realizovateľný. Implementácia strategického dokumentu bude monitorovaná v zmysle kritérií uvedených v časti VI.5 tohto záverečného stanoviska.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Dotknutá verejnosť podľa § 6a zákona o posudzovaní vplyvov je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred schválením. Medzi dotknutú verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov patrí fyzická osoba podľa ods. 2 písm. a) zákona o posudzovaní, právnická osoba podľa ods. 2 písm. b) a občianska iniciatíva podľa odseku 2 písm. c) a ods. 3 zákona o posudzovaní. Príslušný orgán a obstarávateľ strategického dokumentu v priebehu posudzovania vplyvov posudzovaného strategického dokumentu vykonali všetky zákonom požadované kroky v zákonom stanovených lehotách, aby sa informácia o spracovanom oznámení o

strategickom dokumente (§ 5 a § 6 zákona o posudzovaní), o rozsahu hodnotenia strategického dokumentu (§ 8 zákona o posudzovaní) a o správe o hodnotení strategického dokumentu (§ 9 a § 10 zákona o posudzovaní), ako aj informácia o verejnom prerokovaní správy o hodnotení strategického dokumentu (§ 11 zákona o posudzovaní) a o možnosti predložiť pripomienky dostala k čo najširšej verejnosti.

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Okresný úrad Banská Bystrica
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Ing. Vladimír Koňár

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka.

Okresný úrad Banská Bystrica
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Ing. Jozef Ratica
vedúci odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Banská Bystrica, 19.01.2021